

A CSONGRÁDI BATSÁNYI JÁNOS GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készült: Csongrád, 2026. július 3.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető	.....	
1.1 Helyzetkép	.....	6
1.2 Az intézmény története	.....	6
1.3 Jövőkép	.....	7
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	.....	8
2. Az intézmény pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai	.....	9
2.1 Az intézmény pedagógiai alapelvei	.....	9
2.2 Az intézmény céljai	.....	10
2.3 Kiemelt feladataink	.....	11
2.4 Az iskolatípusok képzési céljai	.....	11
3. A személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	.....	13
3.1 Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink	.....	13
3.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	.....	14
3.3 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló szervezeti formák, tanórai és tanórán kívüli foglalkozások	.....	15
4. Kulturális tevékenység és hagyományápolás	.....	18
4.1 A hagyományápolás céljai	.....	18
4.2 Az iskola működésével kapcsolatos rendezvények	.....	18
4.3 Az iskola hagyományos rendezvényei	.....	19
4.4 Nemzeti ünnepek és megemlékezések	.....	19
4.5 A hagyományápolás feltételei	.....	19
4.6 Nemzeti emlékezetpedagógiai program	.....	19
5. Egészségfejlesztési-egészségnevelési program	.....	19
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23	
7. Az iskolai közösségi szolgálat	.....	24
8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás	.....	27
8.1 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	.....	27
8.2 Megkülönböztetett figyelmet igénylő jelenségek	.....	27
8.3 Kiemelt feladataink	.....	27
8.4 Sajátos pedagógiai tevékenységet igénylő tanulókkal való foglalkozás	.....	29
9. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, és gyakorlásának rendje	.....	32
9.1 A diákönkormányzat működése	.....	32
9.2 A diákönkormányzat működéséhez szükséges jogosultságok, működésének törvényi háttere	.....	33
9.3 A diákönkormányzat jogai	.....	33
9.4 A diákönkormányzat tevékenysége	.....	33
9.5 A diákönkormányzat szervezete	.....	34
9.6 A diákönkormányzat működésének, kapcsolattartásának feltételei	.....	34
10. Együttműködés és kapcsolattartás, illetve annak formái	.....	34
10.1 Belső partnerek	.....	35
10.2 Külső partnerek	.....	38
11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	.....	39
11.1 A vizsgák alapelvei	.....	39
11.2 Osztályozóvizsga	.....	39
11.3 Javítóvizsga	.....	44
11.4 Különbözeti vizsga	.....	46

11.5 Érettségi vizsga.....	46
11.6 Belső vizsga	46
12. Felvétel és átvétel az iskolába	47
13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	48
14. Csongrádi TERMÉSZETTUDOMÁNYOS DIÁKLABORATÓRIUM.....	49
„Csongrádi TERMÉSZETTUDOMÁNYOS DIÁKLABORATÓRIUM”	49
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	51
1. A választott kerettanterv megnevezése	52
2. A képzés rendje.....	54
2.1 Képzési típusok óratervei, a kerettantervben meghatározott kötelező és szabadon felhasználható órák elosztása	54
2.2 Képzési Típusok 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben az új NAT szabályozása alapján.	57
2.3 Képzési Típusok 2025. szeptember 1-től felmenő rendszerben az új NAT szabályozása alapján	61
3. Tantárgyi helyi tantervek	64
4. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	65
4.1 A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	65
5. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok iskolai megvalósítása	65
6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	69
7. A választható tantárgyak, foglalkozások, csoportbontások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás általános szabályai.....	69
8. Érettségi vizsgákkal kapcsolatos szabályok.....	69
8.1 Választható vizsgatárgyak közép és emelt szintű érettségi vizsgán.....	69
8.2 Közép- és emeltszintű érettségi vizsga témakörei, követelményei	69
9. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének értékelése	70
9.1 Az értékelés jelentősége, alapelvei, céljai.....	70
9.2 Az értékelés kategóriái.....	70
9.3 Az értékelés formái	72
9.4 Az értékelés gyakorlata Az osztályzatok megállapítása	73
9.5 Felmentés a tanórai foglalkozásokon való részvétel és értékelés alól	73
9.6 Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele	74
9.7 Átlépés másik iskolából a felsőbb évfolyamokra	74
9.8 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározása	74
9.9 Emelt szint értékelése.....	74
10. tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése	75
10.1 A jutalmazás és büntetés elvei és formái A tanulók jutalmazása	77
11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	79
12. Egészségnevelési program, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	79
12.1 A tanulók fizikai állapotának mérési módszere.....	82
13. Az iskola környezeti nevelési programja	84
14. Tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	89
14.1 Köznevelési esélyegyenlőség – a helyzetelemzés célja, törvényi háttér.....	89
14.2 Helyzetelemzés	89
14.3 Az esélyegyenlőségi program célja	91
14.4 Kötelezettségek és felelősség.....	91

14.5 Akcióterv.....	92
14.6 Megvalósítás	92
14.7 Monitoring és nyilvánosság.....	93
14.8 Kommunikáció és visszacsatolás	94
14.9 Szankcionálás	94
15. Információs és Kommunikációs Technológiai (IKT) stratégia	95
15.1 Digitális oktatás rendje.....	95
16. Referencia iskolai szerep.....	98
17. Intézményünk Európai fejlesztési Terve.....	99
18. INTÉZMÉNYÜNK KÖNYVTÁRÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	100
19. Tankönyvtári szabályzat.....	108
Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium	112
KOLLÉGIUMIPEDAGÓGIAI PROGRAM	112
Bevezetés.....	113
2. Kollégiumunk helyzete, főbb jellemzői, a működés belső feltételrendszere.....	114
3. A kollégiumi nevelés	120
4. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete	130
5. Diákönkormányzat	134
6. A szülő, a tanuló, az iskolai és a kollégiumipedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	136
7. A kollégium ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségirányítási rendszere.....	136
Záradék	140

**AZ ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

1. BEVEZETŐ

1.1 Helyzetkép

A település a megye legészakibb kisvárosa. A bokrosi városrészsel együtt lakossága: 17 ezer. A vonzáskörzet községeivel (Felgyő, Csanytelek és Tömörkény) együtt sem haladja meg a lakosságszám a 24 ezer főt.

A térség gazdasági jellemzői: Kevésbé iparosodott és a rendszerváltás után sem túlzottan fellendülő félben lévő régió. A foglalkoztatásban meghatározó a mezőgazdaság, mint ágazat, amelyre kezd ráépülni a feldolgozó iparág (Masterfoods). Növekedett a húzóerővel rendelkező nagyobb termelő egységek száma, ami az értelmiségi munkaerő nagyobb létszámát is igényli. Nincs jelentősebb értelmiséget foglalkoztató kutatóintézet, felsőfokú oktatási intézmény.

Mezőgazdasági termékek közül a szőlő, a bor, a vonzáskörzet falvaiban az intenzív zöldségtermesztés, virágtermesztés, meghatározó jelentőségű. Több gazdálkodó termeszt gabonaféléket, szemetakarmányt és ipari alapanyagú növényeket

A város földrajzi fekvésével - a Tisza és a Körös találkozásánál - és egyéb nevezetességeivel (pl. Belváros) a környék egyik kedvelt turisztikai célpontjává vált. A fellendülő idegenforgalom a jövőben az egyik gazdasági kitörési pont lehet. Jelentős szerepet szánnak az idegenforgalomnak a vonzáskörzet önkormányzatai is - főleg a falusi - és vízi turizmus, gyógyturizmus fejlesztése szerepel a célkitűzések között. A város alatt található termálvíz fontos szerepet tölt be a gyógyvíz ellátásban és az megújuló energia felhasználásában.

Beiskolázási szempontból - főleg a gimnáziumok esetében - ezzel a körzettel számolhatunk. Sok tanulónk van még Szentestről és néhány bejáró és kollégista tanulónk Szentés vonzáskörzetéből valamint Tiszalapr, Lakitelek, Tiszakécske.

A 90-es évek elejének demográfiai csúcsa levonulóban van, így jelenleg és a következő években a középiskolás korosztály erőteljes csökkenésével kellett számolni, azonban a csökkenés üteme csökkent.

Csongrádhoz tartozó térségben és a városban nincs másik gimnázium.

1.2 Az intézmény története

Intézményünkben a gimnáziumi oktatás 1920. november 13-án indult. A gimnáziumi oktatás mellett az intézmény a 60-as évek elejétől többféle szakközépiskolai képzésre vállalkozott: volt szőlész-borász és faipari szakképzés. Ez utóbbi 1976-ban új intézményt kapott, a szakmunkásképzéssel együtt az akkori Sággy Mihály Szakközépiskolába került át.

A leghosszabb múltat az 1972-ben indított óvónői szakközépiskolai képzés élte meg, hiszen éppen 25 éven keresztül volt jelen az intézmény életében - az utolsó osztály 1997 májusában ballagott el. Ezt a pedagógiai szakközépiskola váltotta fel.

Az 1990 szeptemberében indult a nyolcosztályos gimnáziumi képzés, amelyben 8 éven keresztül a tanulók egy középiskola szellemiségét akkumulálhatják magukba. A budapesti ELTE Radnóti Gimnáziumának tantervét adaptáltuk az iskolatípusban.

1996 szeptemberében indítottuk az idegenforgalmi szakközépiskolai oktatást. A kaposvári Munkácsy Gimnázium és Szakközépiskola tantervének adaptációjával ebben a régióban ezt a képzést felvállaltuk azzal, hogy az idegenforgalom számára a helyi ill. regionális igényeket figyelembe vevő szakemberek kerüljenek innen ki. A szakképesítés a 13. évfolyamon: protokoll és utazás ügyintéző.

Napjainkban a gimnáziumban a nyolcosztályos gimnázium, a reál (matematika-fizika és biológia-kémia) és a humán osztályok találhatóak meg.

1.3 Jövőkép

Iskolánk az elkövetkezendő 5-10 évben az alábbiak szerint kíván működni:

1. Szeretnénk elérni és megtartani, hogy tanulóink és dolgozóink egy kiegyensúlyozott légkörű, az életre nevelés fontos értékrendje mentén működjön.
2. El kívánjuk érni, hogy tanulóink és dolgozóink korszerű és jól felszerelt iskolaépületben végezzék napi munkáját.
3. A régiókban elért keresettségünket tovább növelni a csökkenő gyereklétszám ellenére is.
4. Az országos listákon és méréseken elért eredményeinket tovább kívánjuk javítani.
5. A nyolcosztályos képzésünk kellően rugalmas ahhoz, hogy a folyamatosan változó feltételeknek megfeleljen, ezért megőrizzük.
6. A négyosztályos képzéseinket- a fő specialitási irányok megtartása mellett – úgy kívánjuk átalakítani, hogy a partneri igények változásait képes legyen követni.
7. Újabb „jógyakorlatok” kidolgozása és feltöltése a központi adatbázisba.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2. AZ INTÉZMÉNY PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI

Fő feladatunknak tekintjük tanítványainkat elindítani az önmegvalósítás útján, valamint ezzel párhuzamosan alakítani, formálni azt a közösséget, ami az egyén fejlődését segíti elő. Egy olyan közösséget kialakítani, ami a fiatal nemzedéket beilleszti a felnőttek világába, a nemzet életébe.

2.1 Az intézmény pedagógiai alapelvei

Az alapelvek az intézmény önmeghatározásának a legfontosabb értékei, amelyek áthatják a teljes nevelési rendszer a pedagógiai koncepció és a nevelő - oktató munka folyamatának az egészét. Az iskolát meghatározó alapelvek:

• Gyermekközpontúság elve

Az intézmény az egyes gyereket állítja a nevelés középpontjába. A pedagógusok személyes kapcsolataikkal egyéni bánásmóddal teremtik meg a feltételeket az egyén fejlődéséhez. A gyerek számára törekszünk a testi biztonság mellett, az érzelmi biztonság megteremtésére is. A gyerekek egyéniségéhez empátiával, azt elfogadva közeledünk. A tudományok eredményeit tantárgyi rendszerbe foglalva úgy próbáljuk közvetíteni tanulóinknak, hogy azok a tanulók fejlettségi szintjéhez igazodjanak. Különösen fontos ez egy olyan iskolában, ahová 10-18 éves tanulók járnak. Fontosnak tartjuk, hogy az iskolában rend és fegyelem uralkodjék.

• Demokratizmus és felelősségvállalás elve

Az intézmény a szülőkkel közösen állapítja meg a helyi szükségleteket, az iskolán belüli szolgáltatásokat és az intézmény munkarendjét. A szülői igények teljesítése a fenntartó, a szülő és a gyerek, valamint az intézmény hármasának a konszenzusával dől el. A partneri viszony biztosítéka, hogy az iskolában Iskolaszék, Szülői Tanács és Diákönkormányzat isműködik.

Az intézmény pedagógiai gyakorlata a nevelőtestület szakmai elhivatottságára és aktivitására épít.

A munkaközösség-vezetők felelős irányítói szaktárgyaiknak és fejlesztési elképzeléseinek. Biztosítják a szaktanárok közötti koordinációt és információáramlást, szervezik a pedagógusok helyi továbbképzését, elősegítik az egységes követelménytámasztást, fejlesztik a pedagógusok munkakultúráját. Támogatják a belső innovációs kezdeményezéseket, az öntevékenység kibontakoztatását, segítik a nevelők emberi kapcsolatainak kedvező irányú alakulását.

A nevelők közötti tanórán kívüli munkamegosztás konkrét feladatok meghatározására épül. Ez meghatározza a szaktárgyi felelősségen túllépő, össziskolai nézőpontú cselekvőkész hozzáállást.

A tanulók az iskolai élet minden részterületéről véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek. A diákönkormányzat révén érdemben is bekapcsolódhatnak az intézmény pedagógiai folyamatainak a szervezésébe.

A demokratizmust együtt értelmezzük a felelősség elvének az érvényesülésével. A tanár felelőssége, hogy mindenki számára a neki éppen legmegfelelőbb ismeretet és képzést nyújtsa. A gyerek felelőssége, hogy optimálisan használja ki az intézmény által nyújtott szolgáltatásokat. A szülő felelőssége, hogy a gyermeke az iskolai kötelességeit betartsa.

• Autonómia elve

Ha az intézmény meg akar felelni mindazoknak a kihívásoknak, amelyek naponta érik, akkor szakmailag autonómmá kell válnia. A szakmai pedagógiai problémák megválaszolásának módját olyan kérdéseknek tekintjük, amelyek az intézmény szakmai kompetenciájába és döntési felelősségébe tartoznak. Mind a fenntartótól, mind a szülőktől reméljük ennek tiszteletben tartását!

A gyermekek és a pedagógusok személyiségi jogait mindenkinek tiszteletben kell tartania, állampolgári és tanulói-, tanári jogait egyetlen iskolai dolgozó, tanuló sem sértheti meg.

Az iskolai autonómia kibontakoztatásához kellő kompetenciával rendelkező, stabil értékrendben gondolkodó, önfejlődésre képes pedagógusokra van szükség. A testület tagjait ösztönözzük az önállóságra, az érdeklődésüknek megfelelő kutatómunka végzésére.

Alapvetőnek tekintjük, hogy mindenki az elfogadott Pedagógiai program és tantestületi munkamegosztás szerint színvonalasan végezze el a munkáját. A munkaközösségek szerepe egyre inkább felértékelődik. A szaktárgyi kérdések problémáinak a megválaszolása, a fejlesztési elképzelések kimunkálása és megvalósítása az ő hatáskörükbe tartozik, a magas szintű szakmaiság szem előtt tartásával.

• Esélyegyenlőség elve

Iskolánk vidéki kisvárosi helyzetéből adódó körülmények között működik: a vidéki kisvárosi környezet, a települést sújtó munkanélküliség, a szülői környezet nem minden esetben megfelelő szintje, a tanulói összetétel heterogenitását vonja maga után. Ilyen körülmények között nem mondhatunk le az esélyegyenlőtlenség mérsékléséről, az esélyteremtésről. Ezért minden tanév elején elkészítjük az Esélyegyenlőségi tervünket. Ezzel párhuzamosan az iskola dolgozóira vonatkozóan Esélyegyenlőségi program is készül.

2.2 Az intézmény céljai

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján iskolánk a következő célokat tűzi ki:

1. Törekszünk a hagyományos értékek megőrzésére és továbbvitelére, különösen a tudás, a munka megbecsülésére, a morális értéképviseletre, a nemzeti identitástudat alakítására, megerősítésére.
2. Célunk a gyermekek és a felnőttek kölcsönös tiszteletére nevelni tanítványainkat, akiknek viselkedését az egymás iránti tolerancia, empátia jellemzi, egyénné válásuk folyamata gazdag kapcsolatrendszeren keresztül történik.
3. Fontosnak tartjuk az önismeret kialakításának segítését, az iskolához való pozitív viszony kialakítását, az érdelemgazdag légkör megteremtését.
4. Fontos célunk, hogy egészséges életmódot folytató fiatalokat neveljünk, önmagával és környezetével összhangra törekvő személyiség kialakítása.
5. A tanulási folyamatban igyekszünk minél több lehetőséget biztosítani tapasztalatszerzésre, a megismerés különböző módszereinek elsajátítására, önálló tanulási szokások kialakítására.
6. Kiemelt célnak tartjuk a tudományos ismereteken alapuló alkotó gondolkodásra nevelést.
7. Célunk továbbá iskolánk nyitott szellemiségének fenntartása, amely mind tartalmi, mind pedig módszertani szempontból az új befogadást jelenti a klasszikus értékek megőrzése mellett.
8. Közép és emelt szintű érettségire, továbbtanulásra való felkészítés.

2.3 Kiemelt feladataink

1. Minden tanár feladata, hogy tantárgyának átadott ismeretanyagára alapozva a tanulók készség- és képességfejlesztésére, kompetenciafejlesztésére is különös hangsúlyt fordítson.
2. A tanárok szaktudásukat, módszertani kultúrájukat és tanulásmódszertani ismereteiket bővítik és korszerűsítik, valamint kiegészítik a kompetencia alapú oktatáshoz szükséges ismeretekkel is. A továbbképzési terv ennek figyelembevételével készül.
3. Minden tanár feladata, hogy saját tárgyának tanulási technikáját megismertesse és elsajátíttassa diákjaival.
4. Támogatjuk és ösztönözzük tanáraink önképzését, szakmai szervezetekben való tagságát, szakértői, tanácsadói és vizsgáztatói tevékenységét.
5. Az iskola rendelkezésére álló órakeretéből biztosítjuk az emelt szintű érettségikre felkészítő órákat.
6. Sportolási lehetőséget biztosítunk diákjainknak, az iskolai éves programokhoz igazodva, különböző sportrendezvények szervezésével.
7. Az ismeretközvetítés az életkori egyéni sajátosságok figyelembevételével történik.
8. Az alapvető gondolkodási műveleteket megismertetjük és tanórákon gyakoroltatjuk a tanulókkal.
9. Tanórán és tanórán kívül a gyakorló feladatok mellett a problémamegoldó és önálló gondolkodást igénylő feladatok számát növeljük.
10. Tehetségeinket a versenyeken való részvételre ösztönözzük, számukra a versenyeken való részvétel lehetőségét megteremtjük.
11. A 11-12. évfolyamon „próbaérettségit” szervezhetünk.
12. Tanórai és tanórán kívüli nevelésünket és oktatásunkat olyan tevékenységi formákkal bővítjük, amelyek során javul a tanulók együttműködési készsége, kompromisszum- és konszenzuskészsége, empátiája, valamint egymás iránti toleranciája.
13. Tanulóink sikerélményhez juttatását meghatározó motivációs eszközként használjuk.
14. A közösségi élet rendezvényeinek megszervezését a diákokkal együtt végezzük.
15. Támogatjuk a diákok önszerveződését, segítjük önkormányzatuk munkáját.
16. Törekszünk a tervszerű, összehangolt beiskolázási tevékenységre.

2.4 Az iskolatípusok képzési céljai

A *gimnáziumban (négy és nyolc évfolyamos képzés)* az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és az azt követő felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés. E cél elérése érdekében emelt szintű érettségire való felkészítést biztosítunk: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek, matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, ének, vizuális kultúra, testnevelés, digitális kultúra, fenntarthatóság tantárgyakból. Az emelt szintű érettségire felkészítő csoportokat szükség szerint iskolai szinten szervezzük. Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra.

a) Négy évfolyamos gimnáziumban:

- Felsőoktatási intézménybe való bekerülésre hatékony felkészítés, igény szerint az alaptantárgyak magasabb óraszámú oktatása (reál, humán osztálytípusok, ill. választható tantárgyak).
- A humán osztályban magasabb óraszámú tanítjuk a magyar nyelv és irodalmat, történelmet, 1. nyelvet.
A középfokú nyelvvizsga egy nyelvből való elérése.
- Reál gimnáziumi osztályunkban emelt óraszámú természettudományos oktatás folyik biológia-kémia, matematika-fizika tagozaton.

b) Nyolc évfolyamos gimnáziumban:

- A felsőoktatási intézményekbe való alapos felkészítés szisztematikus kivitelezése, igény szerint az alaptantárgyak magasabb óraszámú való oktatása.
- Középfokú nyelvvizsga lehetőleg két nyelvből való elérése.
- A rugalmas vizsgáztatási rendszer, a tanuló egyéni képességek szerinti haladásának biztosítása.
- Emelt óraszámú oktatjuk (a 8 év alatt):
  - idegen nyelvet,
  - matematikát,
  - magyar nyelv és irodalmat.

3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Intézményünk a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést, oktatást. Célunk, hogy teret adjunk a tanulásnak, szabadidős foglalkozásoknak, minden olyan tevékenységnek és szervezeti formának, amely fejleszti az egyén önismeretét, együttműködési készségét, edzi az akaratát. Iskolánk a nevelő és oktató munkájának középpontjába a tanulókat állítja, a személyiség és egyéniség figyelembevételével.

3.1 Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

a) Erkölcsei nevelésük:

Feladat: A megismert alapvető erkölcsi értékek és a viselkedési normák tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

b) Értelmi nevelésük:

Feladat: Az értelmi képességek, ill. az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek – a hatékony tanulási módszer – fejlesztése. Műveltségük, világszemléletük formálása, azzal az igénnyel, hogy segítsük eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

c) Közösségi nevelésük:

Feladat: Tanulóink szociális hatékonyságának növelése a szolidaritás, tolerancia, autonómia érzésének közvetítésével. A társas kompetencia fontosságának tudatosítása, a kulturált intelligens magatartás és kommunikáció erősítése.

d) Érzelmi (emocionális) nevelésük:

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló, helyes – döntően sikerorientált – cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek fejlesztése, megerősítése.

e) Akarati nevelésük:

Feladat: Az önismeret fejlesztése elsősorban a saját személyiségük kibontakoztatására vonatkozó igény ébrentartásával, önkritikai érzékük fejlesztésével. A céltudatosság, a kitartás, a szorgalom, az önállóság és az elkötelezettség erősítése.

f) Nemzeti nevelésük:

Feladat: A szülő- és a lakóhely, a nemzet és a haza múltjának (közelmúltjának is!) és jelenének megismertetése. A hagyományőrzés, a nemzeti kultúra értékeinek, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet és a nemzeti összetartozás érzésének erősítése. Nemzeti értékeink megbecsülése mellett más népek kultúrájának tiszteletére is nevelünk.

g) A tanulók állampolgári nevelése:

Feladat: Az állampolgári jogok és kötelességek tudatosságának elősegítése, fejlesztése. A társadalmi jelenségek és problémák iránti fogékonyság erősítése. Az iskolai és a helyi közéletben való tevékeny részvétel igényének fejlesztése. A humanitás, az emberi méltóság tiszteletben tartása, a pluralizmus és a nyitottság erősítése.

h) Munkára nevelésük

Feladat: A tanulók önellátására és környezetük (otthoni, iskolai, kollégiumi stb.) rendben tartására, illetve környezetük rendjének megőrzésére irányuló igényük fejlesztése, ezen irányú tevékenységek gyakoroltatása.

i) Testi nevelésük:

Feladat: A testmozgás és a testi képességek fejlesztése iránti igény erősítése. Egészséges, edzett személyiség fejlesztése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása. Az intézmény biztosítja a mindennapi testedzéshez szükséges feltételeket.

j) Esztétikai nevelésük:

Feladat: A tanulók szép iránti érzékének tudatos fejlesztése, esztétikus környezet igényének kialakítására való tudatos törekvés, motiválás. Esztétikus megjelenésre ösztönzés.

3.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

a) Az intézmény tanulói közösségeinek szervezése, irányítása

Feladat: A tanórákhoz és a tanórán kívüli tevékenységekhez kapcsolódó tanulói közösségek megalakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű fejlődés kohéziójának erősítése.

b) A tanulóközösségek fejlesztése az életkori sajátosságok figyelembevételével

Feladat: A tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett feladatok, tevékenységek megvalósításával az önmagát értékelni és irányítani képes autonóm személyiséggé válás elősegítése, az önálló felnőtt életre való előkészítés.

c) Az önkormányzat képességének kialakítása

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során az új projektek, alternatív módszerek alkalmazásával a személyiség tulajdonságai közül főképp az együttműködést, az önállóságot, az értékítélet kialakulását, a hierarchia megértését segítjük elő. Célunk, hogy tanulóink közösségei összehangoltan tudjanak tevékenykedni.

d) A tanulóközösségek tevékenységének megszervezése

Feladat: A tanulói közösségek tevékenységének tudatos tervezése és megszervezése; a színes iskolai élet kialakítása azt szolgálják, hogy erősödjön aktivitásuk, tevékeny részvételük és a közösségi együttéléshez szükséges magatartási, viselkedési tapasztalatuk, gyakorlatuk.

e) A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladat: A tanulói közösségeinkre, jellemző, az összetartozást (kohéziót) erősítő etikai, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek, rendszeressé válásának fejlesztése, ápolása.

3.3 A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló szervezeti formák, tanórai és tanórán kívüli foglalkozások

3.3.1. Tanórai foglalkozások

Az iskola a Nemzeti köznevelési törvény (Nkt.) 27.§ (1) bekezdése szerint kötelező és választható, egyéni és csoportos, tanórai és egyéb foglalkozásokat szervez. Az iskola köteles megszervezni a tehetség kibontakoztatására és a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására foglalkozásokat.

A tanórai foglalkozás a tanuló választása szempontjából lehet kötelező és választott tanórai foglalkozás. Amennyiben a tanuló a választható foglalkozáson való részvétel mellett dönt, az számára kötelezővé válik.

3.3.2 Tanórán kívüli foglalkozások:

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

A reál, illetve humán gimnáziumi osztályokba járó tanulók 9-10. évfolyamon az óratervben meghatározottak szerint a megjelölt tantárgyakat csoportbontásban tanulják.

11-12. évfolyamon gimnáziumban választható órák biztosítása a továbbtanulás és a felsőoktatási felvétel elősegítésére, valamint a munkába álláshoz szüksége készségek fejlesztésére.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról –a felmerülő igények és az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az intézmény vezetése dönt.

Szakkörök, érdeklődési körök, diákkörök, énekkar

A különféle körök működése, a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Jellegüket tekintve szaktárgyiak, művésziek, technikaiak, de szerveződnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján. A körök indításáról – a felmerülő igények és az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az intézmény vezetése dönt. A kör vezetését olyan felnőtt is ellát(hat)ja, aki nem intézményünk dolgozója. Együttműködési megállapodás alapján az iskolában más szervezet (pl. magániskola, más intézmény) is működtethet szakkört. A kollégiumi tanulók számára önálló körök szervezhetők.

Az indítás feltétele: minimum 8 fő, de bizonyos esetekben ettől el lehet térni.

Versenyek, vetélkedők, bemutatkozások

A tehetséges tanulók fejlesztését segítik a különféle szaktárgyi OKTV, sport, művészeti és egyéb versenyek, vetélkedők, melyeket évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat felkészítjük az OKTV II-III. fordulójára, ill. döntőjére, valamint a területi, megyei fordulókra. Az érdeklődő tanulók felkészítését a különféle versenyekre, vetélkedőkre a nevelők szakmai munkaközösségei és/vagy a szaktanárok végzik. A tanulók versenyeztetése, a menedzselése egyik kiemelt feladata a tehetséggondozásnak.

Napközis, tanulószobai foglalkozás

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően – ha a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 5-6. évfolyamon napközi otthon működik.

Amennyiben 5-6. évfolyamon a tanuló félévi vagy év végi tanulmányi eredménye a 3,5-ös átlagot nem éri el, úgy számára az ezt követő félévben a napközis, illetve tanulószobai foglalkozásokon való részvétel kötelező.

Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák

Az intézmény nevelői – elsősorban az osztályfőnökök – a nevelőmunka, a közösségfejlesztés, a tapasztalatszerzés a tanulási motiváció elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal előre tervezetten osztálykirándulást szervezhetnek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A kirándulás részletes tervét minden tanév szeptember 30-ig írásban be kell nyújtani (formanyomtatványon). A tanulmányi kirándulások tervét úgy kell összeállítani, hogy a kiránduláson részt vevő diákok megismerjék az adott tájegység kulturális és természeti értékeit. Az osztályfőnöknek a tervezés során gondoskodnia kell arról, hogy naponta legalább 4 tanítási órának megfelelő időtartamot magába foglaló tartalmas elfoglaltságot biztosítson a tanulóknak. A tanulmányi kirándulás napjai tanítási napnak minősülnek.

Az 5-8. osztályok számára erdei iskolát szervezhetünk, a tanulók érdeklődésének és igényének megfelelően.

Erdei iskolai programok

Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulásszervezési egység. A szorgalmi időben megvalósuló, egybefüggően többnapos, a szervező oktatási intézmény székhelyétől különböző helyszínű tanulásszervezési mód, amelynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére épül.

Az erdei iskolai szolgáltatás magában foglalja a megfelelő helyszínt, valamint kidolgozott szakmai programot, egyben a csoport által igényelt programok lebonyolításához szükséges eszközöket, anyagokat és nem utolsósorban a programokat vezető szakembereket.

Az erdei iskolák időtartama rendszerint 5 nap (hétfőtől péntekig). A szervező tanárnak a tervezés során gondoskodnia kell arról, hogy naponta legalább 4 tanítási órának megfelelő időtartamot magába foglaló tartalmas elfoglaltságot biztosítson a tanulóknak. Nagy hangsúlyt kell fektetni a szabadidős tevékenységek megszervezésére, esti közös programok tervezésére.

Az erdei iskolában résztvevő osztályok a részletesen megtervezett programot a tanév elején, szeptember 30-ig a kirándulási tervhez mellékelik – költségvetés benyújtásával. Az ezzel kapcsolatban felmerült költségek a tanuló szüleit terheli.

Természettudományos és a szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó terepgyakorlatok és üzemlátogatások

Iskolánk nagy hangsúlyt fektet a gyakorlatias tudás elsajátítására. Ezért gyakran szervez szakmai kirándulásokat a diákok számára.

Az intézményben a környezeti nevelés tartalma kibővül a „környezetért” nevelés feladattal. Az oktató-nevelő munkánk során egyre nagyobb hangsúlyt kap a környezet tiszteltetése nevelés, a természeti és kulturális értékek megismertetése, a környezet-és természetvédelmi alapfogalmak, eljárások, a fenntarthatóság fogalomkörének komplex tanítása. E feladatnak a leghatékonyabb oktató-nevelő formája a környezetben, a természetben végzett terepi vizsgálat, amely során diákjaink megismerkedhetnek a legalapvetőbb környezetvédelmi vizsgálatokkal és élőhelyükön vizsgálhatják az élőlényeket, azok biotikus és abiotikus környezeti tényezőit, az ökológiai összefüggéseket.

Ezen célok megvalósításának érdekében a biológia-kémia tagozatos diákjainak és a biológia emelt szintű tantárgyat választó tanulóknak minden évben két napos Terepgyakorlati tábor szervezünk Töserdőre a Kontyvirág Erdei Iskolába. A helyszín lehetővé teszi a vízi és a szárazföldi ökoszisztémák tanulmányozását, és saját laboreszközök segítségével vizsgálatok elvégzését.

Hangverseny, színház, mozi, múzeumlátogatások

A harmonikus, kiegyensúlyozott személyiség kialakítása minden pedagógus feladata. E cél érdekében elengedhetetlen a különféle művészetekkel való megismertetése.

Intézményünkben a tanórán kívüli tevékenységek formái:

- felzárkóztatás
- korrepetálás
- tantárgyi szakkörök
- érdeklődési körök
- sportfoglalkozás, tömegsport
- felsőfokú intézmények alkalmassági vizsgáira való felkészítő foglalkozás
- tehetséggondozó program
- napközi

3.3.3 Könyvtárhasználat, könyvtár-pedagógia

A könyvtár feladata, hogy eszközeivel, lehetőségeivel segítse a pedagógiai programban rögzített célok, feladatok megvalósulását. Szakszerű, sokoldalú és folyamatosan gyarapodó szolgáltatásaival korszerű információs bázisként segíti az iskola napi működését. Ezt részletesen a Könyvtári SZMSZ tárgyalja.

Legfontosabb feladatai:

1. A szükséges ismerethordozók biztosítása (hagyományos és modern dokumentumokat, illetve információkat az iskola pedagógusai és diákjai számára)
2. A tanulók könyvtárhasználóvá nevelésének megalapozása (szervezeti és egyéni formában)
3. A nevelőtestülettel együttműködve segít kialakítani a kíváncsi olvasási-tanulási szokásokat, segíti az önművelődés igényének, az önálló tájékozódás képességének kialakítását, a problémamegoldó és alkotó gondolkodásnak a fejlesztését, hozzájárul a tanulók általános műveltségének emeléséhez.
4. Sokoldalúan szolgálja a pedagógusok oktató-nevelő munkáját, felkészülését.

Szolgáltatásai:

1. kölcsönzés
2. helyben olvasás biztosítása (folyóiratok, könyvek, CD-ROM)
3. Internet használat biztosítása
4. könyvtári órák bonyolítása
5. segítségnyújtás különböző egyéni tanulói feladatokhoz (pl. referátumok elkészítéséhez, különböző tanulmányi versenyekhez, egyéni tanuláshoz – tanításhoz, iskolai műsorokhoz, stb.)
6. a tartós tankönyvek nyilvántartása, kölcsönzése

4. KULTURÁLIS TEVÉKENYSÉG ÉS HAGYOMÁNYÁPOLÁS

4.1 A hagyományápolás céljai

Az intézmény kulturális tevékenységéhez tartozó hagyományos rendezvények és ünnepségek elsősorban a közösségi élet formálását és a közös cselekvés örömét szolgálják. A rendezvények tartalmukban és külsőségükben egyaránt a tanulók nevelését és az iskola hagyományainak ápolását segítik elő, hiszen erősítik a fiatalokban az egymás iránti tisztelet és a közösséghez való tartozás érzését, ugyanakkor az intézményről is egységesen pozitív képet közvetítenek. Az iskola nevelési céljaival összhangban kiemelt feladatának tekinti a meglévő hagyományok őrzését és új hagyományok életre keltését.

4.2 Az iskola működésével kapcsolatos rendezvények

- tanévnyitó ünnepség
- szalagavató bál
- ballagás
- tanévzáró ünnepség
- érettségi bizonyítvány átadása
- nyílt nap

4.3 Az iskola hagyományos rendezvényei

- gólyaavató, fecskeavató
- karácsonyi ünnepség
- diáknapi
- egészségnap
- szerenád
- tanulmányi versenyek
- tanulmányi kirándulások
- kísérletező délutánok
- kiállítások
- konferenciák

4.4 Nemzeti ünnepek és megemlékezések

- október 6.: az aradi vértanúk emléknapja (megemlékezés a történelem órákon)
- október 23.: az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója (iskolai megemlékezés)
- február 25.: a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (megemlékezés a történelem órákon)
- március 15.: az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója (iskolai megemlékezés)
- április 16.: a holokauszt áldozatainak emléknapja (megemlékezés a történelem órákon)
- június 4.: a nemzeti összetartozás napja (iskolai megemlékezés)

4.5 A hagyományápolás feltételei

A rendezvények felelőseit és pontos időpontját az éves munkaterv tartalmazza.

Az iskolai rendezvényeken a nevelőtestület tagjainak és a tanulóknak egyaránt alkalomhoz illő öltözetben kell megjelenie. Kötelező ünnepi viselet a tanévnyitó és tanévzáró ünnepségen, a szalagavató bálon, a ballagáson, az érettségi vizsgákon, az érettségi bizonyítvány átadásakor és a nemzeti ünnepekhez kapcsolódó megemlékezéseken:

- lányoknak pl. sötét szoknya vagy nadrág, fehér blúz,
- fiúknak pl. sötét nadrág, fehér ing.

4.6 Nemzeti emlékeztetpedagógiai program

A program célja, hogy a résztvevő diákok nemzeti identitását erősítsük az aktuális lehetőségeknek megfelelően. E mellett fontosnak tartjuk haza iránti elkötelezettség és a honvédelmi ismeretek erősítését.

5. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI-EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Alapfogalmak

„Az egészségnevelés célja, hogy az egészségkultúrális szint emelésével, az életmód formálásával elősegítse egyrészt az egészség kialakítását, megtartását, a betegségek megelőzését, másrészt, hogy a betegek egészségi állapota mielőbb helyreálljon.” (Pál Katalin, Császár Judit, Huszár Anikó, Bognár József: A testnevelés szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában. - In: Új pedagógiai szemle.)

Mai világunkban egyre nagyobb a pedagógusok felelőssége, feladata abban, hogy diákjaiban kialakítsa az egészségtudatos viselkedést, amellyel lehetőséget ad arra, hogy egészségének tudatos alakítója legyen.

Az egészségfejlesztés alatt azt a folyamatot értjük, amellyel képessé tesszük diákjainkat, hogy kontrollálni tudják az egészségük érdekében tett cselekedeteiket.

A legfontosabb cél, hogy diákjaink törődjenek az egészségükkel, és az ehhez szükséges információkat, lehetőségeket megismerjék. Aktív alakítói legyenek egészségüknek mind lelki, mind testi szempontból.

Az iskolai környezet, a pedagógusok személyes példamutatása nagy hatást gyakorol a diákok testi, lelki fejlődésére egészségközpontú szemléletmódjuk kialakulásában.

Jogsabályi háttér

2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

110/2012. (VI. 4.) Korm.-rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

LII/2023. törvény a pedagógusok új életpályájáról

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

46. §/ 3 (b) bek.: „A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy.... b) a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.”

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet - 2020as NAT

„Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelésmódszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.”

Alapelvek, célok, feladatok

- testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése
- megismertetni, és elfogadtatni a tanulókkal az egészséges életmód fontosságát
- felhívni a figyelmet a megelőzés fontosságára

A tanulók **ismerjék meg** az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai, pszichohigiénés (lelki egészség), életmódbeli tennivalókat
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit
- az egészségre káros szokásokat (helytelen táplálkozás, inaktív életmód)
- az antihumánus szenvedélyeket
- az egészséges életvitelhez szükséges képesség fejlesztésének lehetőségeit
- az egészségérték tudatosítását (figyelemfelkeltés, tájékoztatás, motiváló és aktivizáló egészségérték tudatosítás)
- a stressz – kezelés lehetőségei, módjait

Az egészségnevelés **legyen:**

- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység
- tömegmértű, mert kiterjed a lakosság minden rétegére
- tudományosan megalapozott
- helyes cselekvésre serkentő
- fejlessze az életvezetési képességeket
- valósítsa meg a mindennapi testedzést.

Az egészségnevelés területei, színterei

Területei:

- az egészséges életmód alapjai
- az egészséges táplálkozás
- szenvedélybetegségek (legális és illegális drogok, dohányzás, alkoholfogyasztás)
- szexuális felvilágosítás, családtervezés, AIDS-prevenció
- testi higiénia
- környezeti ártalmak
- személyes biztonság, balesetvédelem (iskola, közlekedés)
- testedzés, mozgás
- lelki egészség, személyiségfejlődés elősegítése, önismeret, tanulási technikák (iskolapszichológus prevenciós munkája)
- a betegség és gyógyulást segítő magatartások, elsősegélynyújtás

Színterei:

- az iskola **egészségügyi feladatok** ellátását az **iskolaorvos** és a **védőnő** látják el

Feladataik:

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása
  - sportegészségügyi vizsgálat (testnevelés óra alóli felmentés), az iskolaorvos minden tanév elején kiszűri a diákokat, kategorizálja őket (könnyített, gyógytestnevelés, teljes felmentés). Ez alapján történik a gyógytestnevelés órák megszervezése.
  - a tanulók elsősegélyben való részesítése
  - közreműködés közegészségügyi-járványügyi, környezetegészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
  - védőnői feladat még az iskolai egészségnevelésben való részvétel
- **tanórai foglalkozások**
    - **biológia tanórák:** az egyes szervek, szervrendszerek működéséhez kapcsolódó egészségügyi vonatkozású részek, szexuális felvilágosítás, elsősegélynyújtás, testi higiénia,
    - **osztályfőnöki órák:** szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás, pszichológusi prevenciók órák
    - **Boldog Iskola program** bármely tanórán
    - **testnevelés órák:** testedzés, mozgás, helyes testtartás
    - **gyógytestnevelés:** az iskolai szintű gyógytestnevelési feladatok ellátása
  - **mindennapos testnevelés:**

A **nemzeti köznevelésről** szóló 2011.évi CXCV. törvény 27.§ (11) alapján az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás folyik, megszervezi a **mindennapos testnevelést** heti öt testnevelés óra keretében, a belügyi ágazati feladatellátást támogató törvények módosításáról szóló 2024. évi XXV. törvény 34. § alapján: kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz, ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.
  - minden tantárgy vonatkozásában: a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok ismertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik
  - **tanórán kívüli foglalkozások**
    - sportfoglalkozások, tömegsport
    - ismeretterjesztő előadások
    - témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek
    - délutáni szabadidős foglalkozások Pl. pingpong
    - egészségnap, diáknapi
    - sportrendezvények

- **A boldogságprogram témája hónapról hónapra**

A Boldogságprogram tudományos vizsgálatokra épül, amely nyomán hónapról hónapra leteheted a saját életedben, hogy milyen változásokat képesek eredményezni azok a módszerek és technikák, amelyek tudósok szerint boldoggá tesznek bennünket. Minden hónapban egy konkrét boldogságfokozó gyakorlattal foglalkozunk.

Szeptember: Boldogságfokozó hála gyakorlása

Október: Optimizmus gyakorlása

November: A társas kapcsolatok boldogító ereje

December: Boldogító jócselekedetek

Január: Célok kitűzése és elérése

Február: Megküzdési stratégiák gyakorlása

Március: Apró örömek élvezete

Április: Megbocsátás

Május: Egészséges életmód

Június: Fenntartható boldogság / Önbecsülés

6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.) 62.§-a tartalmazza a pedagógus általános kötelességeit és jogait. A pedagógusok, illetve az osztályfőnökök részletes feladatait, kötelességeit, illetve ezzel kapcsolatos felelősségét a munkaköri leírásokban rögzítettük, melyeket az SZMSZ tartalmaz. Minden pedagógussal szemben alapvető elvárás: sikerorientáltság, biztos szakmai tudás, a végzett munkával megszerzett tekintély, példamutatás és empátia, kapcsolat az iskolai közösségekkel és más nevelési tényezőkkel, együttműködési készség és összehangolt munkavégzés.

7. AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

Felelősök, feladatkörök

a) A középiskola igazgatója felelős a közösségi szolgálat megszervezéséért, továbbá gondoskodik arról, hogy az intézményben az osztályfőnökök nyilvántartsák és folyamatosan vezessék a tanulók iskolai közösségi szolgálatának végzését a törzslapon, a bizonyítványban és a naplóban.

b) A középiskola igazgatója jelöli ki az iskolai koordinátort, aki felelős az alábbiak megszervezéséért:

- éves munkaterv készítése
- helyi lehetőségek feltérképezése
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartás,
- a tanulók előzetes felkészítése, motiválása
- a tapasztalatok pedagógiai célú feldolgozása.

c) az osztályfőnök feladata:

- együttműködik az iskolai koordinátorral
- jelentkeztetés, adminisztrálás, dokumentálás, ellenőrzés, igazolás
- szülők tájékoztatása.

A tevékenység megszervezésének lépései az iskolában

1. az igazgató kijelöli a program megvalósulásáért felelős pedagógus(oka)t (koordinátor, osztályfőnök)
2. a helyi lehetőségek feltérképezése, együttműködési szerződések megkötése a jogszabályi feltételeknek megfelelő külső partnerekkel.
3. a tanulók és szülők tájékoztatása a választható lehetőségekről, a javasolt ütemezésről
4. a tanulók jelentkeztetése formanyomtatványon
5. a közösségi szolgálat ütemezett teljesítése a jelentkezés alapján, közösségi szolgálati napló vezetése
6. a teljesítés ellenőrzése negyedévente, adminisztrálása a közösségi szolgálati naplóban
7. az éves munka értékelése, tapasztalatok feldolgozása, éves teljesítés rögzítése a tanügyi dokumentumokban
8. az 50 óra közösségi szolgálat teljesítésének igazolása.

A közösségi szolgálat dokumentálása

- az iskola együttműködési megállapodást köt a megvalósításban részt vevő külső szervezetekkel.
- a tanuló tanévenként jelentkezési lapot tölt ki, amely tartalmazza a jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, a szülő/gondviselő aláírását.
- a tanuló folyamatosan vezeti közösségi szolgálati naplóját az iskola által előírt formátumban, melyet az osztályfőnök negyedévente ellenőriz
- az elektronikus osztálynaplóban, törzslapon és a bizonyítványban az osztályfőnök tanév végén rögzíti a közösségi szolgálat (rész)teljesítését.
- iskolaváltás esetén, illetve a szolgálat teljesítése után az iskola igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről két példányban, melyből egy példány a tanulónál, egy példány az intézmény irattárában marad.
- az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése előfeltétele az érettségi bizonyítvány kiadásának, így a teljesítés tényét az osztályfőnök a bizonyítvány és a törzslap Jegyzet rovatában a megfelelő

záradék alkalmazásával rögzíti.

A program lebonyolítása

A diákok az 50 órából maximum 5-5 óra felkészítő és feldolgozó foglalkozáson vesznek részt. Az iskola lehetőséget biztosít, hogy a tanulók egyénileg vagy csoportosan tegyenek eleget a szolgálati követelmények teljesítésének. A közösségi szolgálat teljesítése során 1 órán 60 perc időtartamot kell érteni, melybe az oda- és visszautazás időtartama nem számít bele. Alkalmanként a diák a jogszabályban meghatározott időtartamú tevékenységet végezhet. A szolgálat teljesítése magánszeméllynél, közvetlen hozzátartozónál, rokonnál csak közvetítő szervezetten keresztül valósítható meg.

A közösségi szolgálat választható területei

a) Egészségügyi tevékenységek kórházban vagy egészségügyi intézményekben

A kórházi közösségi szolgálati program célja a meghatározott kereteken belüli fizikai, lelki segítségnyújtás a kórházban gyógykezelés és ápolás céljából tartózkodó betegek számára. Az tanulók a következő feladatokat láthatják el az ápolószemélyzet által jóváhagyott esetekben és módon:

- a beteg kíséréte a betegszállítókkal együtt, és ha erre szükség van, várakozás a beteggel;
- a beteg környezetének rendben tartása, segítség az étkezésben, ivásban;
- felolvasás, beszélgetés, beteg mellett tartózkodás, a betegek meghallgatása;
- a beteg kéréseinek tolmácsolása az ápolószemélyzet felé;
- betegek és hozzátartozók tájékozódásban való segítése;
- egyéb, az ápolószemélyzetet segítő, szaktudást nem igénylő, az önkéntesek kompetenciájába tartozó feladatok;
- orvosok és nővérek kéréseinek teljesítése a betegekkel kapcsolatban (az önkéntesek kompetenciahatárain belül, például a mobilizálásban való segítség);
- leletek és egyéb dolgok átszállítása, gyermekprogramokban való részvétel, szabadidős tevékenységek szervezésében segítség.
- A kórházi önkéntes tevékenység nem szorítkozik a betegágy melletti munkára, hanem például a betegek eligazodásának segítésében, adminisztratív tevékenységek ellátásában, idegen nyelvű szak-irodalom fordításában, tolmácsolásban, a kórház területén végzett környezetgondozásban vállalt feladatokat is felöllelheti.

b) Szociális és jótékonyági tevékenységek

- idős emberek segítése egyénileg otthonukban (sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb.);
- idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között (sétáltatás, beszélgetés, szoba rendezése, étkezésben segítség, ágynemű áthúzása);
- felolvasás, beszélgetés, egyéb, a mentális egészséget támogató tevékenységek;
- egyéb szociális tevékenység.
- A jótékonyági tevékenység keretén belül pusztán adománygyűjtés nem folytatható, különösen akkor, ha ez pénzbeli adományt jelent.

c) Oktatási tevékenységek

- korrepetálás alsóbb évfolyamokon, gimnáziumon belül, gyermekotthonban, sajátos nevelési igényű intézményben

- bölcsődékben, óvodákban a mindennapi tevékenységekben, játékokban való részvétel;
- oktatás idősök számára (például számítógép-használat, nyelvtanítás);
- egyéb oktatási tevékenységek.

d) Kulturális, közösségi tevékenységek

- kulturális intézményekben múzeumpedagógiai vagy egyéb szolgálat elvégzése;
- közösségi tevékenységek: pl. katonasírok gondozása;
- közgyűjteményben önkéntes feladatok ellátása;
- bölcsődékben, óvodákban, idősök otthonában stb. kulturális program szervezése (például bábjáték, amatőr színelőadás, versmondás, prózafelolvasás, mesemondás, éneklés).

e) Környezet- és természetvédelmi tevékenységek

A környezet- és természetvédelmi tevékenységek szervezhetők nemzeti parkokban, erdészetekben, környezet- és természetvédelemmel foglalkozó civil és más szakmai szervezeteknél, továbbá önkormányzatoknál. Például:

- parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése;
- biciklitároló javítása, festése, kerítésfestés;
- szociális intézmény környezetének rendezése, fa- és növényültetés, avarösszegyűjtése;
- környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése (iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb.);
- megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése;
- Natura 2000 területek megóvásában részvétel;
- egyéb környezet- és természetvédelmi tevékenység.

f) Katasztrófavédelmi tevékenység (felöleli a polgári védelmi tevékenységeket is)

Megemlíthető tevékenységi területek például:

- a katasztrófavédelmi szervezetek napi teendőinek ellátásába való bekapcsolódás,
- közreműködés az éves, tervezhető feladatokból adódó tevékenységekben.
- rendkívüli helyzetben a tanulók kompetenciahatárain belül végezhető tevékenységek ellátása, például árvízhelyzetben homokzsákok szállítása, töltése, épületek, ingóságok óvása, jelzőrendszer részeként feladatellátás, evakuált emberek tájékoztatása, segítése.

g) Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, továbbá idős emberekkel: közös programok nehézséggel élő kortársakkal; bölcsődésekkel, óvodásokkal, idős emberekkel: sport, kézművesség, játék, programok (ünnepek, kézművesség, farsang, közös műsor kialakítása, sütés stb.)

8. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL VALÓ FOGLALKOZÁS

8.1 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

Az ifjúság szociális válsághordozó. A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi és iskolai hatások, az érték- és normaválság, az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatt növekszik a feszültségszint és csökken a feszültségtűrő képesség. Ezek káros hatása az iskolában jelenik meg a gyerekek teljesítmény-, viselkedés-, és kapcsolatavarainak formájában. Mivel a gyermek életének jelentős részét az iskolában tölti, problémái itt érzékelhetőek először. Az iskola tanulóinak szociális helyzete igen heterogén.

Megkülönböztetett figyelmet igényelnek valamennyi munkatársunk részéről az alábbi csoportokba sorolható tanulók:

- családi kapcsolatokból adódó hátrányok (egyszülős családmodell, szenvedélybeteg szülő stb.)
- anyagilag hátrányos helyzetű (munkanélküli, rokkant nyugdíjas szülő stb.)
- műveltség és szociális képesség tekintetében hátrányos helyzetű
- egészségügyi okból hátrányos helyzetű (mentális betegség, szülő betegsége, halál)
- állami gondozott, nevelőszülői hálózatban nevelkedő gyerekek

8.2 Megkülönböztetett figyelmet igénylő jelenségek

Fokozódó veszélyt jelent tanulóinkra a terjeszkedő drogkereskedelem, illetve az újfajta drogfogyasztás (pl. snüss, elektromos cigaretta), egyes fertőző betegségek terjedése (AIDS, hepatitisz, egyéb nemi betegségek), a társadalmi agresszió, a közlekedés, a globális fogyasztói világ, és a digitális világ veszélyei. A COVID másodlagos veszélyei, hátrányai (depresszió, depriváció, szorongás felerősödése).

Egyre több tanulóknál ezek a tényezők halmozottan jelentkeznek, így veszélyeztetettségük egyre nagyobb.

8.3 Kiemelt feladataink

A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, pedagógus és nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott dolgozójának kiemelt feladata.

A közvetlen feladatok ellátását a **gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus** végzi szoros együttműködésben az osztályfőnökkel, kollégiumi nevelővel.

Valamennyi feladat ellátása és megszervezése az igazgató felügyelete és irányítása mellett történik.

Kiemelt feladataink a hátrányos helyzet csökkentése és a veszélyek elkerülése érdekében:

- Tanév elején felmérjük a segítségre szorulókat.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a potenciálisan veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulóink családi hátterét.
- Szükség esetén közreműködünk a veszélyeztető tényezők
  - feltárásában,
  - megbeszélésében,
  - megszüntetésében.
- Igény esetén biztosítjuk a tanuló kollégiumi elhelyezését.
- Kiemelten kezeljük a tehetséggondozást.
- Fontosnak tartjuk a személyes, egyéni tanácsadást (tanulónak, szülőnek).
- Segítjük a pályaválasztást.
- Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a szakmai szervezetekkel.
- Törekszünk a rendszeres kapcsolattartásra
  - az iskolán belül: diákönkormányzat, szülői szervezet
  - és iskolán kívül: gyámhatóság, települési önkormányzatok, nevelési tanácsadó, Családsegítő Központ, Gyermekjóléti Szolgálat, egészségügyi intézmények/védőnő, gyermekideg-gondozó, gyermek-pszichiáter, ÁNTSZ, rendőrség.
- A "drogveszély" terjedése miatt prevenciós előadássorozatot tervezünk az arra kiképzett személyek bevonásával.
- az „Iskola rendőre” és szakemberek bevonásával végezzük a közlekedésre nevelés, a társadalmi bűnmegelőzés és az áldozattá válás megelőzésének feladatait.
- Az iskolapszichológus segítségével a mentális vagy tanulási problémákkal küzdő gyerekek és szüleik számára tanácsadási lehetőség van az iskolában.
- Figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat és támogatjuk tanulóink részvételét a pályázatokban.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri a gyermekvédelmi törvény és végrehajtási utasításainak rendeleteit, amelyekről tájékoztatja az osztályfőnököket.

Valamennyi pedagógus feladata:

A társadalmi bűnmegelőzéssel kapcsolatban

- erkölcs és értékrend alakítása,
- a bűn fogalma, értelmezése,
- a jogi kategóriák, szankciók megismertetése,
- a felelős állampolgári magatartás kialakítása.

Az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatban

- a családon belüli erőszak, jelei, elkerülési lehetőségeinek bemutatása,
- a konfliktusok kezelésének megtanítása,
- a kortárs csoportok veszélyei, azok megelőzésének megismertetése,
- információ nyújtása a segítő szervezetekről.

A közlekedésre neveléssel kapcsolatban

- a gyalogos- és kerékpáros közlekedés szabályainak megismertetése,
- a felelős közlekedési magatartás gyakorlása különféle helyzetekben,
- a láthatóság szabályainak és eszközeinek megismertetése,
- a tömegközlekedési eszközök használata szabályainak ismerete, gyakorlása,
- az utastársakkal kapcsolatos magatartási szabályok megismertetése,
- a menetrend használatának gyakorlása (elektronikus is).

8.4 Sajátos pedagógiai tevékenységet igénylő tanulókkal való foglalkozás

Azok a tanulók, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel, fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szubkulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezen szükségletekhez egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek.

E gyermekek csoportjának négy típusát különböztetjük meg:

1. Speciális nevelési szükségletű gyermekek
2. Tanulási problémákkal küzdő tanulók
3. Magatartászavarok miatt problémás tanulók
4. Kivételes képességű, tehetséges tanulók

8.4.1. Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelő teljesítményt nyújtson. A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok az átlagnál nagyobb, a saját szintjüknek megfelelő terhelést kapjanak. Ezt szolgálja a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, az iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a szorgalmi és pluszfeladatok kiadása, illetve a szaktanárral folytatott rendszeres beszélgetés.

Az iskolánkba járó gyerekek közül többen küszködnek beilleszkedési-, magatartási-, vagy tanulási nehézségekkel. Iskolánk célja, hogy ezeket a gyerekeket integrálja a jó képességű, problémáktól mentes gyerekekkel. Azért, hogy az arány ne tolódjon el a problémás gyerekek felé, nagy hangsúlyt kell fektetnünk a tehetséggondozásra.

A kooperatív tanítási módszer a kerettantervnek is megfelelően a kiscsoportos oktatásban valósulhat meg a legjobban. Az együttműködő tanulás során a tanulók az egymásra épülő tárgyi tudásszint mellett érzelmi fejlődésen át válhatnak intelligens értő és megértő "gazdag" emberekké.

Tanórán belül:

A tehetséggondozás egyik formája, hogy biztosítjuk a tanulók tehetségének kibontakoztatását a tanítási órák alatt az alábbi módon:

- differenciált feladatok adásával
  - az önálló tanulás módszerének elsajátíttatásával, fejlesztésével, melynek során megtanítjuk a gyermeket önállóan tanulni, gondolkodni, véleményt alkotni, kreativitását kibontakoztatni
  - segédeszközök használatának megtanításával (gyűjtő munka, kutató munka, könyvtár használat)
  - kiscsoportos tanulásnál csoportszervezéssel, csoportirányítással
  - tantervi tartalmat elmélyítő, széles látókört biztosító órai tananyaggal, fejlesztő programok felhasználásával

Tanórán kívül:

A tehetségfejlesztést természetesen nem lehet csak tanórán megoldani. Ezért szükség és igény szerint felhasználjuk a speciális foglalkoztatási lehetőségeket is.

- a választható tantárgyak tanulása;
- tehetséggondozó foglalkozások, versenyre felkészítések (csoportos és egyéni);
- a tantárgyi szakkörök, érdeklődési körök;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház, kiállítás- és múzeumlátogatások);
- az intézményi könyvtár, valamint az intézmény más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a pályaválasztás, a továbbtanulás személyre szabott segítése;
- pályázatokon, projekteken való részvétel;
- 11-12. évfolyamon választható órák biztosítása a továbbtanulás és a felsőoktatási felvétel elősegítésére, valamint a munkába álláshoz szüksége készségfejlesztésére

8.4.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Igyekszünk a rendelkezésre álló valamennyi eszközzel segítséget adni, hogy a gyengébb képességű, vagy más okból tanulási kudarcnak kitett tanulóink is lehetőséget kapjanak arra, hogy felzárkózzanak társaikhoz és legalább az elfogadható szintet teljesítsék.

A középiskolába kerülve komoly gondot jelent, hogy nem ismerjük kellő módon a hozzánk került tanulókat, így esetleg későn vesszük észre, hogy segítségre lenne szükségük. A tanulási problémák megelőzésére a tanulók között, tanév elején felmérést készítünk, amellyel ki lehet szűrni az átlagnál hiányosabb alapképzettséget. Ennek részeként vizsgáljuk az olvasási készség, a szövegértés, a matematikai és az idegen nyelvi felkészültség szintjét. Minden szülőt értesítünk a felmérés eredményéről, így mindannyian láthatjuk, hogy honnan kell elindulnunk.

A disgraphia, dislexia, discalculia gyanús eseteket szakrendelésre utasítjuk, a későbbiekben pedig testre szabott feladatokkal segítjük fejlesztésüket.

Amennyiben a tanuló valamilyen okból lemarad tanulmányaiban a társaitól, vagy segítséget kér tanulmányaihoz, úgy a szaktanári segítségen túl tanulószobai foglalkozásra, korrepetálásra irányítjuk.

Lehetőségeink szerint tanulás módszertani segítséget adunk, ahol a tanuló nemcsak a tanulás eredményesebbé tételének módját sajátíthatja el, hanem nagyobb önismeretre is szert tehet. A gyengébb tanulmányi eredményt felmutató diákok sokszor nemcsak a tanulásban igényelnek segítséget, hanem megerősítésre szorulnak lelki életükben, önismeretükben, kommunikációs képességeik javításában is. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy megtanulják, hogyan fejlesszék önmagukat, miként emeljék ki a lényegét, mivel edzhetik figyelmüket, hogyan használják a könyvtárat, az elektronikus eszközöket.

Ennek érdekében a következő lehetőségeket biztosítjuk:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás;
- a napközi otthon;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az intézmény más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt ugyanazt az évfolyamot második vagy további alkalommal ismétlő tanköteles tanuló részére egyéni foglalkoztatást biztosítunk.

8.4.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A szociálisan hátrányos helyzet, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalmát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.), valamint a 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet határozza meg. /Nkt. 4.§12 b/

Feladatok:

- Kiemelt feladat a hátrányos megkülönböztetés kiemelt tilalma
- Legfontosabb feladat a tanulókkal foglalkozó dolgozók prevenciós munkája, a korai felismerés
- A hátrányt előídező okok milyenségének és mértékének megállapítása
- Együtműködés a családokkal
- Egyéni személyiségfejlesztő program kidolgozása osztályfőnök, szülő, gyermekvédelmi felelős és fejlesztő pedagógus segítségével

Tevékenységek a nevelők részéről:

- A szülőkkel való egyéni kapcsolattartás
- Intézmények segítő lehetőségeinek feltárása, együttműködés
- Pályázati lehetőségek naprakész nyomon követése, tájékoztatás a szülők felé
- Mentorálási lehetőségek feltárása, aktív részvétel a munkában
- Szabadidős programok biztosítása, azok igénybevételére ösztönzés, fokozott segítségnyújtás
- Fokozott segítségnyújtás, korrigáló, pótló helyettesítő nevelés
- A tanulók igényei szerint támogatás nyújtása a nehéz élethelyzetek megoldásához
- Stresszkezelési, életvezetési ismeretek nyújtása
- Felkészítés a tanulmányi versenyekre, továbbtanulásra

Formái:

- Osztályfőnöki óra
- Egyéni beszélgetés
- Csoportos beszélgetés
- Mentor program
- Útravaló program
- Segítő intézményekkel való kapcsolattartás

Felelősei:

- osztályfőnök, szaktanár, gyermekvédelmi felelős, iskolapszichológus

8.4.4. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az iskolai személyiségfejlesztés fő feladata a tartós humanista értékek elmélyítése, a helyes értékkezpontú elvárások megerősítése

Feladatai:

- Összehangolt segítségnyújtás korrigáló és kompenzáló munka
- Helyes közösségi magatartás elmélyítése
- Önismeret, énképerősítés lehetőségeinek biztosítása órai munka, szabadidő, tréningek keretei között
- Hatékony kommunikáció fejlesztése, kommunikációs technikák megismertetése és gyakorlása
- Helyes viselkedési szabályok megerősítése, autonóm alkalmazása
- Pozitív transzfer lehetőségeinek felismerése, alkalmazása /pozitívumokra építés/
- Eredményes tanulási technikák elsajátíttatása

Formái:

Osztályfőnöki, szakóra, egyéni és csoportos beszélgetés, szabadidő, prevenciós és önismereti programok, segítő intézmények

Felelősök:

Osztályfőnök, szaktanár, szabadidő szervező, gyermekvédelmi felelős, iskolapszichológus

9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, ÉS GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A diákok *közvetlenül* – írásos és szóbeli formában – is részt vehetnek az intézmény döntési folyamatában. Felvetett személyes kérdéseikre a törvényben meghatározottak alapján választ kell kapniuk az intézmény igazgatójától.

Közvetett formában választott tisztségviselőiken (diákönkormányzati-képviselők) és az osztályokat a tanári fórumokon képviselő osztályfőnökökön keresztül vehetnek részt az intézmény döntéshozatalában.

9.1 A diákönkormányzat működése

A tanulók az iskolai életéről véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek. A diákönkormányzat révén érdemben is bekapcsolódhatnak az iskola pedagógiai folyamatainak szervezésébe. A diákönkormányzat működtetésével iskolánk segítséget ad a tanulókörösség belső önfegyelmének, viselkedéskultúrájának alakításához. Jól fejleszti azokat a tanulói képességeket, amelyek a társadalomban fontosak, segíti az érdekek kulturált képviseletének gyakoroltatását. Az iskolánkban jól funkcionáló, többirányú, nyitott kommunikációs csatornák működnek. Kölcsönös az információáramlás az igazgatóság és a nevelőtestület, a tanári közösség és a tanulók között, a tanári és szülői közösség között, valamint a nevelőtestületen és a gyermekközösségen belül. A tanulók és a tanulókörösségek érdekeinek képviseletére, a szabadidős tevékenységek segítésére iskolánkban is diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat munkáját minden osztályban megválasztott küldöttekből álló vezetőség irányítja. Tevékenységüket iskolánkban az igazgató által megbízott nevelő segíti, a diákmozgalmat segítő tanár.

9.2 A diákönkormányzat működéséhez szükséges jogosultságok, működésének törvényi háttere

A diákönkormányzat működésének törvényi háttérét a 2011. CXC. törvény 48. § szabályozza, amely kimondja, hogy az iskola, a kollégium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint

- diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleményének meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban. A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra. A tanulói jogviszony alapján a tanulókat megillető jogosultság, hogy személyesen vagy képviselőik útján

- jogszabályban meghatározottak szerint - részt vehetnek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában, a nevelési - oktatási intézmény irányításában. Véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek és kezdeményezhetnek az iskola életével kapcsolatos kérdésekben. Szervezhetik közéletüket, működtethetik tanulói önkormányzatukat, melyhez a tantestület és az iskolavezetés segítségét kérhetik. Az iskolai diákönkormányzatban az iskola tanulói választók és választhatók lehetnek.

9.3 A diákönkormányzat jogai

A diákönkormányzat jogait a 2011. CXC. törvény 48. §-a szabályozza, mely kimondja, hogy a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt, a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor, a házirend elfogadása előtt.

A jogszabály által meghatározott véleményeztetésen felül iskolánk nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.

9.4 A diákönkormányzat tevékenysége

A diákönkormányzat feladata a tanulók és azok közösségeinek érdekképviselete, tehát a diákönkormányzatok kötelező feladata az érdekképviseleti tevékenység folytatása. A diákönkormányzat döntésétől függ, hogy az érdekképviseleti tevékenységen kívül milyen feladatot vállal. A diákönkormányzat tevékenységének jelentős részét a szabadon választott, a tanulók szabadidejének eltöltésével, programszervezéssel kapcsolatos tevékenység tölti ki.

A diákönkormányzat működését, hatáskörét saját szervezeti és működési szabályzata fogalmazza meg. A szervezeti és működési szabályzatot a választott diákvezetőség készíti. Az iskolai diákönkormányzat élén működési rendjében meghatározottak szerint választott iskolai diákbizottság áll. A tanulói ifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákbizottság képviseli. A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő tanár támogatja és fogja össze. A diákönkormányzat az említett pedagóguson keresztül is érvényesítheti jogait. Évente egy alkalommal az iskola vezetősége diákközyűléstszervez.

9.5 A diákönkormányzat szervezete

A diákönkormányzat szervezetét az osztályközösségekre építve alakítja ki, választja meg tisztségviselőit, minden osztály delegál képviselőt az iskola diákönkormányzatába. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzattal rendelkezik. A tanulók legmagasabb tájékoztató fóruma a diákközséggyűlés, amely nyilvános, és azon bármelyik diák megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait. Tanévenként legalább egy alkalommal kell tartani, amelyen az osztályokból a választott tanulók képviselik társaikat. A közgyűlésen az igazgató és a diákönkormányzat vezetője beszámolnak az eltelt időszak munkájáról. A közgyűlésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a megjelent vezetőkhez, kérhetik problémáik és gondjaik megoldását. A diákközséggyűlésen kívül is joga a tanulóknak, hogy tájékoztatást kapjanak az őket érintő kérdésekről, és hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz. A tájékoztatás folyamatosságát az osztályfőnök biztosítja.

9.6 A diákönkormányzat működésének, kapcsolattartásának feltételei

Az iskola biztosítja a diákönkormányzat zavartalan működésének feltételeit. A diákönkormányzat az iskola helyiségeit, berendezéseit az SZMSZ és a Házi rend szabályai szerint térítésmentesen veheti igénybe. A diákönkormányzatot képviselő pedagógus vagy diákküldött folyamatos kapcsolatot tart az intézmény vezetőjével. Az osztálytitkár járhat el az osztályközösség problémáinak megoldásában. A tanulók egyéni gondjaikkal, valamint kéréseikkel közvetlenül is felkereshetik az intézmény vezetőjét. A diákönkormányzat döntési és véleményezési joggal rendelkezik, ezért fontos, hogy az iskola és a diákönkormányzat rendszeres információcserére, kölcsönös együttműködésre törekedjen.

10. EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KAPCSOLATTARTÁS, ILLETVE ANNAK FORMÁI

Partnernek tekintjük az intézmény működésének intézményen belüli és intézményen kívüli résztvevőit, illetve azokat a szervezeteket és személyeket, akik az intézmény működésével vagy annak eredményével szemben elvárásokat fogalmaznak meg.

Az iskola munkáját a folyamatosságnak kell jellemeznie. A nevelési-oktatási folyamat akkor hatékony, ha minden résztvevője folyamatosan kapcsolatban áll egymással és minden szükséges tájékoztatást, visszajelzést megkap. Középpontban a tanulók állnak, az őket körülvevőket - a tanárokat, a szülőket, a kollégiumot, a fenntartót, az iskolával kapcsolatban álló intézményeket – közös céljuk, a tanulási folyamat elősegítése köti össze. Az együttműködés a különböző partnerek között tehát hatással van a tanulók fejlődésére.

Az intézményvezetés célja a partnerkapcsolatok irányítása terén a meglévő munkakapcsolatok elmélyítése, a partneri kör kiszélesítése és a felhasználók igényeinek egyre tökéletesebb megfelelés. Cél a partnerközpontú működés megvalósításával, folyamatos fejlesztésével a szervezeti kultúra tudatos építése, folyamatos fejlesztése, ami jól szervezett iskolai működést és magas szintű oktató-nevelő munkát eredményez.

10.1 Belső partnerek

Belső partnerek a tanulási-tanítási és nevelési folyamat elsődleges szereplői (a tanulók, a pedagógusok, és a pedagógiai munkát segítő munkatársak) és annak közvetlen megrendelői (szülő, fenntartó).

Az iskola pedagógusainak, dolgozóinak kapcsolata

A kapcsolattartás jellemző és természetes módja a személyes megbeszélés, illetve beszélgetés.

Az éves munka tervezése, a megvalósítás aktuális feladatainak megbeszélése, illetve értékelése a nevelőtestületi (alakuló, félévi és év végi) értekezleteken történik.

Az aktuális feladatokat, problémákat a hetente tartott tantestületi értekezleteken végezzük, a csak bizonyos munkaközösségeket érintő kérdések megvitatására munkaközösségi értekezleten kerül sor.

A heti értekezletek összefoglalójának, illetve nagyobb terjedelmű munkaanyagok, tájékoztatóanyagok tanulmányozására, előzetes áttekintésére felhasználjuk a kollégák internetes elérhetőségét.

Két értekezlet között az aktuális és szükséges információk a tanári szobában, jól látható helyen, személyre szóló információk a kolléga asztalán kerülnek elhelyezésre.

Kapcsolat a tanulókkal

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az igazgató, a diákmozgalmat segítő pedagógus, az osztályfőnökök és az intézmény tanárai tájékoztatják:

- igazgató az iskolai ünnepeken (pl. tanévnyitó, tanévzáró), fogadóórán, a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat közgyűlésének ülésén,
- a diákmozgalmat segítő pedagógus a diákönkormányzat közgyűlésének ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan (pl. osztályfőnöki órákon, szünetben),
- az intézmény tanáraitól is minden szükséges információt megkapnak (pl. szünetben).

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel vagy az Iskolaszékkel, Szülői Tanáccsal.

A tanulók jogaik érvényesítésére és érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjedhet, feladata többek között a diákság érdekeinek képviselete az intézményvezetés, a nevelőtestület előtt. (Iskolánk diákönkormányzatának részletes működése pedagógiai programunk korábbi fejezetében tekinthető meg).

A tanulók fejlődésükről, egyéni haladásukról a szaktanároktól folyamatosan tájékozódhatnak a szóbeli visszajelzések által. Érdemjegyeiket, mely tanulmányaik talán legfontosabb információforrásai, a szülőkkel együtt megtekinthetik az elektronikus naplóban.

Iskolánkról naprakész információk, hírek, beszámolók találhatóak intézményünk honlapján.

Kapcsolat a szülőkkel

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség aktív, koordinált együttműködése.

A szülők és a pedagógusok között partnerkapcsolatnak kell kialakulnia, hogy a nevelőmunkában társakként vehessenek részt. A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, mely gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A szülők tájékoztatásának eszközei

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Elektronikus napló

A szülők számára egyéni kóddal elérhető az elektronikus napló, melyből naprakész tájékoztatást kapnak gyermekük tanulmányi előmeneteléről és hiányzásáról.

- Szülői értekezlet

Az osztályfőnökök évente két alkalommal szülői értekezletet tartanak, szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet is. A szülői értekezletek, valamint a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülői értekezlet feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az intézmény céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az intézmény és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az intézményvezetéshez.

- Fogadóóra

A tanév elején meghatározott időpontokban az iskola valamennyi pedagógusa fogadóórát tart. Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Az igazgató és az ifjúságvédelmi felelős hetente külön fogadóórát tart a szülők és tanulók számára.

- Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az intézmény nevelő -és oktató munkájába, mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség életéről.

- Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai (kollégiumi) vagy osztályszintű programokról. A szaktanárok - és szükség esetén az osztályfőnökök is - a félév, illetve tanév vége előtt 1 hónappal írásban tájékoztatják azon tanulók szüleit, akiknek gyermeke valamely tantárgyból elégtelenre áll.

- Szülői Munkaközösség (SZMK)

- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg közvetlenül, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény igazgatóságával, nevelőtestületével.
- Az iskolai szülői munkaközösség biztosítja a szülők jogérvényesítését és a kötelességeik teljesítéséhez szükséges feltételek megteremtését. Az iskolai oktató-nevelő munka fontos kérdéseiben a szülői szervezet véleményére építeni kell.
- Valamennyi osztályban szülői értekezleten választják meg azt a 2-3 fős testületet, amely az osztály szülői munkaközössége lesz. Közülük delegálnak képviselőt – a szülők választása vagy önkéntes jelentkezés alapján - az iskolai szülői munkaközösségbe.
- Az iskolai SZMK üléseit az iskolai munkarend által meghatározott időpontokban tartja, évi 3-4 alkalommal. Munkáját saját működési szabályzata határozza meg.

- Intézményünk honlapja

Minden, a tanulókat és a szülőket érintő intézményünkkel kapcsolatos hír elolvasható az iskola honlapján, mely a naprakész információszolgáltatás fórumává vált.

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa működtetett intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését érje el.

10.2 Külső partnerek

Külső partnereknek tekinthetők

- mindazon megrendelők, akik valamilyen szabályozó rendszeren keresztül társadalmi és szakmai igényeket fogalmaznak meg és/vagy közvetítenek az intézménynek (pl. jogalkotók, köztük az Oktatási Államtitkárság),
- azok a partnerek, akik együttműködésükkel segíthetik az intézményt céljai elérésében (pl. civil szervezetek, kulturális szervezetek szociális szervezetek, kollégiumok, gazdasági szervezetek, köztisztviselői álló magánszemélyek, egyházak, sportintézmények),
- a tanuló életútjának következő állomásait jelentő intézmények (felsőoktatási intézmények),
- azok a szervezetek és közösségek, amelyek elvárásokat fogalmaznak meg a tanulási-tanítási és nevelési tevékenység folyamataival és/vagy eredményével szemben (pl. szakmai szervezetek, kamarák, civil szervezetek, az egyházak, munkaadói szervezetek).

Intézményünk külső partnereinek köre folyamatosan változik, külső partnerek többek között:

- Batsányi János Alapítvány
- Csongrád Város Önkormányzata
- tanügyi igazgatás intézményei /Belügyminisztérium Oktatásért Felelős Államtitkárság, OH, KIFIR/
- művelődési intézmények (Csongrádi Információs Központ – Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum, Csongrádi Városkép Nonprofit Kft.- Művelődési Központ és Városi Galéria)
- város alapfokú oktatási intézményei
- partneriskolák
- Városellátó Intézmény
- Volán
- Magyar Vöröskereszt Csongrád Területi Szervezete
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Junior Akadémia
- védőnői szolgálat
- rendőrség
- média
- tankönyvkiadók
- Cégek

A Középiskolai Partneri Program keretén belül együttműködési megállapodást kötött a Szegedi Tudományegyetemmel, melynek célja tanulóink tehetséggondozása, továbbtanulásuk támogatása. Az SZTE Junior Akadémia által koordinált és támogatott program a bekapcsolódó diákjaink számára biztosít pályaválasztást, egyetemi felvételt segítő szakmai programokat, tanácsadási és ösztöndíj lehetőségeket.

Ezek között szerepel pályaaorientációs tanácsadás, emelt szintű érettségire felkészítő tanfolyam, a felvételinél, magánéletben és munkaerőpiacon alkalmazható kompetenciát fejlesztő tréning. Az egyetem a résztvevő diákok számára hozzáférést biztosít a világ legnagyobb oktatási platformjához, a Coursera-hoz. Kitelepült roadshow-k, élményalapú osztálykirándulások biztosítják a lehetőséget az egyes képzések, szakok megismerésére.

11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

11.1 A vizsgák alapelvei

A szóbeli vizsgák iskolai tagokból álló vizsgabizottság előtt zajlanak. Az érettségi vizsgák kivételével az egyes tantárgyak vizsgakövetelményeit és a vizsga formáját (írásbeli, szóbeli) a szakmai munkaközösségek határozzák meg a 20/2012. (VIII.31.)

EMMI rendelet 64.§-78.§-a alapján. Ha a tanuló a vizsgán neki felróható okból elkésik, ott nem jelenik meg, vagy onnan engedély nélkül távozik, tanulmányi kötelezettségét nem teljesíti, ezért elégtelennek minősül.

11.2 Osztályozóvizsga

Az osztályozóvizsga a félévi vagy év végi osztályzat megállapítására szolgál.

Osztályozó vizsgát kell tennie a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához annak a tanulónak, aki

- mulasztásai miatt nem osztályozható, de a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozó vizsgát tegyen,
- a tanulmányi követelményeknek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget,
- egyéni munkarendben tanulóként felmentették a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól. [20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (2) alapján]

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét a Házirend 13. számú melléklete szabályozza. Ha a tanuló önhibájából nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, illetve indokolatlanul megszakítja azt, akkor vizsgájára elégtelen minősítést kap. Ha a diák önhibáján kívül nem jelenik meg, illetve megszakítja a vizsgát, akkor lehetőséget kell biztosítani arra, hogy 5 munkanapon belül újra vizsgázhasson.

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- **előrehozott érettségire kíván jelentkezni**, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit, nem szerezte meg a helyi tantervben előírtosztályzatot;
- **a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott**, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet (összesen 250 órát meghaladó hiányzás, az adott tantárgyból a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át);
- **külföldi tartózkodás egyéni munkarend státusz**, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozó vizsga letételét;
- **felmentették** a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozó vizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés);
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- **más iskolából lépett át**, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték;
- **a tanórákon nem tanult tantárgyból** osztályozó vizsga letételére engedélyt kapott.

Tudnivalók az osztályozó vizsgával kapcsolatban:

Osztályozó vizsga a különbözeti vizsga kivételével évente több alkalommal tehető:

- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából vagy 2 tantárgyból tehető osztályozó vizsga. Három évfolyam anyagából, ill. több tantárgyból csak rendkívül indokolt esetben intézmény-vezetői engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga letételét az igazgató engedélyezi.
- **Az osztályozó vizsgára való jelentkezés** kérelmét a tavaszi vizsgaidőszakra **január 31-ig** az őszi vizsgaidőszakra pedig **június 20-ig kell beadni** az igazgatónak címezve.
- **Az osztályozó vizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg.** A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők, kérelemre a tanuló vizsga előtt írásbeli tájékoztatást kaphat.
- **Az osztályozó vizsga helye** az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre engedélyt az igazgató adhat.
- Az osztályozó vizsga napján a tanuló kérelmére mentesülhet a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A közismereti tárgyak mindegyikéből írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni.

Kivételt képeznek ez alól:

- digitális kultúra – csak gyakorlati vizsga, amennyiben ez legalább 25%-os, szóbeli vizsgát csak 12%-24%-os írásbeli esetén lehet tenni.
- matematika- csak írásbeli vizsga, amennyiben ez legalább 25%-os, szóbeli vizsgát csak 12%-24%-os írásbeli esetén lehet tenni
- testnevelés 9-12. évfolyamon csak gyakorlati vizsga. Betegség vagy sérülés esetén szóbeli vizsga.

Osztályozó vizsga előrehozott érettségi miatt:

- **Az osztályozó vizsgára való felkészülés nem ad felmentést más tantárgyak óráinak látogatása és az órákra való felkészülés alól!**
- A tanuló az önként vállalt osztályozóvizsgára **önállóan készül fel, és saját felelősségére jelentkezik**, de szaktanára köteles tanácsot adni a felkészüléshez a tanulónak, amennyiben kéri.
- **Minden iskolánkkal tanulói jogviszonyban lévő diák számára a vizsga díjmentes.**

Jelentkezés osztályozó vizsgára:

- Előrehozott érettségire és osztályozó vizsgára a megadott határidőig az iskola bármely tanulója beadhatja a jelentkezését - megfelelő indoklással, szaktanára javaslatával és aláírásával az iskolában használt jelentkezési lapon.
- A jelentkezés elfogadásáról a szaktanár, az osztályfőnök és az iskolavezetés véleményének figyelembevételével az igazgató dönt.

Az engedélyezés feltételei:

Pozitív döntés csak abban az esetben várható, ha a tanuló az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- az **adott tantárgyból**, amennyiben azt az iskolában tanulta, a tanuló előző **félévi és év végi eredménye legalább jó (4)**;
- tanulmányi teljesítménye kiegyensúlyozott, **tanulmányi átlaga** az előző tanév végén, illetve félévkor **legalább 3,5 volt és nem bukott egy tárgyból sem**;
- **A fentiekől eltérő esetben egyéni mérlegelés alapján az igazgató dönt.**

Az engedélyezés feltételei idegen nyelvből:

Pozitív döntés csak abban az esetben várható, ha a tanuló az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- az adott tantárgyból, amennyiben azt az iskolában tanulta, a tanuló előző két félévi eredménye legalább jó (4);
- tanulmányi teljesítménye kiegyensúlyozott, tanulmányi átlaga az előző két félévben legalább 4 volt és nem bukott egy tárgyból sem;
- rendelkezik legalább B2 szintű komplex államilag elismert nyelvvizsgával.
- amennyiben a tanuló nem rendelkezik legalább B2 szintű komplex államilag elismert nyelvvizsgával:
- középszintű érettségire való jelentkezés esetén: legalább 80%-ot ér el az iskola által összeállított, írásbeli és szóbeli részből álló, a középszintű érettséginek megfelelő szintű próbaérettségén.
- emelt szintű érettségire való jelentkezés esetén, amennyiben az adott nyelvből nem rendelkezik középszintű érettségivel: legalább 60%-ot ér el az iskola által összeállított, írásbeli és szóbeli részből álló, az emelt szintű érettséginek megfelelő szintű próbaérettségén.

A fentiekől eltérő esetben egyéni mérlegelés alapján az igazgató dönt.

A vizsga lebonyolítása:

Az **írásbeli** osztályozó vizsga időtartama 60 perc. **Egy napon két** írásbeli vizsgát lehet tenni.

A **szóbeli osztályozó vizsgát** az iskola tanáraiból alakított 3 tagú vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy, az adott tantárgyat tanító vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.

A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min.30 percet kell biztosítani. A feleletek maximális időtartama évfolyamonként 10 perc.

Az a tanuló, aki feladatát legalább elégséges szinten nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. A szóbeli vizsgarész végső osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló **csak szóbeli** vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező **tanár rövid írásos értékelést** ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékeli).

Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, ebben az esetben a vizsgája elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült, eredménye elégtelen.

Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.

A szóbeli vizsgát évfolyamonként más-más napon kell lebonyolítani. A felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgájának szóbeli részén megfelelt.

Az osztályozó vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

Az osztályozó vizsga nem ismételhető meg!

Sikertelen osztályozó vizsga esetén a tanulónak javítóvizsgát kell tennie.

Az osztályozó vizsgáról **jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.**

Felmentés óralátogatás alól:

Ha a tanuló a tantárgyat osztályozó vizsgával teljesítette előrehozott érettségi indokával, mindaddig járnia kell az órákra, ameddig az adott tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát nem tett.

Az előrehozott érettségi után a tanuló akkor látogathatja a tanítási órákat, ha ezt kérelmezi az iskola igazgatójánál, aki ezt engedélyezte.

Ez alól kivétel a testnevelés tantárgy, mert az egészség védelme érdekében a testnevelés órákon való részvétel minden tanuló számára kötelező. Felmentés írásbeli kérelemre csak akkor adható, ha a tanuló élsportoló.

Ha a tanuló a tantárgyat a sikeres előrehozott érettségi után nem kívánja tovább tanulni, az így keletkező „lyukas órákon” jogszerű tartózkodási helye a könyvtár, klub illetve a folyosó. Az iskola épületét lyukas órán elhagyni - az utolsó tanítási óra kivételével - nem lehet.

Osztályozó vizsga hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók esetén:

Az osztályozó vizsga időpontja a nem osztályozható tanulók esetében **január első hete az első félévi tananyagból**. Az év végi osztályozó vizsgán a tanév teljes anyaga kerül számonkérésre **június 15-ig**.

Amennyiben ez nem sikerül, vagy a tanuló nem jelenik meg, a következő vizsgaidőszakban javítóvizsgát köteles tenni.

Különbözeti vizsga az igazgató döntése alapján bármikor tehető.

A különözeti vizsgával kapcsolatban az alábbiak szerint kell eljárni:

- A különözeti vizsgára a bizonyítvány benyújtásával kell jelentkezni. A vizsgaengedélyt az igazgató adja, és ő állapítja meg a különözeti vizsga anyagát is, kivéve, ha valaki külföldi bizonyítvány alapján jelentkezik vizsgára.
- A különözeti vizsga azokra a tantárgyakra illetőleg tananyagokra terjed ki, amelyeket a tanuló az érvényes tantervből és bizonyítványból megállapíthatóan az előző osztály(ok)ban nem tanult.
- Ha a tanulónak tanulmányai folytatásához egynél több tantárgy vagy évfolyam anyagából kell különözeti vizsgát tenni, akkor engedélyezhető számára az egy-egy osztályból a félévenkénti vagy az összevont különözeti vizsga letétele.
- A vizsga ideje általában a szorgalmi idő vége vagy az év eleje.
- A vizsgáztató tanárok lehetőleg annak az osztálynak a tanárai legyenek, amelyben a sikeres vizsga letétele után a tanuló folytatja tanulmányait.
- A vizsga lebonyolítása az osztályozó vizsgára előírtak szerint történik.
- A különözeti vizsga díjtalan és nem nyilvános.
- A különözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni és a vizsga eredményét a tanuló bizonyítványába, a naplóba és a törzskönyvbe is be kell vezetni. A külföldi bizonyítvány alapján különözeti vizsgát tett tanulónak új bizonyítványt kell kiállítani, és a jegyzet rovatba be kell jegyezni a különözeti vizsga eredményét.

Az osztályozóvizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei:

A mindenkori hatályos kerettantervben és a helyi pedagógiai program helyi tantervének tantárgyi programjaiban az évfolyamokhoz rendelt követelményrendszer, illetve az érettségi követelményrendszer.

Tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje: a tanév rendjében rögzített ciklusok (félév vége és tanév vége) utolsó előtti hete, bár ennek meghatározása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján az igazgató jogköre.

65. § (1) ...osztályozó, különözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

(4) Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

Vizsga részei: a közismereti tárgyakból írásbeli és szóbeli

Kivételt képeznek ez alól:

- informatika – gyakorlati vizsga és szóbeli vizsga- a NAT2012 szerint tanulóknak
- digitális kultúra – csak gyakorlati vizsga, amennyiben ez legalább 25%-os, szóbeli vizsgát csak 12%-24%-os írásbeli esetén lehet tenni.
- matematika- csak írásbeli vizsga, amennyiben ez legalább 25%-os, szóbeli vizsgát csak 12%-24%-os írásbeli esetén lehet tenni
- testnevelés - 9-12. évfolyamon csak gyakorlati vizsga. Betegség vagy sérülés esetén szóbeli vizsga.

Vizsgára jelentkezés módja: a mellékelt „kérelem” lapon

Vizsgára jelentkezés ideje: legalább 3 hónappal a vizsga ideje előtt

11.3 Javítóvizsga

A javítóvizsga az év végi elégtelen osztályzat javítására szolgál.

Javító vizsgát tehet a tanuló, ha:

- az adott tanév végén a- legfeljebb három tantárgyból -elégtelen osztályzatot kapott
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik [20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet64. §(7)]

Javítóvizsga szabályzata

Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított **osztályzata elégtelen volt**, vagy az **osztályozóvizsgán szerzett elégtelent**.

A javítóvizsgára utasított tanuló vizsgát csak az igazgató által megállapított napon tehet.

A javítóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. A vizsga előtt legalább 30 nappal független vizsgabizottság kérhető.

A vizsga idejét az igazgató teszi közzé az iskola honlapján és az iskola faliújságján.

A javítóvizsga követelményei az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.

A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.

A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.

A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.

A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.

Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 60 perc lehet.

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani.

Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el.

A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy, a tantárgynak megfelelő szakos vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. Ha a bizottság létszáma bármilyen okból csökken, a vizsgát fel kell függeszteni a harmadik tag megérkezéséig!

A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 30 percet kell biztosítani. A feleletek maximális időtartama 15 perc.

Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. A szóbeli vizsgarész végső osztályzata a két felelet százalékos átlaga lesz.

Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája sikertelen, és csak az osztály megismétlésével folytathatja tanulmányait. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.

A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

A javítóvizsga díjmentes a vizsgázó számára.

A javítóvizsga nem ismételhető meg!

A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba.

Az osztályozó- javító és különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell kiállítani.

A **jegyzőkönyvbe** be kell írni a vizsga típusát (osztályozó, javító, különbözeti), a tantárgyat, a vizsga időpontját, a vizsgacsoportot, a tanulók nevét, számát, az ülésrendet, a tanterem számát, a tételbontás idejét, a várható befejezés időpontját. Fel kell vezetni az időpontot is, amikor a tanuló a dolgozatot beadta. A megfelelő helyen szerepeljen a felügyelőtanár neve, az üres részeket ki kell húzni.

A **vizsgák jegyzőkönyveinek** tartalmaznia kell a vizsga megnevezését, az érintett tanárok nyomtatott nagybetűvel írt nevét, aláírását; a tantárgyat, az évfolyamot, a számonkért tételek címét, a vizsga dátumát, a javasolt ésvégleges érdemjegyet. Hiánytalanul ki kell tölteni a tanuló adatait, törzslapszámát, a vizsgabizottság határozatát (bélyegzővel vagy kézírással), a jegyzőkönyv dátumát, mely az eredményhirdetés dátuma. Az üresen maradt részeket ki kell húzni.

A hiánytalanul kitöltött jegyzőkönyveket az igazgatóhelyettes ellenőrzi, jóváhagyása után az iskolatitkárnál kell leadni.

Az érettségi vizsgára vonatkozóan külön jogszabály rendelkezik (100/1997. Kormányrendelet).

11.4 Különbözeti vizsga

A tanuló különbözeti vizsgára kötelezhető, ha más iskolatípusból vagy más tanterv szerint oktató iskolából kéri átvételét az iskolába, amennyiben nem tanulta, vagy eltérő óraszámban, illetve felépítésben tanulta az adott tantárgyat.

11.5 Érettségi vizsga

A 100/1997.(VI.13.) kormányrendelet határozza meg az érettségi vizsga szabályait.

11.5.1 Választható vizsgatárgyak közép és emelt szintű érettségi vizsgán

A középszintű és emelt szinten választható érettségi vizsgák tárgyait és formáit a 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

11.5.2 Középszintű érettségi vizsga témakörei, követelményei

A középszintű érettségi vizsgák általános követelményeit a 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet 2. számú mellékletének a második része tantárgyakra és érettségi szintekre bontva tartalmazza, az érettségi vizsga részletes követelményei pedig a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben találhatóak.

11.6 Belső vizsga

A belső vizsgák („kisérettségik”) az iskola által szervezett, a munkaközösségek munkatervében meghatározott és a tanulók teljesítményébe beszámító vizsgák.

A belső vizsgák célja, hogy a diákok:

- szóbeli kifejezőkészsége és a vizsgahelyzetben szükséges kompetenciái fejlődjenek,
- vizsgarutint szerezzenek.

A belső vizsga időpontját a tanév rendjében kell meghatározni. A vizsgák iskolai tagokból álló vizsgabizottság előtt zajlanak. Belső vizsga szervezhető 10-12. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, idegen nyelvből és más érettségi tantárgyból. A vizsga eredménye beszámít a tanév végi osztályzatba.

12. FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL AZ ISKOLÁBA

A tanulói jogviszony keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos kérdésekben a 2011. évi CXC. törvény 50-53. § az irányadók.

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Intézményünk tanulói közösségeibe jelentkezéssel vagy átvétel útján lehet bejutni. Az intézmény a tanulói jogviszony létesítését kritériumok teljesítéséhez köti.

Az intézmény a felvétel követelményeit a felvételi tájékoztatóban, a tanév rendjében meghatározott időben hozza nyilvánosságra. (október 31.)

Felvételi követelmények:

Négyosztályos gimnázium

Ebben a képzéstípusban központi írásbeli felvételi vizsgát szervezünk az általános felvételi eljárás keretében. Emellett a tanulóknak a 7. osztály év végi és 8. osztály félévi eredményeit is figyelembe vesszük a szakirányú tantárgyak figyelembevételével. (Lásd 1. számú melléklet)

Nyolc évfolyamos gimnázium

Ebben a képzéstípusban központi írásbeli felvételi vizsgát szervezünk, illetve szóbeli meghallgatást tartunk az általános felvételi eljárás keretében. Emellett a tanulóknak a 3. osztály év végi és 4. osztály félévi eredményeit is figyelembe vesszük magyar nyelv, irodalom, ének, technika és tervezés, matematika, környezetismeret, vizuális kultúra, testnevelés tantárgyakból. (2. számú melléklet)

Átlépés másik iskolából a felsőbb évfolyamokra

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Iskolánkba való átlépésnél minden évfolyamon kívánatos a legalább közepes tanulmányi eredmény és az osztály idegennyelvi csoportjainak megfelelő nyelvi előképzettség. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség és elmaradás nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. A két iskola helyi tantervének áttekintése után előírt különbözeti vizsgákat a tanulónak az átlépés előtt osztályozó vizsgán sikeresen teljesítenie kell. Szükség esetén egyéni programok kidolgozására is van lehetőség. Az igazgató lehetőséget biztosít arra, hogy a különbözeti vizsgát az átvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy évfolyam ismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamba kerüljön a tanuló.

Év közben más iskolából való felvételhez (átvételhez) írásos kérelmet (indoklással) kell benyújtani az igazgatónak címezve. Átvétel abban az esetben lehetséges, ha a tanuló előző iskolája írott formában igazolja, hogy a tanév elejétől látogatta az iskolát és az eddig elért eredményeiről ellenőrzőben, vagy naplómásolatban hitelesen számot ad. Továbbá mellékelni kell a legutolsó félév tanulmányi értesítőjének másolatát. Az átvételről az igazgató dönt, de előtte kikéri az osztályfőnök és az osztályban tanító nevelők véleményét.

13. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat és a katasztrófavédelem felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt vagy tűzoltót hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében– foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban az következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	rovarcsípések, légúti akadályok, eszméletvesztés, agyrázkódás, artériás és ütőeres vérzések, komplex újraélesztés,
	személyes higiénia, környezeti hatások szerepe az emberi szervezetre (ökológiai egyensúly)
Földrajz	környezeti hatások szerepe az emberi szervezetre (környezetszennyezés, fronthatás)
Kémia	mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés, környezeti hatások szerepe az emberi szervezetre (a táplálékkal bevitt kémiai anyagok hatása)

fizika	égési sérülések, áramütés okozta sérülések, forrázás
munkahelyi egészség és biztonság	égési sérülések (forró víz, forró zsiradék), gőz, nyílt láng használata, áramütés, veszélyes konyhai eszközök használata (kések, mechanikus és elektromos szeletelők, gépek), csúszásveszély, csúszásgátlás stb.
testnevelés	magasból esés, esések tompítása, húzódások, ficamok, törések, a mozgás élettani szerepe és hatása

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (egészségnap) szervezése tanulóink számára.

14. CSONGRÁDI TERMÉSZETTUDOMÁNYOS DIÁKLABORATÓRIUM

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) támogatási rendszerében „A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a közoktatásban (Öveges Program)” című felhíváson nyertes TÁMOP-3.1.3-11/2-2012-0037 azonosítószámú,

„Csongrádi Természettudományos Diáklaboratórium”

című projekt keretében 2013. augusztus 1. és 2015. március 31. között valósult meg a 239 936 117 Ft értékű fejlesztés iskolánkban.

A projekt rövid megnevezése: TETUDOD,
weboldala: tetudod.bjg.hu

A projekt keretében megvalósult egy, a természettudományos oktatáshoz kapcsolódó, kémia, fizika, biológia, természetföldrajz, természettudományos kísérletek, hagyományos és számítógéppel támogatott mérések elvégzésére alkalmas középiskolai laboratórium korszerűsítése és felszerelése.

A laboratórium a gimnázium régi épületének második emeletén helyezkedik el. Kialakításra került a fizika-földrajz, és biológia-kémia előkészítő helyiség, egy kettéválasztható, 36 diák egyidejű tevékenykedtetésére alkalmas, közművekkel és korszerű oktatástechnológiai megoldásokkal felszerelt laboratórium, és további helyiségek (tanári szoba,

vegyszerraktár, és a vendégdiákok fogadására alkalmas terem).

A beszerzett eszközök, anyagok a természettudományok megértését saját tapasztalatok megszerzésén, és az élményszerű oktatáson keresztül támogató tanulókísérletek, tanári demonstrációk tárgyi feltételeit biztosítják.

A projektidőszakban a laboratórium közvetlen munkatársai: egy laboratóriumvezető, öt laboratóriumi szaktanár és két laboráns. Ők, valamint a gimnázium további öt természettudományos tárgyakat tanító pedagógusa végezte el a laboratórium, és az új IKT eszközök használatára felkészítő 120 órás tanfolyamot. A tanulókísérletek megtervezése és a szükséges tanulói munkafüzetek, és szaktanári segédletek elkészítése is iskolánk tanárainak fejlesztőmunkája révén valósul meg.

A projekt irányításában az iskola és a fenntartó munkatársai működnek együtt.

A tervezés, kivitelezés, különféle szolgáltatások és vásárolt termékek túlnyomó részénél helyi és megyén belüli vállalkozásokkal működtünk együtt.

A megújult laboratórium a 2014/2015-ös tanévben kezdte meg működését, a Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégiumban. A munkarendet, az eszközök, vegyszerek használatát és a működéshez szükséges szabályzatokat a befogadó intézmény SZMSZ-e külön fejezetként tartalmazza.

Szervezett laboratóriumi foglalkozáskörében fogadunk tanulócsoportokat a velünk együttműködő általános iskolákból Csongrádról, Bokrosról, Csanytelekről, Felgyőről, Szentesről, Tiszaalpárról és Tömörkényről.

Saját diákjaink természettudományos óráikon megvalósuló tanulókísérletek alkalmával, a közép- és emeltszintű érettségire történő felkészülés során, szakköri és egyéni kutatómunka keretében szaktanáraik irányításával tevékenykedhetnek a laboratóriumban.

Rendezvényeink alkalmával külső partnereink, szülők, támogatók, fenntartó képviselői és az érdeklődő lakosság számára is megnyitjuk a laboratóriumot, azért, hogy betekintést nyerjenek az itt folyó munkába, megismerkedjenek a természettudományos ismeretszerzés újszerű eszközeivel.

Az eredmények közzététele elsősorban a honlapon (tetudod.bjg.hu), a helyi és regionális médiában, szakmai rendezvényeken, tapasztalatszerző látogatások alkalmával történik meg.

Célunk, hogy az országban meglévő természettudományos laboratóriumokkal közösen részt vállaljunk a bevált módszerek, jó kezdeményezések elterjesztésében, terepgyakorlatok megvalósításában, kutatási együttműködésekben, természettudományos és műszaki versenyek szervezésében.

A fenntartási időszakban hasonló módon, de külsős diákokat kisebb óraszámban fogadva működik a laboratórium.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

Intézményünkben a belépő évfolyamokon a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú, illetve annak módosításáról szóló 23/2013. (III.29.) EMMI rendeletben meghatározottak alapján tanítjuk az adott tantárgyakat. A részletes adatokat az alábbi táblázatok tartalmazzák. A bejövő évfolyamok esetén a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) kormányrendelet határozza meg a 2020-2021 tanévtől felmenő rendszerben.

8 évfolyamos gimnázium óraterve III. (2013-2014 tanévtől kezdődően felmenő rendszerben)

Tantárgyak	Választott kerettanterv megnevezése
Magyar nyelv és irodalom	51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján magyar nyelv: alapváltozat, Irodalom: „B” változat
I. idegen nyelvek	110/2012 (VI. 4.) korm.rend és az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján alapváltozat
II. idegen nyelv	110/2012 (VI. 4.) korm.rend és az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján alapváltozat
Matematika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet alapváltozat
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján alapváltozat
Erkölcstan	alapváltozat
Etika	alapváltozat
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Latin örökségünk*	alapváltozat
Természettudomány	alapváltozat
Biológia-egészségtan	„B” változat
Fizika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet „B” változat
Kémia	„A” változat
Földrajz	alapváltozat
Ének-zene	"A" változat
Vizuális kultúra	alapváltozat
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	Hon –és népismeret alapváltozat
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	alapváltozat
Informatika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet alapváltozat
Technika, életvitel és gyakorlat	alapváltozat
Testnevelés és sport	alapváltozat
Osztályfőnöki	helyi tanterv

Kiegészítés a 8 évfolyamos gimnázium óratervez:

A 8 évfolyamos gimnáziumi osztályaink közül 3 évfolyam NAT2012 szerint kezdte meg tanulmányait, de érettségi vizsgáikat 2024. január elsejétől a NAT2020 követelményei szerint tehetik meg.

A tanult tantárgyuk neve informatika, de érettségi vizsgát digitális kultúra tantárgyból tehetnek.

A 2019.f.osztályos diákok 10. évfolyamon, a kötelező informatika óráik keretében, a megváltozott érettségi követelmények miatt a NAT2020 szerinti digitális kultúra tantárgy kerettantervében rögzített tananyag óraszámarányos részét dolgozzák fel.

Azok a 2019.f, 2018.f, 2017.f osztályos diákok, akik digitális kultúra tantárgyat választanak érettségi tantárgyként, a digitális kultúra tantárgy tantervi követelményeit kötelesek teljesíteni, részben önálló felkészüléssel.

Számukra évfolyamonként (azaz 9., 10., és 11. osztályos digitális kultúra tananyagra vonatkozóan külön) osztályozóvizsgát szervezünk.

2. A KÉPZÉS RENDJE

Nevelőtestületünk döntése szerint továbbra is megőrizzük az eddigi jó bevált képzési specialitásokat. Olyan oktatási struktúrát alakítottunk ki, mely a képzés teljes tartalma alatt lehetővé teszi az egyéni képességek minél hatékonyabb fejlesztését, az érdeklődési köröknek legmegfelelőbb pályairány kialakítását. Ennek érdekében ötféle osztálytípusban tanulhatnak iskolánkban a diákok:

1. **reál tagozatos (matematika-fizika, biológia-kémia) osztály– négyévfolyamos gimnáziumi képzés**
2. **emelt óraszámú idegennyelvi (humán) osztály – négyévfolyamos gimnáziumi képzés**
3. **nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés**
4. **2025-től felmenő rendszerben matematika (gazdasági specializáció)-négyévfolyamos gimnáziumi képzés**
5. **2025-től felmenő rendszerben biológia-kémia (fenntarthatóság specializáció)**

Valamennyi osztálytípusunkra igaz, hogy tananyaga és követelményrendszere a NAT-on és a kerettanterven alapul. A 11. és 12. évfolyamon diákjaink szabadon választható órák keretében készülhetnek különböző emeltszintű érettségi vizsgákra. Természetesen diákjainkat a középszintű érettségire is felkészítjük, de itt – szükség esetén - plusz órákat csak azokhoz a tárgyakhoz biztosítunk, melyek tanítása 12. évfolyam előtt befejeződik.

Lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk – a tagozatos tantárgyakon kívül –az idegen nyelveket, a matematikát és a digitális kultúrát. Első idegen nyelvként tanulóink az általános iskolában már tanult angol vagy német nyelv közül választhatnak, második idegen nyelvként angol, német vagy latin nyelvet tanítunk. Olasz és spanyol nyelveket szakköri formában választhatnak a tanulók.

2.1 Képzési típusok óratervei, a kerettantervben meghatározott kötelező és szabadon felhasználható órák elosztása

2.1.1 Nyolc évfolyamos gimnáziumi osztály

8 évfolyamos gimnázium óraterve III. (2013-2014 tanévtől kezdődően felmenő rendszerben)

Óraterv a kerettantervekhez – 5-12. évfolyam, gimnázium nyolc évfolyamos								
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4* (2*+2*)	4*	3+1*	4*	4*	4*	4*	4*
I. idegen nyelvek	3*	3*	3+1*	4*	3+1*	3+2*	3*	2*
II. idegen nyelv					3*	3*	3+1*	4+1*
Matematika	4*	3+1*	3*	3,5*	3*	3*	3+1*	3+1*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek			2	2	2+1	2+1	3	3+1
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1				
Etika							1	
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Latin örökségünk*	2	2						1 óra érettségire felkészítő
Természettudomány	2*	2+1*						
Biológia-egészségtan			2*	1*	1	2	2	2
Fizika			2*	1+1*	2*	2*	2*	
Kémia			1+1*	2*	2	2		
Földrajz			1*	2*	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1+1*	1+1*	1	1	1	1		
Dráma és tánc/Hon- és népismeret**	1 (0,5+0,5)							
Dráma és tánc								
Művészetek***							2(rajz)	2(rajz)
Informatika	1*	1*	1*	1*	1+1*	1+1*		
Technika, életvitel és gyakorlat	1*	1*	1*					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31	35	36	35	35
Engedélyezett órakeret	51	51	56	56	57	57	58	58

* Csoportbontás

** A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

*** 11–12 évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

A + jel után szereplő óraszámok a választható órákat jelenti.

2.2 Képzési Típusok 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben az új NAT szabályozása alapján.

Jogszabályi hivatkozás:

NAT 2020

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról.

8 évfolyamos gimnáziumi osztály

A csoportbontásban tanítható tantárgyak *-gal vannak jelölve. Aki 11. évfolyamon nem választ természettudományos tantárgyból emelt szintű érettségire felkészítő órát, annak a Természettudományok c. tantárgy felvétele kötelező. 11. és 12. évfolyamon két db emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választható. A foglalkozások heti 3 órák.

tantárgy neve/évfolyam	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4*	4*	3*	3*	3	4	4	4
Történelem	2*	2*	2*	2*	2,5	2,5	3	3,5
Etika	1	1	1	1	0	0	0	0
Hon- és népismeret	0	1	0	0	0	0	0	0
Dráma és színház	0	0	1	0	0	0	0	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	0	0	1
Matematika	4*	4*	3*	3,5*	3,5*	3*	3*	4*
digitális kultúra	1*	1*	1*	1*	2*	1,5*	2*	0
technika és tervezés	1*	1*	1*	0	0	0	0	0
1. nyelv	3*	3*	4*	4*	3,5*	3,5*	3*	2*
2. nyelv	0	0	0	0	3*	3*	4*	5*
vizuális kultúra	2*	2*	1*	1*	1	1	0	0
Ének-zene	2*	1*	1*	1*	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	0	0	0	0	1	1
Természettudomány	2*	2*	0	0	0	0	0	0
Természettudomány	0	0	0	0	0	0	2	0
Biológia	0	0	2*	1,5*	3*	2*	0	0
Kémia	0	0	1*	2*	1,5*	2*	0	0
Fizika	0	0	1*	2*	2*	3*	0	0
Földrajz	0	0	2*	1*	2*	1,5*	0	0
Érettségire felkészítő óra	0	0	0	0	0	0	6	6
osztályfőnöki óra	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	28	28	30	30	34	34	34	32,5

4 évfolyamos reál gimnáziumi osztály

Ebben az osztálytípusban csoportbontásban tartjuk a matematika, idegen nyelvek, digitális kultúra, biológia, kémia és fizika tantárgyakat. Aki 11. évfolyamon nem választ természettudományos tantárgyból emelt szintű érettségire felkészítő órát, annak a Természettudományok c. tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenni. 11. és 12. évfolyamon két db emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választható. A foglalkozások heti 3 órák.

Matematika-fizika tagozat:

tantárgy neve/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Matematika	4,5	4,5	5	5
digitális kultúra	2	1	2	0
1. nyelv	3	3	4	4
2. nyelv	3	3	3	3
vizuális kultúra	1	1	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	1	1
Biológia	3	2	0	0
Kémia	1	2	0	0
Fizika	2,5	3,5	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Érettségire felkészítő óra	0	0	6	6
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	34	34	34	33

Biológia-kémia tagozat:

tantárgy neve/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Matematika	3	4	4	4
digitális kultúra	2	1	2	0
1. nyelv	3	3	4	4
2. nyelv	3	3	3	3
vizuális kultúra	1	1	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	1	1
Biológia	4	2,5	0	0
Kémia	2	2,5	0	0
Fizika	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Fenntarthatóság			1	1
Érettségire felkészítő óra	0	0	6	6
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	34	34	34	33

4 évfolyamos humán gimnáziumi osztály

Ebben az osztálytípusban csoportbontásban tartjuk a matematika, idegen nyelvek, digitális kultúra tantárgyakat. Aki 11. évfolyamon nem választ természettudományos tantárgyból emelt szintű érettségire felkészítő órát, annak a Természettudományok c. tantárgy felvétele kötelező. 11. és 12. évfolyamon két db emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választható. A foglalkozások heti 3 órák.

tantárgy neve/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3,5	4	4	4
Történelem	2,5	2	3	4
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Matematika	3	3	3	4
digitális kultúra	2	1	2	0
1. nyelv	4	5	4	4
2. nyelv	3	3	3	3
vizuális kultúra	1	1	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	1	1
Biológia	3	2	0	0
Kémia	1	2	0	0
Fizika	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Érettségire felkészítő óra	0	0	6	6
Természettudomány	0	0	2	0
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	34	34	34	34

**11. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

**12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

A fenntarthatóság tantárgy heti 2 órában a 11., vagy 12. évfolyamon a nem Biológia-kémia tagozatos tanulók esetében.

2.3 Képzési Típusok 2025. szeptember 1-től felmenő rendszerben az új NAT szabályozása alapján

Jogszábeli hivatkozás:

NAT 2020

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról.

8 évfolyamos gimnáziumi osztály

A csoportbontásban tanított tantárgyak *-gal vannak jelölve. Aki 11. évfolyamon nem választ természettudományos tantárgyból emelt szintű érettségire felkészítő órát, annak a Természettudományok c. tantárgy felvétele kötelező. 11. és 12. évfolyamon két db emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választható. A foglalkozások heti 3 órák.

tantárgy neve/évfolyam	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4*	4*	3*	3*	3	4	4	4
Történelem	2*	2*	2*	2*	2,5*	2,5*	3	3,5
Etika	1	1	1	1	0	0	0	0
Hon- és népismeret	0	1	0	0	0	0	0	0
Dráma és színház	0	0	1	0	0	0	0	0
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	0	0	1
Matematika	4*	4*	3*	3,5*	3,5*	3*	3*	4*
digitális kultúra	1*	1*	1*	1*	2*	1,5*	2*	0
technika és tervezés	1*	1*	1*	0	0	0	0	0
1. nyelv	3*	3*	4*	4*	3,5*	3,5*	3*	2*
2. nyelv	0	0	0	0	3*	3*	4*	5*
vizuális kultúra	2*	2*	1*	1*	1	1	0	0
Ének-zene	2	1	1	1	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	0	0	0	0	1	1
Természettudomány	2*	2*	0	0	0	0	0	0
Természettudomány	0	0	0	0	0	0	2	0
Biológia	0	0	2*	1,5*	3*	2*	0	0
Kémia	0	0	1*	2*	1,5*	2*	0	0
Fizika	0	0	1*	2*	2*	3*	0	0
Földrajz	0	0	2*	1*	2*	1,5*	0	0
Érettségire felkészítő órá	0	0	0	0	0	0	6	6
osztályfőnöki órá	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	28	28	30	30	34	34	34	32,5

4 évfolyamos reál gimnáziumi osztály

Ebben az osztálytípusban csoportbontásban tartjuk a matematika, idegen nyelvek, digitális kultúra, biológia, kémia és fizika tantárgyakat. Aki 11. évfolyamon nem választ természettudományos tantárgyból emelt szintű érettségire felkészítő órát, annak a Természettudományok c. tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenni. 11. és 12. évfolyamon két db emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választható. A foglalkozások heti 3 órák.

Matematika (gazdasági specifikáció) tagozat:

tantárgy neve/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Matematika (gazdasági ism.)	4 + 1	4+1	4+1	4+1
digitális kultúra	2	1	2	0
1. nyelv	3	3	4+1	4-1
2. nyelv	3	3	3-1	3+1
vizuális kultúra	1	1	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	1	1
Biológia	3	2	0	0
Kémia	1	2	0	0
Fizika	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Érettségire felkészítő óra	0	0	6	6
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	34	34	34	33

Biológia-kémia (fenntarthatóság specializáció) tagozat:

tantárgy neve/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Matematika	3	3	3+1***	4
digitális kultúra	2	1	2	0
1. nyelv	3	3	4+1	4-1
2. nyelv	3	3	3-1	3+1
vizuális kultúra	1	1	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	1	1
Biológia	4	3	0	0
Fenntarthatóság	0	0	1	1
Kémia	2	3	1***	0
Fizika	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Érettségire felkészítő óra	0	0	6	6
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	34	34	34	33

*** 11. évfolyamon a matematika és a kémia tantárgyak közül egy kötelezően választható. A csoportok megfelelő létszám esetén indulhatnak.

4 évfolyamos humán-nyelvi gimnáziumi osztály

Ebben az osztálytípusban csoportbontásban tartjuk a matematika, idegen nyelvek, digitális kultúra tantárgyakat. Aki 11. évfolyamon nem választ természettudományos tantárgyból emelt szintű érettségire felkészítő órát, annak a Természettudományok c. tantárgy felvétele kötelező. 11. és 12. évfolyamon két db emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választható. A foglalkozások heti 3 órák.

tantárgy neve/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	3,5	4	4	4
Történelem	2,5	2	3	4
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Matematika	3	3	3	4
digitális kultúra	2	1	2	0
1. nyelv	4	5	4+1	4-1
2. nyelv	3	3	3-1	3+1
vizuális kultúra	1	1	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	1	1
Biológia	3	2	0	0
Kémia	1	2	0	0
Fizika	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Érettségire felkészítő óra	0	0	6	6
Természettudomány	0	0	2	0
osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
heti óraszám összesen:	34	34	34	34

**11. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizualis kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

**12. évfolyamon a két művészeti tárgy (Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

3. TANTÁRGYI HELYI TANTERVEK

A Munkaközösségek kidolgozták a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei alapján a helyi tanterveket. Ezeket a Helyi Tanterv 1. számú melléklete tartalmazza, amely 2027. augusztus 31-ig él. A bejövő évfolyamok esetén a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet határozza meg a 2020-2021 tanévtől felmenő rendszerben. A felmenő rendszerben bevezetésre kerülő helyi tantervet a 2. számú melléklet tartalmazza.

4. TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Az alkalmazott tankönyveket és segédleteket a munkaközösségek választják ki az osztályok, tanulócsoporthoz számára az évente megjelenő hivatalos tankönyvlistából.

Az iskola a www.bjg.hu honlapon tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az iskolai tankönyvellátás folyamatáról (a támogatás feltételeiről, az igénybejelentés módjáról, a határidőkről).

A munkaközösség nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanuló számára.

Törekedni kell arra, hogy a bevált tankönyvcsaládokat a felmenő évfolyamokon is alkalmazzuk.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, segédletek nem változtathatók meg.

A tankönyvválasztásban a pedagógiai szempontok mellett a tankönyvek árát is figyelembe kell venni.

A munkaközösség döntése a szaktanárra nézve kötelező érvényű. A tankönyvek listáját osztályonként nyilvánosságra kell hozni, attól eltérni a tanév során nem lehet.

A munkaközösségek döntését a Szülői Tanács hagyja jóvá minden év február közepéig. Csak az így jóváhagyott könyvek, tanulmányi segédletek stb. megvételét lehet megkövetelni a tanulóktól.

Jogszabályi háttér: 2011. CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagóguskönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

4.1 A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet XVII. fejezete, illetve 2. számú melléklete tartalmazza a jegyzéket a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.

5. A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK ISKOLAI MEGVALÓSÍTÁSA

5.1. Erkölcsi nevelés

„Erkölc nélkül nincs ember.” – mondja *Seneca*. Az erkölcsi nevelés lényege a személyiség erkölcsi arculatának kialakítása, az egyén erkölcsi alannyá fejlesztése. Erkölcsi fejlődéséhez szűkebb és tágabb környezeti hatásokra (család, iskola, kortárs csoportok) van szükség. Ezek tudatos és spontán hatások egyaránt, ugyanakkor az erkölcsi fejlődés tempóját az életkori sajátosságok és egyéni fejlettség is befolyásolja.

Az erkölcsi nevelés tartalma a következő fogalmakban konkretizálódik: *erkölcsi eszmény, erkölcsi értékek és erkölcsi szabályok*.

- Az *erkölcsi eszmény* az erkölcsi tökéletesség képe, egy ideális állapot, amely egy modell formájában az emberi személyiség erkölcsi lényegét foglalja magába.
- Az *erkölcsi értékek* olyan kulturális alapelvek, amelyek kifejezik, hogy az adott társadalomban mit tartanak jónak, követendőnek vagy rossznak, elutasítandónak.
- Az *erkölcsi szabályok* olyan előírások, amelyek köteleességekre, tiltásokra és megengedésekre vonatkoznak. Konkrét erkölcsi helyzeteket érintenek és az erkölcsi eszménynek és értékeknek megfelelő, viselkedési követelményeket határoznak meg.

Az erkölcsi magatartás a személyiség külső vetületére vonatkozik, aktivitással jár együtt, vagyis az a módzat, ahogyan a gyermek viselkedése különböző helyzetekben megnyilvánul. Az erkölcsi magatartás a tudathoz kötődő elemek konkrét cselekvésekben és tényekben történő megnyilvánulása. Az erkölcsi magatartás alakításában, pszichopedagógiai szempontból, több egymásra épülő alkotóelem alakítását kell elhatárolnunk. Így beszélünk az *erkölcsi készségek, szokások és pozitív jellemvonások* alakításáról.

- Az *erkölcsi készségek* a viselkedés olyan automatizálódott összetevői, amelyek viszonylag azonos körülmények között ismétlődő válaszreakciókban nyilvánulnak meg. A készségek esetén külső motiváltságról van szó.
- Az *erkölcsi szokások* olyan automatizálódott cselekvések, amelyek már belső szükségletekké váltak. Ez azt jelenti, hogy egy adott cselekvés belső ösztönzés hatására, automatikusan játszódik le.
- A *pozitív jellemvonások* fokozatosan épülnek be a jellembe, annak szerves részét képezik. A pozitív jellemvonások pontosan stabilitásuk révén teszik egy idő után a gyermek/felnőtt magatartását kiszámíthatóvá és előre jelezhetővé.

A jellem az a motivációs–szükségleti természetű személyiségbeli komponens, amely az erkölcsi magatartás alapvető szabályozó tényezője, és amely szilárdra és a helyzeteknek megfelelően stabilra teszi a viselkedést. Az ember nem születik jellemmel, ahogyan magasabb rendű szükségletekkel sem. A jellem az egyéni élet során alakul ki, így a szocializáció fontos része a *jellemformálás*.

5.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Az erkölcsi nevelés egyenes folytatásaként kell taglalni a nemzeti összetartozásra és a hazaszeretetre nevelés témakörét. Maga a hazaszeretet olyan ösztönös emberi alaptulajdonság, amely minden emberben megvan. A nemzeti érzés, a magyar identitás, a hazaszeretet csak indirekt úton építhető, fejleszthető a gyermek személyiségében. Eszköze lehet a magyarság történelmi múltjának, jelenének megismerése, feltárása, a magyar kultúrtörténet és a magyar irodalom, a magyar anyanyelv tanítása hazafias szellemben. Magyarország és a határon túli magyarok lakta területek földrajza, természeti tájainak gazdagsága, gyönyörűsége elmélyíti, tudatossá teszi a hazaszeretetet. A nemzeti öntudathoz, hazafias neveléshez egyaránt hozzátartozik a múlt megbecsülése, és a jövőbe vetett hit, reménység táplálása. A magyar jövő reménysége tehát a józan és mértéktartó hazaszeretetre nevelés.

5.3. Határtalanul Program

Határon túli kirándulás program a nemzeti összetartozás napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat, valamint a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (4) bekezdése alapján a hetedik évfolyamon határon túli kirándulást szervezünk. A HATÁRTALANUL programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése. A határon túli kiránduláshoz pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását. A határon túli kirándulást sikeres pályázat esetén valósítjuk meg.

5.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célja, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően felkészítse a tanulókat az aktív állampolgári életre, az alapvető emberi jogok megismerésére. A demokráciára, aktív állampolgárságra felkészítő személyközi kompetenciák elsajátítását és gyakorlását az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosítja.

5.5. Az önismereti és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket az énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

5.6. A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező ártrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

5.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi- és lelkiállapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

5.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbségének. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknál a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

5.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

5.10. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére. Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

5.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

5.12. Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékeny beállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

5.13. A tanulás tanítása

„Az iskola arra való, hogy megtanítsa tanulni!” (Szent-Györgyi Albert). A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

6. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 27.§ (11) alapján az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. A belügyi ágazati feladatellátást támogató törvények módosításáról szóló 2024. évi XXV. törvény 34. § kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.

7. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, CSOPORTBONTÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Ez a fejezet az általános szabályokat rögzíti, a részletes szabályokat a Házi rend melléklete tartalmazza.

A csoportbontásokat, illetve a szabadon választható tanórai foglalkozásokat a Helyi Tanterv 2.1 fejezet tartalmazza. A csoportokba való sorolásról – a munkaközösség és a szaktanárok véleményének kikérése mellett – minden esetben az igazgató dönt.

Iskolánkban a szabadon választható tantárgyak tanulására - többek közt - az emelt szintű választások során nyílik lehetőség diákjaink számára. Ezzel a lehetőséggel a 10. és a 11. évfolyam második félévében élhetnek a diákok. Választásuk a következő tanévre vonatkozik, hogy mely tantárgyat (tantárgyakat) szeretnék emelt szinten tanulni. Egy emelt szintű tantárgy választása plusz két/három tanórai elfoglaltságot jelent.

A választás felelősséggel jár! Emelt szintű tantárgyat választani az erre az alkalomra rendszeresített jelentkezési lapon lehet. A választáskor figyelembe kell venni a szabadon választható tantárgyakra vonatkozó rendelkezéseket, ez esetben a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 14. §-a irányadó. Az emelt szintű érettségire felkészítő tantárgy csak a tanév végén adható le.

Emelt szintű csoportot csak megfelelő jelentkezési létszám esetén indítunk.

8. ÉRETTSÉGI VIZSGÁKKAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az érettségi vizsga szabályait a 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet tartalmazza, a vizsga szervezésénél ezek az irányadók.

8.1 Választható vizsgatárgyak közép és emelt szintű érettségi vizsgán

A középszintű és emelt szinten választható érettségi vizsgák tárgyait és formáit a 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

Az iskola közép –és emelt szintű érettségire felkészítést biztosít: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelvek, biológia, kémia, fizika, földrajz, digitális kultúra, fenntarthatóság és testnevelésből.

Közép szintű érettségi vizsgát azokból a tárgyakból tehetnek diákjaink, melyek Helyi Tantervi követelményeit sikeresen teljesítették.

8.2 Közép- és emeltszintű érettségi vizsga témakörei, követelményei

A középszintű érettségi vizsgák követelményeit az iskola **érettségi vizsgakövetelmények** nevű melléklet tartalmazza 100/1997. (VI. 13.) korm. rendelet 2. számú mellékletének alapján, az érettségi vizsga részletes követelményei pedig a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben találhatók. Az emelt szintű érettségi vizsga aktuális témaköreit az Oktatási Hivatal állítja össze és a vizsgaidőszakot megelőzően hozza nyilvánosságra.

9. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, TELJESÍTMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE

9.1 Az értékelés jelentősége, alapelvei, céljai

Iskolánk a tanulók teljesítményének értékelésekor törekszik az életkori sajátosságok és a tantárgyak jellegének figyelembevételére. Az értékelés az iskolai élet minden területére kiterjed, így

- az ismeretek és készségek elsajátítási szintjére,
  - a tanítási órán és az órán kívül tanúsított magatartásra,
  - a szorgalomra, a teljesítendő feladatok elvégzésére és a szükséges felszerelések meglétére.
- A magatartás és a szorgalom minősítésének követelményeit külön fejezet szabályozza.

Az értékelés alapelvei

- folyamatosság, rendszeresség
- objektivitás
- korrektség
- következetesség
- empátia
- sokoldalúság
- igényesség
- törvényesség

Az értékelés céljai

- jelzi a tanuló számára tudásának szintjét
- motiválja a tanulókat
- kialakítja az önálló tanulás és az önértékelés képességét
- megkülönböztető figyelmet fordít a szorgalomra és a tehetségre
- jelzi a pedagógus és a szülő számára a tanuló fejlődését

9.2 Az értékelés kategóriái

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével végzi. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. [2011. évi CXCV. tv. 54.§ (1)]

Érdemjegy

Az érdemjegyek a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél a következők:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

A tanulónak tantárgyanként egy félévben legalább 3 érdemjegyet kell szereznie az értékeléshez, lehetőség szerint legalább egyet írásbeli, legalább egyet szóbeli teljesítmény alapján. A heti 0,5 vagy 1 óraszámú tantárgyak esetében 2 érdemjegy is elegendő.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. [2011. évi CXCV. tv. 54.§ (1)]

Az érdemjegyek beírása az e-naplóba a pedagógus kötelessége.

Osztályzat

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

[20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§.(1)]

Az osztályzatok értelmezése: [2011.évi CXC. tv. 54.§ (2)]

- jeles (5), ha a tanuló az előírt követelményeket megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes,
- jó (4), ha kevés hibával sajátította el az előírt követelményeket, bizonytalansága az alkalmazásban nem számottevő,
- közepes (3), ha az előírt követelményeket pontatlanul, több hibával teljesítette, tudását csak tanári segítséggel tudja alkalmazni,
- elégséges (2), ha csupán a továbbhaladáshoz szükséges ismereteket birtokolja, önálló feladatvégzésre ritkán képes,
- elégtelen (1), ha az előírt minimumkövetelményeket sem tudta elsajátítani, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel.

Az iskola az osztályzatokról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. [2011. évi CXC. tv. 54.§ (1)]

Szöveges értékelés

Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. [2011. évi CXC. tv. 54.§ (1)]

A szöveges értékelés részletesen kifejti a tanuló teljesítményében, előmenetelében és kompetenciáiban mutató változásokat. Az iskola értékelési rendszerében helyet kapnak a személyes, verbális értékelések a tanítási órán és az órán kívüli tevékenységben egyaránt, tükrözve a pedagógus segítő és tanácsadó készségét. A szaktanár és az osztályfőnök a tanulók teljesítményéről írásbeli értékelést is adhat, a kritikus teljesítményt nyújtó tanulók szüleinek pedig figyelmeztető célú tájékoztatást küldhet levélben a félév, illetve év vége előtt egy hónappal.

Minősítés

A minősítés egy adott tantárgy esetén a követelmények teljesítését vagy nem teljesítését igazolja.

A minősítések értelmezése:

- kiválóan megfelelt, ha a tanuló aktívan részt vett a tanórai foglalkozásokon, a feladatokat pontosan teljesítette, összteljesítménye 80% fölötti,
- megfelelt, ha a tanuló kevésbé aktívan vett részt a tanórai foglalkozásokon, a feladatokat közepes szinten teljesítette, összteljesítménye 50-80% közötti,
- nem felelt meg, ha a tanuló nem vett részt aktívan a tanórai foglalkozásokon, a feladatokat kisebb részben teljesítette, összteljesítménye 50% alatti.

9.3 Az értékelés formái

Szóbeli formák

- szóbeli felelet
- prezentáció
- kiselőadás
- kísérettségi
- órai munka
- témazáró felelet

Írásbeli formák

- dolgozat, írásbeli felelet
- témazáró dolgozat
- év végi minimumkövetelményeket tartalmazó dolgozat
- házi dolgozat, projektmunka
- Feladatlap kitöltés
- Gyakorlati feladat
- IKT számonkérés
- Javító dolgozat
- „Kisérettségi”
- Órai munka
- Szorgalmi feladat

Az írásbeli értékelés alapelvei

A témazáró dolgozatot a megíratás előtt legalább egy héttel be kell jelenteni a tanulók számára. Egy napon legfeljebb 2 témazáró dolgozat íratható. A tanulónak hiányzás esetén a szaktanár által meghatározott időben és módon pótolnia kell a dolgozatokat és a témazáró dolgozatokat.

Ha a tanuló az egyeztetett időpontban nem jelenik meg, akkor utána bármikor pótoltható a dolgozat. A szaktanár az írásbeli dolgozatokat a megíratást követő 20 napon belül kijavítja.

A gyakorlati tevékenység formái

- gyakorlati foglalkozáson nyújtott teljesítmény az iskolában vagy a gyakorlati helyen
- elkészített munkadarab
- informatika, digitális kultúra, egyéb tantárgy esetén számítógépen végzett feladat
- testnevelés tantárgyban a tanórai munka
- tanulói kísérlet természettudományos tárgyakból

9.4 Az értékelés gyakorlata Az osztályzatok megállapítása

Az osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni az érdemjegyek alakulásának tendenciáját és a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagát.

A tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja. [2011. évi CXCV. tv. 54.§ (5-6)]

A nevelőtestület fenti jogkörét az osztályban tanító pedagógusok közössége gyakorolja. Ezt a testületet az igazgató, az illetékes igazgatóhelyettes vagy az osztályfőnök is összehívhatja. A módosításhoz a szavazati joggal rendelkezők több, mint 50%-ának igenlő szavazata szükséges. Szavazati joggal rendelkezik minden, az adott osztályban tanító pedagógus, az igazgató, az illetékes igazgatóhelyettes. Minden résztvevőnek egy szavazata van, szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt.

Az érdemjegyek súlyozása

A szóbeli feleletre, dolgozatra stb. kapott érdemjegy egy érdemjegynek számít.

A témazáró dolgozat és a belső vizsga érdemjegyét súlyozottan kell figyelembe venni az osztályzat megállapításánál. A témazáró dolgozat értéke az e-naplóban kétszeres súlyozású, a beszámoló az e-naplóban 0,5-es súlyozású.

Az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások értékelése egy osztályzattal történik akkor is, ha a tantárgyat több tanár tanítja.

9.5 Felmentés a tanórai foglalkozásokon való részvétel és értékelés alól

Az igazgató a gyakorlati képzés kivételével a tanulót kérelmére – kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére – felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi. Az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról. [2011. évi CXCV. tv. 55.§ (1-3)]

Felmentést kaphat a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól az a tanuló is, aki

- teljesítette a pedagógiai programban előírt követelményeket,
- előrehozott osztályozó vizsgát tett az adott tantárgyból.

9.6 Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. [2011. évi CXCV. tv. 57.§ (1)]

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja:

- a 250 tanítási órát,
- egy adott tantárgyból az tanítási órák 30%-át,

A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a mulasztásokra vonatkozó értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a 30%-ot, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

9.7 Átlépés másik iskolából a felsőbb évfolyamokra

Iskolánkba való átlépésnél minden évfolyamon kívánatos a legalább közepes tanulmányi eredmény és az osztály idegen-nyelvi csoportjainak megfelelő nyelvi előképzettség. A két iskola helyi tantervének áttekintése után előírt különbözeti vizsgákat a tanulónak az átlépés előtt osztályozó vizsgán sikerrel teljesítenie kell. Szükség esetén egyéni programok kidolgozására is van lehetőség.

9.8 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározása

Az iskolai tanórai tananyag feldolgozásának és gyakorlásának szerves kiegészítője a tanulók otthoni munkája. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok célja

- a tanórán feldolgozott ismeretek rögzítése, begyakorlása és alkalmazása,
- az önálló tanulás készségének kialakítása és fejlesztése,
- kutató- vagy alkotómunka végzése egy adott témában.

Házi feladatot egymást követő napokra, tanítás nélküli munkanapokra és tanítási szünetekre is lehet adni. A házi feladat mennyiségének meghatározása a szaktanár kompetenciája, de tekintettel kell lenni a tanulók egyéb kötelezettségeire és a többi tárgyból kapott házi feladatok lehetséges mennyiségére is. A kötelező írásbeli és szóbeli feladatból a szaktanár a tanulót a következő tanórán beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti.

Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai tekintetében a fentiek irányadók.

9.9 Emelt szint értékelése

Az emelt szintű órán külön érdemjegyet kapnak a tanulók.

10. TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE

A tanulók magatartása

A magatartás fogalma

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házi rendben rögzített és az íratlan viselkedési normák betartásának szintjei, a tanuló viszonya tanáraihoz, az iskola dolgozóival, társaihoz.

A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartásjegye egy komplex elvárásrendszerhez való viszonyulást tükröz, melynek főbb elemei:

- a tanuló iskolába járási fegyelme (az igazolatlan órák száma befolyásolja a minősítést)
- a tanuló társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás stb.)
- a tanuló tanáraival és az iskola dolgozóival szemben tanúsított magatartása (tisztelet, udvariasság)
- a tanuló beszédstílusa, a kulturált viselkedés szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai rendezvényeken
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív) változás
- a tanuló iskolai magaviselete (fegyelmezettség)

A magatartás helyi minősítési rendszere

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket használjuk.

A tanulók magatartását a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg.

a) **Példás** magatartású az a tanuló, aki

- kötelességeit követésre méltóan teljesíti,
- az iskolában és iskolán kívül a köznevelési törvény és a házirend előírásai szerint viselkedik és társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel és társaival tisztelettudó,
- kulturált magatartást tanúsít iskolán belül és kívül is,
- fegyelmi büntetést nem kapott. Az első félévben adott max. egy fegyelmi büntetés a tanulóra javaslatára elvülhet, így jeles magatartást kaphat év végén.

b) **Jó** magatartású az a tanuló, aki

- a köznevelési törvény és a házirend előírásait általában megtartja,
- kötelességeit teljesíti, a rábízott feladatokat elvégzi,
- 1-2 órát igazolatlanul hiányzott,
- legfeljebb egy írásbeli (szaktanári vagy osztályfőnöki) figyelmeztetésben részesült.

c) **Változó** magatartású az a tanuló, aki

- a köznevelési törvény és a házirend előírásait gyakran megszegi,
- negatív iskolai vagy iskolán kívüli viselkedést tanúsít,
- 3-10 órát igazolatlanul hiányzott,
- legfeljebb igazgatói figyelmeztetésben részesült.

d) **Rossz** magatartású az a tanuló, aki

- a köznevelési törvény és a házirend előírásait többszöri figyelmeztetés ellenére is megszegi, és társait is ilyen magatartásra igyekszik rávenni,
- a magatartási normákat szándékosan megszegi
- 10-nél több igazolatlan órával rendelkezik

- igazgatói megrovásban részesült.

Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségének véleménye dönt. Ha a tanuló a felsorolt követelményektől kismértékben eltér, indokolt esetben a magatartás érdemjegye ettől eltérően is megállapítható.

A félévi és az év végi osztályzatot az elektronikus naplóba, a félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanév során előforduló kirívó magatartásbeli vétség esetén a szülőket írásban tájékoztatjuk.

A tanulók szorgalma

A szorgalom fogalma

A szorgalom a tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitása, érdeklődése.

A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (csak bizonyos tantárgyakat vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatok elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás, melyet minden esetben a tanuló személyiségéhez mérten kell értékelni),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. milyen gyakran hagy otthon kötelező felszerelési tárgyat),
- a tanuló korábbi szorgalmának pozitív vagy negatív irányú változása.

A szorgalom helyi minősítési rendszere

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket használjuk. A tanulók szorgalmát a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, melyet az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapít meg.

a) **Példás** szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeinek megfelelő egyenletes teljesítményt nyújt,
- aktívan bekapcsolódik az órai munkába,
- feladatait megbízhatóan elvégzi,
- tanulmányi, kulturális vagy sportversenyeken igyekszik öregbíteni az intézmény hírnevét,
- tanulmányi eredményén az előző félévhez viszonyítva jelentősen javított,
- nagy erőfeszítéssel végzi napi feladatait, bár csak jó vagy közepes eredményt ér el.

b) **Jó** szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeitől elmaradó tanulmányi eredményt mutat,
- a folyamatos és rendszeres készülést időnként elhanyagolja,
- órán időnként nem megfelelő aktivitással vesz részt a munkában,
- tanulmányi eredményének javítására nem használ ki minden lehetőséget,
- megelégszik a tanulás nélkül összegyűjtött ismeretekkel

c) **Változó** szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez mérten feltűnően alacsony tanulmányi eredményt ér el,
- tanulmányi munkájában gyakran szétszórt, hanyag, érdektelen,
- képességei fejlesztésére, tudása bővítésére nem törekszik,
- legfeljebb 1 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- elégséges osztályzattal rendelkezik

d) **Hanyag** szorgalmú az a tanuló, aki

- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, az órákra általában nem készül, rossz munkaerőlcse

társaira is rossz hatással van,

- a tanulás lebecsülésével a tanítási óra hatékonyságát gátolja,
- több tantárgyból elégtelen minősítést kapott.

Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségének véleménye dönt. Ha a tanuló a felsorolt követelményektől kismértékben eltér, indokolt esetben a szorgalom érdemjegye ettől eltérően is megállapítható.

A félévi és az év végi osztályzatot az elektronikus naplóba, a félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanév során a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket írásban tájékoztatjuk.

A szorgalom és magatartás példásnak minősíthető, amennyiben azt az osztályban tanító kollégák többsége támogatja.

Mind a magatartás, mind a szorgalom értékelése a tanulói személyiség alakításának eszköze, mely célja a tudás megszerzésére irányuló tevékenység segítése. A minősítés nem büntetés vagy megtorlás, hanem folyamatos értékeléssel a nevelés és segítségnyújtás eszköze.

A tanuló magatartását és szorgalmát egymástól függetlenül kell megítélni: a fegyelmezettség önmagában még nem jelent példás szorgalmat, a fegyelmezetlenség pedig nem szükségszerűen jár együtt a szorgalom hiányával.

10.1 A jutalmazás és büntetés elvei és formái A tanulók jutalmazása

A jutalmazás elvei

Az intézmény dicséretben részesítheti azt a tanulót, aki képességéhez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az intézmény érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az intézmény jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás formái

Szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséretben részesül a tanuló minden olyan esetben, ha kisebb közösségben – osztályközösségben, iskolában – kimagasló, példamutató közösségi munkát végez, versenyeken vesz részt, vagy bármilyen tevékenységével, ami az intézmény jó hírnevét öregbíti.

A félévi és év végi tanulmányi munka értékelésekor a következő dicsérek adhatók:

- kimagasló tanulmányi munkájáért, (kitűnő bizonyítvány, magatartás és szorgalom példás)
- példamutató kötelességteljesítésért (magatartás, szorgalom példás; legfeljebb 2 tantárgyból jó, a többiből jeles) év végén oklevél és/vagy könyv is adható;
- tantárgyi dicséret (tantárgyban elért kimagasló eredményért). A tantárgyi dicséretek az általános (kimagasló, ill. példamutató) dicsérek mellett is külön rögzíteni kell, és ezt az anyakönyvben, bizonyítványban és az e-naplóban is fel kell tüntetni.

Büntetés

A büntetés elvei

Büntetésben részesíthető az a tanuló, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az intézmény jó hírnevének.

A büntetés formái

a) Szaktanári figyelmeztetés

A tanuló a házirendben foglaltakat, szaktantárgyi követelményt nem teljesíti. A házirend enyhébb mértékű megsértése esetén az osztályfőnök is szaktanári figyelmeztetést ad.

Két szaktanári figyelmeztetés után a következő vétség esetén a tanuló osztályfőnöki figyelmeztetésben részesül.

b) Osztályfőnöki figyelmeztetés

- szóban: 1 igazolatlan óra esetén,
- írásban: 2 igazolatlan órától, illetve a házirend megsértése esetén,
- két szaktanári figyelmeztetés után a következő vétség esetén a tanuló osztályfőnöki figyelmeztetésben részesül.

c) Osztályfőnöki megrovás

3-6 igazolatlan óra, illetve a házirend előírásainak megszegése esetén.

d) Igazgatói figyelmeztetés

7-10 igazolatlan óra, illetve a köznevelésitörvény és a házirend előírásainak súlyos megsértésekor.

e) Igazgatói megrovás

10-nél több igazolatlan óra, illetve a köznevelési törvény és a házirend előírásainak durva megsértése esetén.

f) Fegyelmi eljárások

20/2012. EMMI rendelet 53-61.§ szerint kell eljárni.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, újabb vétség esetén a következő, magasabb fokozatot kell adni. Indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – a fokozatokat át lehet lépni. A büntetések nyilvántartása az osztályfőnök feladata, a szaktanárnak minden esetben egyeztetnie kell vele a kiszabandó büntetésről.

11. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

Intézményünkre nézve ez a téma nem releváns; de fontosnak tartjuk, hogy az intézményünkbe járó diákok ismerjék a magyarországi nemzetiségeket (területi elhelyezkedésüket, szokásaikat, népi kultúrájuk jellegzetességeit, történeti múltjukat stb.) Ezeket az ismereteket elsősorban a történelem és állampolgári ismeretek, illetve társadalomismeret tanításának keretei között oldjuk meg. Csak néhány érintőleges téma:

- a tatárjárás utáni betelepítések;
- a török hódoltság hatásai;
- az 1910-es népszámlálás eredménye;
- trianoni határmódosítások hatása; nemzetiségek a két világháború között;
- az antiszemitizmus;
- a holokauszt;
- nemzetiségpolitika 1945-1989 között;
- nemzetiségpolitika 1990 óta.

12. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM, A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Alapfogalmak

„Az egészségnevelés célja, hogy az egészségkulturális szint emelésével, az életmód formálásával elősegítse egyrészt az egészség kialakítását, megtartását, a betegségek megelőzését, másrészt, hogy a betegek egészségi állapota mielőbb helyreálljon.” (Pál Katalin, Császár Judit, Huszár Anikó, Bognár József: A testnevelés szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában. - In: Új pedagógiai szemle.)

Mai világunkban egyre nagyobb a pedagógusok felelőssége, feladata abban, hogy diákjaiban kialakítsa az egészségtudatos viselkedést, amellyel lehetőséget ad arra, hogy egészségének tudatos alakítója legyen.

Az egészségfejlesztés alatt azt a folyamatot értjük, amellyel képessé tesszük diákjainkat, hogy kontrollálni tudják az egészségük érdekében tett cselekedeteiket.

A legfontosabb cél, hogy diákjaink törődjenek az egészségükkel, és az ehhez szükséges információkat, lehetőségeket megismerjék. Aktív alakítói legyenek egészségüknek mind lelki, mind testi szempontból.

Az iskolai környezet, a pedagógusok személyes példamutatása nagy hatást gyakorol a diákok testi, lelki fejlődésére egészségközpontú szemléletmódjuk kialakulásában.

Jogszabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

46. §/ 3 (b) bek.: „A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy.... b) a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.”

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet

„Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.”

Alapelvek, célok, feladatok

- testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése
- megismertetni, és elfogadtatni a tanulókkal az egészséges életmód fontosságát
- felhívni a figyelmet a megelőzés fontosságára
- a tanulók **ismerjék meg** az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:
- az életkorral járó biológiai, pszichohigiénés (lelki egészség), életmódbeli tennivalókat
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit
- az egészségre káros szokásokat (helytelen táplálkozás, inaktív életmód)
- az antihumánus szenvedélyeket
- az egészséges életvitelhez szükséges képesség fejlesztésének lehetőségeit
- az egészségérték tudatosítását (figyelemfelkeltés, tájékoztatás, motiváló és aktivizáló egészségérték tudatosítás)
- a stressz – kezelés lehetőségei, módjait

Az egészségnevelés **legyen:**

- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység
- tömegmértékű, mert kiterjed a lakosság minden rétegére
- tudományosan megalapozott
- helyes cselekvésre serkentő
- fejlessze az életvezetési képességeket
- valósítsa meg a mindennapi testedzést.

Az egészségnevelés területei, színterei

Területei:

- az egészséges életmód alapjai
- az egészséges táplálkozás
- szenvedélybetegségek (legális és illegális drogok, dohányzás, alkoholfogyasztás)
- szexuális felvilágosítás, családtervezés, AIDS-prevenció
- testi higiénia
- környezeti ártalmak
- személyes biztonság, balesetvédelem (iskola, közlekedés)
- testedzés, mozgás
- lelki egészség, személyiségfejlődés elősegítése, önismeret, tanulási technikák
- a betegség és gyógyulást segítő magatartások, elsősegélynyújtás

Szinterei:

- az iskola **egészségügyi feladatok** ellátását az **iskolaorvos** és a **védőnő** látják el

Feladataik:

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása
  - sportegészségügyi vizsgálat (testnevelés óra alóli felmentés), az iskolaorvos minden tanév elején kiszűri a diákokat, kategorizálja őket (könnyített, gyógytestnevelés, teljes felmentés). Ez alapján történik a gyógytestnevelés órák megszervezése.
  - a tanulók elsősegélyben való részesítése
  - közreműködés közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
  - védőnői feladat még az iskolai egészségnevelésben való részvétel
- **tanórai foglalkozások**
    - **biológia tanórák:** az egyes szervek, szervrendszerek működéséhez kapcsolódó egészségügyi vonatkozású részek, szexuális felvilágosítás, elsősegélynyújtás, testi higiénia,
    - **osztályfőnöki órák:** szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás,
    - **Boldog Iskola program** bármely tanítási órán
    - **testnevelés órák:** testedzés, mozgás, helyes testtartás gyógytestnevelés: az iskolai szintű gyógytestnevelési feladatok ellátása
  - **mindennapos testnevelés:**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 27.§ (11) alapján az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. A belügyi ágazati feladatellátást támogató törvények módosításáról szóló [2024. évi XXV. törvény](#) 34. § kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.

- minden tantárgy vonatkozásában: a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok ismertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik
- **tanórán kívüli foglalkozások**
  - sportfoglalkozások, tömegsport
  - ismeretterjesztő előadások
  - témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek
  - délutáni szabadidős foglalkozások Pl. pingpong
  - egészségnap, diáknapi
  - sportrendezvények

12.1 A tanulók fizikai állapotának mérési módszere

1. **Tesztek:** a fizikai és motorikus képességek mérésére alkalmasak, egyszerűek, kevés szerigényűek, és bárhol végrehajthatók, megmutatják a gyerekek fizikai felkészültségének mértékét
  - A teszteket évente egyszer, a rendeletben meghatározottak szerint a második félévben végezzük 5-12. évfolyamban. A tanulóknak mindig megfelelő pihenési időt kell hagyni, a tesztek között.
  - A **motiváció** nagyon fontos, miért végeztetjük.
  - **Összehasonlítási** lehetőséget nyújtunk hol áll a tanuló (személyre szólóan):
    - tavalyi eredményhez képest

Iskolánkban egyszerű vizsgálati módszerként a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek méréséhez a **NETFIT** módszert alkalmazzuk. Ez a **tesztrendszer** terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő objektív mérés.

A NETFIT felmérést évente egyszer, január és június között kell elvégezni, az eredményeket pedig a NETFIT informatikai rendszerében rögzíteni.

Alapmérések a NETFIT módszer minősítéséhez:

NETFIT

A NETFIT® a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT®-re azért van szükség, hogy létrejöjjön egy **Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt**, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszközt jelent.

A NETFIT® újszerűsége többek között az alábbi területeken érhető tetten:

- a tudományos megalapozottságban;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;
- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modulban;
- az egészségközpontúságban;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatóságában;
- online adatkezelő rendszerében.

A NETFIT® a következő tesztelési lehetőségeket biztosítja:

- kötelező, intézmény szintű fittségi tesztelés,
- öntesztelés és önértékelés,
- egyéni tesztelés,
- az egyéni legjobb teljesítményt célzó tesztelés.

A NETFIT helyes felhasználásakor az alábbi alapelveknek kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre.

Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az évközbeni alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.

- A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszhelyzetre
- Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelésórán végzett „munka” mellett számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.
- Az egyes felmérések alkalmával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT® tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.
- A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fittséghez, fittségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szöveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

13. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

“A legjobb iskola, amelyben egy ifjú ember megtanulhatja, hogy a világnak van értelme, a természettel való közvetlen kapcsolat. Elképzelhetetlennek tartom, hogy egy normális beállítottságú gyerek, akinek osztályrészül jut, hogy közeli és bizalmas kapcsolatban lehet élőlényekkel, azaz a természet nagy harmóniájával, értelmetlennek érezhetné a világot.”

Konrad Lorenz

A múlt:

Diákjaink, mint a Batsányi János Gimnázium és Kollégium (továbbiakban BJG) tanulói évekig részt vettek a Norvég Környezetvédelmi Hivatal által kiírt „Savas Eső” programban, ahol minden év novemberében mérték a leesett csapadék mennyiségét és savasságát, valamint a földfelszíni ózonréteg mennyiségét.

Segédkeztek az illegális szemétkerakók feltérképezésében, amit a CSEMETE fogott össze. Ennek kapcsán WEB-lapokat készítettek, melyek az intézmény honlapján voltak láthatók. 1993-ban a BJG felvette a kapcsolatot a Drezdában működő Szász Képzési Központtal (COM), ahová a programban résztvevő tanárok diákjaikkal környezetvédelmi mérésekre jártak minden évben ősszel. Ez egyrészt laborgyakorlatokat jelentett (mérték az Elba vízének szennyezettségét), másrészt a szelektív hulladékgyűjtés ill. feldolgozás helyeire látogattak el, s mérték fel ennek előnyeit.

Minden évben megemlékeztek a Jeles Napokról (ózon-, víz-, Föld világnapja, környezetvédelmi világnap), ennek keretében kiállítások készültek.

a) Jogi háttér:

- Az ENSZ 57. közgyűlése (2002.12.20) a 2005-2014 közötti évtizedet a fenntarthatóságra nevelés évtizedének nyilvánította. Az Európai Unió környezetvédelmi és természetvédelmi direktívái.
- A Nemzeti Alaptörvény ide vonatkozó rendeletei.
- NAT 2020
- 1995. évi LIII. törvény a Környezet védelméről
- 1996. évi LIII. törvény a Természet védelméről

b) A környezeti nevelés fogalma

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük a környezettudatos magatartásra, amely alapja a környezetünk és azon belül a természet megismerése, a tapasztalatok feldolgozása, továbbá a fenntartható fejlődés fogalmkörének és céljainak megismerése.

Ezért a környezeti nevelés célja:

- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot épít ki az élő, ill. élettelen környezettel; felkelti az igényt és kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére.
- Képessé tesz a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére, a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére, az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- Felkészít a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.
- A környezeti nevelés segít az emberi kultúra, és az emberi környezet kapcsolatainak megértésében, ezzel formálja a személyiséget.

c) Rövid távú célok és feladatok:

- „Örökös Ökoiskola” címnek való megfelelés.
- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg – műveltségi területenként jelöljük a feladatokat a tantervekben.
- Erősítsük a tantárgyak közötti kapcsolatokat.
- Személyes példamutatás a tanárok és a szülők részéről egyaránt.
- Az intézmény tisztaságának javítása – bevonva a diákönkormányzatot. Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása, az elszállítás megszervezése. Helyes vásárlási szokások kialakítása.
- Takarékoskodás a vízzel és a villannyal, ezek napi ellenőrzése.
- Szűkebb környezetünk megismerése, értékeinek feltárása, hagyományok ápolása. – pályázatok, kutatómunkák (Tisza és Körös menti ártéri erdők, Holt- Tisza, Holt-Körös, Fehér tó, Bokros Puszt, ...). A növény és állatvilág változásainak megfigyelése, árvizek hatása.
- Egyszerű víz- és talajvizsgálati módszerek tanórán, szakköri keretben és terepgyakorlaton.
- Problémamegoldó képesség fejlesztése, önálló ismeretszerzés képességének kialakítása, élethosszig való tanulás megalapozása.
- „Jeles Napok” megünneplése tanítási órákon és kiállítások rendezése.
- Erdei iskola alsóbb évfolyamok számára, tanulmányi kirándulás keretében.
- Terepgyakorlatok: pl. Magyarország nemzeti parkjainak, tájvédelmi körzeteinek és természetvédelmi területeinek felkeresése, megismerése
- Terepasztal kialakítása / a víz, szél munkájának modellezése/
- A távcső használata /csillagászati ismeretek fejlesztése, terepi vizsgálatok/
- Faliújságon: témahetek bármely tárgyból (pl. biológia, földrajz)
- Díszítés: pl. folyosókra virágok kihelyezése,
- Az iskolakert művelése

d) A környezeti nevelés szinterei:

Tanórákon és a TeTudoD diáklaboratórium

A gimnáziumban 2015 óta működik Diáklaboratórium. A laborba a régió általános iskoláinak diákjait fogadjuk tömbösített természettudományos tanórákra Csongrádról, Bokrosról, Csanytelekről, Felgyőről, Szentesről és Tömörkényről. Ezeken az eseményeken lehetőség nyílik az elméleti tudás gyakorlati alkalmazásának kiegészítésére.

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. A szemléltetéshez egyaránt felhasználjuk a hagyományos, az audiovizuális és informatikai lehetőségeket.

Terepi foglalkozások

Intézményünkben 2019 óta minden tavasszal két napos terepgyakorlati vizsgálatokat szervezünk Töserdőre a Kontyvirág Erdei Iskolába. Diákjaink a XIX. századi folyószabályozás előtti állapotokat ismerhetik meg, az ott kialakuló társulásokot. Liget- és láperdőket, ártéri mocsarakat és mocsárréteket, fűz-és nyárfából álló puhafa ligeterdőt, tölgy-kőris-szil keményfa ligeterdőt.

A terepi foglalkozások célja, a fenntarthatóságra nevelés az élő és az élettelen környezet egységes, egymástól elválaszthatatlan egységként megvalósuló értelmezése. Ennek megértéséhez nem elegendő az elméleti síkon történő ismeretközlés, szükség van a hatékonyabb gyakorlati alapú megközelítésre, amely a terepi foglalkozásokon valósul meg a leghatékonyabban.

A nem hagyományos tanórai keretek:

Iskolánk tanulói részt vesznek az aktuális környezetvédelmi pályázatokon

Kapcsolatot keresnek és ápolnak felsőoktatási és kutatási intézményekkel.

Együttműködnek környezetvédelmi szervezetekkel. (Környezet és Természetvédők Csongrád Városi Egyesülete, egyes nemzeti parkokkal (Kiskunsági Nemzeti Park, Kihasználjuk a szokásos évi tanulmányi kirándulások adta lehetőségeket.

Kiállításokat, programokat szervezünk a Fenntarthatósági Témahéten, Környezetvédelmi Világnapon, Autómentes világnapon, azaz azokon a programokon, amelyeket az éves munkatervünkben megtervezünk.

Különböző akciókat szervezünk (szárazelem-gyűjtés, hulladékgyűjtés).

Szorgalmazzuk az újrahasznosított anyagok gyakoribb felhasználását.

Partnereinkkel megjelenünk a médiában, közösségi oldalakon.

Tanórán kívüli programok:

A gyerekek olyan versenyeken és pályázatokon indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Kitaibel Pál Biológiai verseny, Herman Ottó Verseny, Víz világnapja, Természetvilága folyóirat diákcikk író pályázat, Egyetemi pályázatok, BIESEL pályázat. ZöldOkos Kupa Fenntarthatósági Verseny, Zöld Föld Kupa Fenntarthatósági Verseny)

Az iskolában különböző gyűjtési akciókat (elem, alumínium, pet-palack, használt olaj) szervezünk.

Tanulóink részt vesznek az egészségnapokon, a Föld Óráján, a Fenntarthatósági Témahét rendezvényein és egyéb, szervezett környezetvédelmi rendezvényeken.

Kommunikáció:

Fontos, hogy diákjaink az írott, hallott és látott irodalomban kritikusan tájékozódjanak, mérlegeljenek, s tudják megkülönböztetni a valós híreket a hírlapi kacsáktól, áltudományos cikkektől. Kapjanak alkalmat a nyilvános szereplésre kiselőadások formájában. Munkájukról, kutatásaikról képesek legyenek szóban és írásban is színvonalasan beszámolni.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak. A közös munka áttekintése az Ökoiskola Program megvalósításáért felelős vezető feladata szoros együttműködésben a munkaközösségek vezetőivel.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált, környezettudatos és a fenntarthatóság elveit követő magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.

Tanárok és diákok

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése munkaközösség vezetői igazgatóhelyettesi feladat lehet.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa működtetett intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

Évi rendszerességgel látogatjuk a város szennyvíztisztító telepét, Felgyői Homokhátsági Hulladéklerakó, Felgyői növénymag kutató, ... Ezeket a látogatásokat a tanórákon előkészítjük.

Civil szervezetek.

A civil szervezetek szakmai előadásokkal és terepgyakorlatokkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Segítséget nyújtunk pályázataik megvalósításában.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Kíváncsok, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermékek és gyümölcsök kínálata.

14. TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Bevezetés

Az Európai Unió egyenlő esélyeket biztosító politikája mára nyolc irányelven keresztül határozza meg azon kötelező érvényű jogi környezetet, mely a mindennapi élet diszkrimináció-mentesítését, az egyenlő esélyek gyakorlati érvényesülését biztosítja. Magyarország viszonylatában a közösségi jog esélyegyenlőségre vonatkozó teljes harmonizációja a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) létrejöttével vette kezdetét. A törvény jól elkülöníthető célrendszere - az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása követelményének kiemelésével - eredetileg két pilléren épült:

- (1) Köztársasági Esélyegyenlőségi Program - mint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségét szolgáló valamennyi kormányzati intézkedést magába foglaló „keretprogram”;
- (2) esélyegyenlőségi tervek - melyek a védett csoportok helyzetének javítását szolgáló, a pozitív befolyásoláshoz szükséges intézkedések összességét foglalják magukba, különböző szinteken, stratégiai terv formájában.

14.1 Közoktatási esélyegyenlőség – a helyzetelemzés célja, törvényi háttere

A folyamat időközben kiegészült azzal, hogy mára a köznevelési törvény (Knt.) előírja, hogy az adott fenntartói környezetben különböző hátrányokkal élő gyermekek előnyben részesítését intézkedési tervekben kell rögzíteni. A közoktatási szabályozás tehát előrelépett, és államigazgatási dokumentumot követel meg ez ügyben az elérendő célok, a megvalósítási módszerek, a visszacsatolás garanciális feltételeinek meghatározásával.

14.2 Helyzetelemzés

Az aktuális adatokat az évente frissített Esélyegyenlőségi Program tartalmazza.

A szakos ellátottság kiváló, az évkezdés akadálymentesen beindult. Az intézmény jól felszerelt szaktantermekkel rendelkezik, minden nagyobb tanteremben számítógép található, de a speciális szaktantermek pl. informatika, nyelvi termekben 10-30 db számítógép található, melyeknek minőségét és karbantartását 1 fő számítástechnikus karbantartó felügyeli. A továbbtanulási mutatóból kitűnik, hogy érettségi után sokan választanak felsőoktatási intézményeket.

A 2023-2024. tanév év végi tanulmányi átlagok osztálytípusok szerint a következő:

	Tanulmányi átlag
8 évfolyamos gimnázium	4,57
4 évfolyamos gimnázium	4,01

Hiányzási átlagok:

	Hiányzási átlag (óra/fő/év)
8 évfolyamos gimnázium	66,25
4 évfolyamos gimnázium	100,56

A 2018-2022 közötti időszakban az országos kompetenciaméréseken tanulóink minden tantárgy esetében tartották az addig elért eredményeket.

Eredményeink az elmúlt évek országos kompetencia méréseken a https://okm.kir.hu/meres_igy oldalon találhatóak.

Az intézményben folyó pedagógiai munka sikeres, arra törekszik, hogy tanulóit felkészítse a következő iskolatípusba, (főiskola, egyetem, felsőfokú szakképző stb.) - különösen a kimagasló tanulmányi eredményű tanulók tekintetében és a hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulási szándéka főiskolák, egyetemek felé irányuljon.

Az iskolában a sajátos nevelési igényű diákok ellátását szakemberek, fejlesztő pedagógusok végzik, tehát ellátottságuk megoldott.

A napközit elsősorban az 5.- és 6. osztályban tanulók veszik igénybe. Kedvezményes étkeztetésben, részesülnek azok a tanulók, akik három v. több gyermekes családban élnek, rendszeres gyermekvédelmi támogatást kapnak, halmozottan hátrányos helyzetűek és tartós betegségben szenvednek.

Az iskolában működő sokszínű és választásokban bővelkedő szakkörök a tehetséggondozást is nagyban segítik. Az intézmény a kötelező tanórákon kívül számos érdekes és hasznos órát is szervez, cél, a szabadidő hasznos eltöltése a diákok számára, valamint a prevenció, az egészséges életmód programokon való aktív részvétel. Törekvésünk az, hogy az iskola halmozottan hátrányos helyzetű tanulóit az iskolán kívüli segítő programokban még nagyobb arányban vegyenek részt.

Az iskola pedagógusai igen nagy létszámban vesznek részt továbbképzéseken.

Az iskola tanulóinak jelentős része városi gyerek, a kisebb településekről érkezőknek, hátránnyal induló tanulóknak felzárkóztató órát szervezünk, ugyanakkor a jó képességű, tehetséges gyerekek fejlesztését is maximálisan támogatjuk. A változatos sportolási lehetőségek különös hangsúlyt kapnak ettől a tanévtől, bevezetésre került a mindennapos testnevelés. Az iskola kialakult hagyományait, programjait a Diákönkormányzattal közös szervezésben történő eseményeket évente megrendezzük, pl. történelmi ünnepségek, évfordulók, gólya avató, egészségnap, szalagavató, karácsonyi ünnepség, diáknap, ballagás.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot ápol a városi és Kistérségi Általános Iskolákkal, Óvodákkal, tagintézményeivel, a Családsegítő Központtal, Gyermekjóléti Szolgálat, Vöröskereszttel, Rendőrséggel, a Védőnői Hálózattal, Iskolaorvossal, Önkormányzat Humánpolitikai Osztályával és a Szociális Otthonokkal, Szülői Tanáccsal, Batsányi János Alapítvánnyal, valamint kapcsolatot tart szülőkkel, civil szervezetekkel, szakmai és társadalmi környezettel.

14.3 Az esélyegyenlőségi program célja

Az esélyegyenlőségi programnak alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Ezen belül alapvető, hogy az intézmény biztosítsa, a szolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű diákok hátrányának kompenzálására. Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani az oktató- nevelő munka során a tanulók egyéni fejlesztésére, az értékelés gyakorlatára, a tanulói előmenetelre.

14.4 Kötelezettségek és felelősség

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat, továbbá annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden pontban megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tenni a szükséges lépéseket. Ezért az elfogadott programot az intézményben jól látható helyen (könyvtárban) függesztjük ki, illetve tartalma elérhető legyen honlapunkon is. Az intézmény vezetője felelős a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, vagy egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

14.5 Akcióterv

Azonnali beavatkozást igénylő folyamatok:

Minden olyan helyzet és eljárás, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire) ilyen eljárásokat, folyamatokat az intézményben az elmúlt időszakban nem tapasztaltunk. Ami alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét, ilyen eljárásokra, folyamatokra sem került sor az intézményben.

Ha igazolódik, hogy az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok, vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök, hiányos szakos ellátottság esetén szaktanár által tartott tanórák) nem biztosított egyenlő hozzáférést a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére, vizsgálatot kell feltárni.

14.6 Megvalósítás

Az intézmény biztosítja a település közoktatási esélyegyenlőségi programjában a rá vonatkozó intézkedések megvalósítását.

Az intézmény különös figyelemmel kíséri a településen élő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Az intézmény - vezetőjén keresztül - az érzékelt problémák alapján javaslatokat, ajánlásokat tesz a fenntartó, illetve a helyi döntéshozók részére a településen élő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének javítása céljából.

Az intézmény - vezetőjén keresztül - folyamatosan jelzi a fenntartó felé az intézmény elérését nehezítő esetleges körülményeket. Az intézmény belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtet az intézményen belül. A belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét érintő főbb változásokat, kiemelten vizsgálja jelen program végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.

Az intézmény lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolaesélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. Az intézmény minden szülői, gondviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti. Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről, a panasztételi

eljárás lefolytatásába és vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartó képviselőjét és a panasztevő felet bevonja. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az intézmény vezetője felel. A panasztételi eljárás eredményével szemben a panasztevő ellenvéleményt fogalmazhat meg, melyet rögzíteni és a döntéshez csatolni kell. A panasztételi eljárás eredményétől függetlenül a szülő/gondviselő hatósági (Egyenlő Bánásmód Hatósága) eljárást kezdeményezhet, amelyhez az intézmény a panasztételi eljárás dokumentációját biztosítja.

Az intézmény befogadó légkört biztosít a tanulók és a dolgozók számára, éves munkahelyi esélyegyenlőségi tervet fogad el, melyet rendszeresen monitoroz.

Az intézmény biztosítja és évente megvizsgálja, hogy minden, a működésére pedagógiai munkájára vonatkozó iránymutatására stratégiai dokumentumba (kiemelten a pedagógiai programba és az intézményi minőségirányítási programba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések. A stratégiai dokumentumok vizsgálatánál az intézmény az Országos Oktatási Integrációs Hálózat által kidolgozott „Útmutató a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének kialakításához” c. dokumentum ellenőrzéslistáját használja fel. Értékeli és beépíti jelen program ellenőrzésére, éves monitoring során információkat, tapasztalatokat fogalmaz meg azkövetkező oktatási időszakra. Az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését, felkészültségük értékelését és folyamatos továbbképzésüket, különös tekintettel a hatékony együttnevelés, a szociális és családi problémák azonosítása, valamint a közoktatási esélyegyenlőség területére.

14.7 Monitoring és nyilvánosság

Az intézmény folyamatos belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét érintő főbb változásokat, melynek keretében kiemelten vizsgálja a jelen program végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában, valamint dokumentálja a jelen programmal kapcsolatos javaslatokat, melyek a tanulók, a tanulók képviselői, a szülők/gondviselők, illetve képviselőik, valamint a fenntartó és a társintézmények részéről kerülnek előterjesztésre.

Az intézmény a tanulónak, vagy törvényes képviselőjének kérésére jelen programot köteles nyomtatott formában a kérést követő 5 munkanapon belül kiadni. A programmal kapcsolatos vélemények, javaslatok dokumentálásáért az intézmény vezetője felel.

Az intézmény az éves monitoring jelentést az intézményi faliújságra, vagy más az intézmény területén található nyilvános és jól látható helyre kihelyezi. Az intézmény a monitoring jelentést a szülők/gondviselők, illetve az általuk kijelölt, őket képviselő személyek számára közvetlenül, nyomtatott formában elérhetővé teszi, észrevételeiket, javaslataikat írásba foglalja, azokat a

következő időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi programjába beépíti. Az intézmény az éves monitoring jelentést nyomtatott formában a településen működő oktatási, szociális és gyermekvédelmi intézmények vezetőinek (illetve intézményespartneri körének) eljuttatja, észrevételeiket, javaslataikat a következő időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi programjába beépíti. A monitoring jelentés kihelyezésével, a szülők, gondviselők és a társintézmények, helyi partnerek tájékoztatásával kapcsolatos feladatok elvégzéséért az intézmény vezetője felel. Az intézmény jelen program által meghatározott eljárásaiban a személyes adatok, különösen a szenzitív adatok védelméről a magasabb szintű jogszabályok, kiadott hivatalos állásfoglalások alapján gondoskodik. A jelen programban meghatározott eljárások keretében személyes adat (illetve olyan adat, vagy információ, amelyből akár közvetett módon az érintett személyére lehet következtetni) nem hozható nyilvánosságra. Az etnikai hovatartozásra, vallási felekezethez tartozásra, szexuális orientációra vonatkozó adat csak az érintett személy, illetve szülőjének, gondviselőjének írásos nyilatkozata alapján gyűjthető, tartható nyilván az intézmény által. Az éves monitoring jelentés nyilvánosan hozzáférhető változatából, bármely személyre, akár közvetett módon is, utaló adat és információ kitörlendő. Az intézmény adat- és információkezelés körében a személyiségi jogok védelméért az intézmény vezetője, a fenntartói adat- és információkezelésért a fenntartó felel.

14.8 Kommunikáció és visszacsatolás

Az intézmény a tanulónak, vagy törvényes képviselőjének kérésére jelen programot köteles nyomtatott formában a kérést követő 5 munkanapon belül kiadni. A programmal kapcsolatos vélemények, javaslatok dokumentálásáért az intézmény vezetője felel. A programmal kapcsolatos véleményt szóban is tehet a tanuló, vagy képviselője, ez esetben, kérésére javaslatát írásba kell foglalni és a javaslattevő ellenjegyzése után a belső monitoring rendszer részére dokumentálni.

14.9 Szankcionálás

Az intézmény közoktatási esélyegyenlőség megsértését érintő eseteket és panasztételeket az intézmény vezetője köteles kivizsgálni, a fenntartó képviselőjének és a panasztevőnek, továbbá, ha szükséges, független szakértő bevonásával. Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést, programot vagy állapotot megszüntetni. Ellenkező esetben a fenntartó köteles az intézménnyel, illetve az intézmény vezetőjével szemben saját hatáskörében eljárni.

A jelen programban meghatározott, a fenntartó felelősségi körében jelentkező mulasztások esetén a fenntartó mulasztását az illetékes közigazgatási hivatal, vagy más felettes hatóság állapíthatja meg, a fenntartóval szemben saját hatáskörében járhat el.

15. INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIAI (IKT) STRATÉGIA

Az IKT szerepe intézményünkben

Intézményünk IKT stratégiájában olyan célkitűzéseket fogalmaz meg, amely eddigi eredményeinket szem előtt tartva, megismerve más magyarországi és külföldi törekvéseket figyelembe véve iránymutatást ad a fejlesztések tervezéséhez.

A dokumentum tartalmazza az állapotfelmérést az iskolainformatikai hálózatról, a rendelkezésre álló IKT eszközökről, tartalomszolgáltatási lehetőségeiről, adatbiztonsági intézkedéseiről s végül a hozzáadott pedagógiai értékeiről.

Az intézmény informatikai infrastruktúrájának tervszerű fejlesztésével nem csupán a technikai feltételeket, hanem a komplex tanulási környezetet kell fejlesztenünk.

Az oktató-nevelőmunka, a szülőkkel és intézményi partnerekkel való kapcsolattartás, valamint az iskolai adminisztráció, a pedagógusok napi feladatvégzéséhez elengedhetetlen az IKT eszközök használata, és a fejlődés nyomon követése.

Szem előtt kell tartanunk, hogy diákjaink életében a technológia száguldó fejlődése rendkívül fontos szerepet játszik. A Z generáció tagjaként beleszülettek a digitális technológiák világába, amelyben már elképzelhetetlen élni a Web 2.0, mobiltelefonok, más digitális és kommunikációs eszközök használata nélkül.

A kommunikációs eszközök fejlődésével és gyorsaságával egyre több információhoz jutnak, és ezeket máshogy dolgozzák fel, és emiatt másképp is gondolkodnak

Célunk, hogy az IKT iskolai alkalmazása segítse, a tanuló együttműködését másokkal, tegye lehetővé kapcsolatát iskolán kívüli tudáskultúrákkal és szakértőkkel.

Feladatunk, hogy diákjainkat hozzásegítsük ahhoz, hogy önálló, független tanulásra, fejlődésre és az adott kor elvárásainak megfelelő ismeretek megszerzésére legyenek képesek. A technológia világában eligazodni tudó, tudatos, önmagukért és társakért felelősséggel gondolkodó felhasználókká váljanak.

15.1 Digitális oktatás rendje

Nevelőtestületi javaslatok ÖSSZEGZÉSE

az intézményben folyó digitális oktatás megszervezésére, lebonyolítására 2020.09.01. naptól

1. A digitális oktatás önálló tananyag-feldolgozást igényel a diákoktól és szüleiktől, amely igen nehéz feladat lehet. Ezért fontos irányelv az oktatás és értékelés során a megértés, a türelem, az empátia bizonyos keretek, határok betartása és betartatása mellett, amelyek az alábbiak:

- A pedagógus kollégák egy heti elvégzendő tananyagot és az online órák időpontját, az online órákon való részvétel kötelezettségét, a feladatok elküldésének „postacímét” és határidejét, az értékelés módját az előző hét péntek **16:00 óráig** egy jól áttekinthető vezető által kiadott táblázatba/ űrlapba beírja. (Itt javasolnák, hogy az űrlap hibamentes kitöltése érdekében legyen egy funkció, amely a tanárhoz eleve odarendeli az osztályait, így más osztályhoz véletlen sem tud hozzáírni.)
- A fenti táblázat alapján mindig az osztályfőnök továbbítja a feladatokat, információkat a diákok/szülők felé kivétel nélkül az igazgató által engedélyezett információs csatornán: belső email-rendszer /”Kréta” e-napló rendszer az előző péntek **24:00 óráig**.
- Igaz, hogy alapelv a türelem és a megértés, de nagyon fontos a diákokkal a határidők betartatása. Határidőre nem megérkező feladatok esetén elégtelen érdemjegy adható, illetve mindenképpen jelöljük „—„ jellel az e-naplóban.

Javítani, pótolni lehet, de az elégtelen osztályzat vagy „—„ jel megmarad az e- naplóban, a pótlást, javítást másik érdemjeggyel értékeljük, jelezve a

„pótlás”/”javítás” felirattal. Ebben egységesen kell gondolkodnunk, s egységesen, következetesen alkalmaznunk kell, hiszen továbbra is feladatunk az egységes nevelési elvek alapján történő oktató- nevelő munka.

- A pedagógusok javító-értékelő munkája a HR-ben szereplő elvek alapján történik: dolgozatok, projektmunkák értékelésének és e-naplóba való beírásának határideje, érdemjegyek száma heti óraszámától függően,
- Minden online óra legyen kötelező.
- Az online órák idejét rögzíteni kell a Microsoft Teams naptárban a tanítási hetet megelőző péntek 16:00-ig.

- Mivel a digitális oktatás 2020-ban nem csak az online órák tartását jelenti, így az online órák számának meghatározását a szaktanárra bízuk az alábbi nem kötelező ajánlásokkal:

2 az online órák heti számát a heti 2 vagy több órás tantárgyaknál a pedagógus határozza meg

o a heti 1 órás tantárgyak, illetve a készségtárgyak esetén online óra vagy több hétre vonatkozó projektmunka formájában valósul meg az oktatás a szaktanár döntése alapján

o testnevelésből ajánlások legyenek amozgásra

- Az online órák csatornája: Microsoft Teams.
- Egy tanítási napon maximum 4 online órája lehet egy diáknak.
- Az online órákon való nem részvétel hiányzásnak számít, amelyet rögzíteni kell „mulasztásként” a tanárnak az e-naplóban.
- Mivel a digitális órák időpontja előre rögzített, így a diákok és családjaik meg tudják szervezni több gyermekes családok esetén is a diák részvételét. Ha mégsem vagy a szolgáltató hibájából nem jön létre az online kapcsolat, akkor előre vagy utólag a diák/szülő jelzéssel él az osztályfőnök felé, aki továbbítja ezt az „igazolt mulasztást” a tanár felé, mint rendes tantermi oktatás esetén is. (Ha nincs jelzés, egyelőre az is igazolt mulasztásként szerepel az e-naplóban, de ennek magas száma a következő pontban szereplő módon következményekkel jár.)
- A tanulók értékelése hosszabb digitális oktatási időszakok esetén az érdemjegyek és a mulasztott online órák száma alapján történik. Az online órák 30%-a mulasztása esetén a tanuló osztályozóvizsgára kötelezhető.
- A digitális oktatás során szintén a „rendes” órarendben szereplő időpontok alapján történik az oktatás, így követjük a megszokott beosztást. Külön ebédszünetet nem tartunk fontosnak, egy tanítási nap beosztását a diákok és a szülők is ismerik előre, ehhez kötelességük alkalmazkodni, mint rendes tantermi oktatás esetén.

3 HOSSZÚ TÁVON megfontolandó egy ún. „ONLINEÓRA-REND”, amelyben csak az online órák szerepelnek. (Itt a 12. évfolyamosok esetén előtérbe kerülnek az érettségi tantárgyak.)

- Az online órák helye csak a „rendes”/„online óra-rend” órarendben szereplő időpontokban lehet, ezt illetően nem lehet ún. „alku a tanárok-tanárok, tanárok- diákok között” vagy csoportok összevonása. Az online órák nem tarthatnak tovább 45 percnél,
  - Az online számonkérésekre kivitelezésére is érvényesek az online órákra vonatkozó javaslatok: Az online ismeretellenőrző órák helye csak a „rendes” órarendben szereplő időpontokban lehet, ezt illetően nem lehet ún. „alku a tanárok-tanárok, tanárok-diákok között” vagy csoportok összevonása. A számonkérő online órák nem tarthatnak tovább 45 percnél. (Technikai okokból adódó csúszások megértő, empatikus „kezelése” a szaktanár feladata.)
  - Osztályozni, értékelni reálisan nem tudunk. Bármit el tudnak küldeni egymásnak, arra nem lehet a pedagógusnak energiája, hogy mindenkinek más feladatot adjon, ráadásul arra sincs garancia, hogy itt ne segítenék egymást. Értékelni az (online vagy nem online) „órai” munkát tudjuk. Ilyen helyzetben olyan számonkérést javasolnánk, amely **célja az összegzés, ismételés, elmélyítés, rendszerezés**, hiszen úgyis mindent használhat, most ezeket a képességeit kell, hogy értékeljük!
- 4 Tantermen kívüli oktatás esetén, ha engedélyezett a felsőbb hatósági szervektől, akkor kiscsoportos nem kötelező foglalkozásokra, konzultációkra lehet lehetőség a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesvédekezőesíelőírások betartásával.**
- 5 Digitális oktatás esetén az iskolapszichológus munkarendje, időbeosztása az online**

konzultációs forma (chat, videóchat) miatt változik, az iskolapszichológus a mindenkori EMMI ajánlások, és az Iskolapszichológusi Protokoll aktuális változásait figyelembe véve tevékenykedik. Időbeosztását tekintve, - a diákok és szülők délelőtti tanulási, - illetve munkahelyi elfoglaltsága miatt elsősorban a délutáni online órák, aktuálisan hétfélig tanácsadás is lehetséges, és válik szükségsszerűvé. Krízis esetén is szükséges az azonnali segítség munkaidőtől függetlenül onlineformában.

Iskolapszichológusi tevékenységek a digitális tanrend esetén:

- Serdülőkonzultáció (videóchat)
- Szülőkonzultáció (videóchat)
- Pedagóguskonzultáció (telefon, videóchat)
- Online tanácsadás, ügyelet
- Tájékoztató anyagok készítése (adatgyűjtés), prevenciós munka
- Iskolapszichológus-koordinátori esetmegbeszélés
- Online továbbképzések
- Intervízió
- Szupervízió

6. A fentiek „felett” az EMMI vagy OH által mindenkor meghatározott aktuális ajánlásokat vagy kötelező eljárásrendet követjük.

Az összegzés az alábbi forrás és a MÉF munkaközösség korábbi javaslata alapján történt:

Nem jó, ha pénteken megkapja a szülő és a gyerek a következő heti tervet, mert elvárja, hogy a feladathoz kapcsolódó segédanyagok is a rendelkezésre álljanak, mert előre “segítene” a gyerekének. Javaslat: Az aktuális tanórához kapcsolva időben megkapja.

A határidőre nem teljesített (krétában “-” jel) online feladatoknak legyen következménye, mivel ellenkező esetben nem veszik komolyan a diákok a határidőt!

Minden online óra legyen kötelező!

Az egységes felület a Microsoft Teams maradjon!

Az online órák az órarendi időpontban legyenek, és maximum 45 percig tartsanak!

Javasoljuk, hogy maradjon az órarend az online időszakban is, azzal a kiegészítéssel, hogyne legyen 1. óra.

Melléklet 1. pont 3. bek. (Igaz, hogy...) elégtelent ADHAT,

1.pont5.bek.(A kötelező online...) heti 1órás tantárgyak esetén tanulási naplóvezetése

1. pont 7.bek. (A kötelező online órákon ...) az igazolatlan mulasztás túl szigorú, szülővel egyeztetni

1. pont 8. bek. (A kötelező online órákon ...) diák jelzése szülői megerősítéssel

Digitálisan CSAK TEAMS

Az online órát kötelező rögzíteni a teams naptárában. A tantárgyi tanórák min. felét tartsuk meg! (3 órásnál 2 órát!) A készségtárgyakból integráltan havi egy tanulócsoportnak kiírt projekt elkészítését várjuk el tőlük (vizuális kultúra, testnevelés, ének-zene, technika, életvitel, etika, hittan, társadalmi ismeret). Testnevelésből ajánlások legyenek a mozgásra. Naponta maximum 4 online óra legyen. A tagozatos és érettségi tantárgyak legyenek hangsúlyban. Valahogyan

jelezzük vissza, (KRÉTA) hogy a gyerek nem volt jelen az online órán. A házi feladatokat nem készíti el, kihúzással jelezzük a Krétában. Pozitív megerősítésre koncentráljunk. Készüljön külön online órarend, amiben nem szerepelnek a készségtantárgyak- max 4 óra/nap

16. REFERENCIA ISKOLAI SZEREP

A referencia-intézmény definíciója

Egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező, és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes intézmény.

A referencia-intézmények szerepe

A sikeres közoktatás-fejlesztés érdekében kulcsszerep hárul a hálózati, horizontális tanulás mintaadó tartalmait biztosítani képes iskolákra. Szolgáltatásaik széleskörű, területi szempontból is kiegyenlített biztosítása hozzásegíti az intézményrendszer minden szereplőjét a sikeres modernizációs folyamatok közvetlen megtapasztalásához, honosításához.

A referencia-intézmények területi, regionális és országos szintű hálózata változatos kínálati rendszert biztosít az intézménylátogatásra, hospitálásra, az adaptív tanulás, az önfejlesztő gyakorlat megerősítésére.

A referencia-intézmények elsődlegesen, rendszeresen, folyamatosan és differenciált kínálattal szolgáltatják ehhez a hálózati tanulási folyamathoz a mintákat. Részt vesznek az intézmények nagyobb közössége számára szervezett szakmai műhelyek tartalmi kínálatának biztosításában és megvalósításában.

A referencia-intézmények pedagógiai kultúrája és eszközközpontja egészében példaszerű, koherenciával bír: tanulmányozható és komplex módon vagy elemeiben átvehető.

A referencia-intézmények több, összefüggő, kidolgozott „jó gyakorlat”-uk alapján különböző referenciaterületekhez sorolhatók, és akár több referenciaterületen is kínálhatnak adaptálható mintákat.

A szolgáltatási rendszer ösztönzi a pedagógusok változatos intézményközi együttműködését, a referencia-intézményi mentorpedagógusok tapasztalatának hasznosulását a partner intézményekben.

A referencia intézményi eljárásrendet az SZMSZ mellékletként tartalmazza.

A referencia-intézmények alapfeltételei

- Befogadó, és az egyéni fejlődést biztosító oktatás-nevelés eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmaz.
- Pedagógiai munkájában megjelenik a kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmainak és módszereinek alkalmazása.
- Munkakultúráját nyitott nevelési-oktatási környezet jellemzi: a szülőkkel, a civil szervezetekkel és a helyi társadalommal kiépített partnerkapcsolatai erősek. Vezetése és tantestülete egyaránt elkötelezett a referenciaintézménnyé válás folyamatában, a szolgáltatás feladataiban.
- Folyamatos önfejlesztésre kész, önértékelési rendszert működtet, vállalja a külső

értékelésben való konstruktív részvételt.

- Kidolgozott külső-belső szakmai kapcsolati formákkal rendelkezik.
- Szervezeti kultúrájára, pedagógiai gyakorlatára jellemző a team-munka és a pedagógusok közötti aktív együttműködés.
- Az IKT eszközöket és módszereket a pedagógiai programjában foglaltak szerint alkalmazza, valamint iskola esetén használ valamilyen iskolai adminisztrációs és ügyviteli szoftvert.
- A fenntartó biztosítja és támogatja a referenciaintézményi működés lehetőségét.
- Az intézmény az általa megjelölt referenciaterületen minimum kétéves gyakorlattal rendelkezik.
- Szolgáltatásaiban vállalja a továbbképzés, a mentorálás, a hospitálás lehetőségeinek biztosítását, valamint a partnerintézmény fejlesztési folyamatának igény szerinti támogatását.

Intézményünk jó gyakorlatai:

1. Gutenberg-sarok
2. Robotok az iskolában
3. Disputa a magyar nyelv és irodalom oktatásában

17. INTÉZMÉNYÜNK EURÓPAI FEJLESZTÉSI TERVE

Intézményünk nemzetközi kapcsolatai (testvérvárosi, határon túli magyar iskolákkal történő kapcsolattartás, sítáborok, kirándulások és külföldi robotversenyeken való részvétel) 2016- tól az Erasmus+ projektekkel bővültek.

Sok diákunk, tanárunk számára természetes, hogy az Internet kommunikációs csatornáit használva sem a nyelvi különbözőség, sem a földrajzi távolság nem akadály.

A nemzetközi tanári közösségben eltöltött kurzusok felkészítik pedagógusainkat a későbbi szakmai kommunikációra, partnerkeresésre és együttműködésre.

Célunk, hogy a projekteket tervező és megvalósító kollégák képesek legyenek eligazodni és közreműködni a nemzetközi kapcsolatokban, stratégiai partnerségekben. Tanulják meg a módszertanát annak, hogy jó koordinátorra váljanak. Tűzzék célul munkatársaik és diákjaik nemzetköziesítésre irányuló készségfejlesztését.

Pedagógiai gyakorlatunkkal összhangban a személyes találkozásokat megvalósító nemzetközi együttműködéseink alapja a tehetséggondozás, valamint a tanulói tevékenykedtetésen, saját tapasztalatokon alapuló ismeretszerzés és az aktív használható idegennyelvtudás fejlesztése.

Iskolánk Európai Fejlesztési tervével összhangban, pályázati támogatással valósítjuk meg az alábbi projekteket:

Erasmus akkreditációnk keretében 2023. február 1 – 2027. december 31. Közt lehetőséget biztosítunk diákjaink és kollégáink számára az oktatás és tanulás európai dimenziójának megerősítésére, a képzés és az oktatás minőségének javítása Európában, illetve hozzájárulunk az európai oktatási térség erősítéséhez Intézményünk tanúsítványt nyert el, melynek birtokában a köznevelési intézmények magas színvonalú mobilitási projektek megvalósításán keresztül támogatják oktatási céljainkat és az intézményekben dolgozók, tanulók szakmai fejlődését. Kiemelt céljaink között szerepel a tantárgyközi tanulás elősegítése, a kritikus gondolkodásmód fejlesztése, elfogadás kevesebb lehetőséggel rendelkezők esetében, dolgozóink szakmai megújulása, környezetvédelem, iskolai lemorzsolódás csökkentése, valamint jógyakorlatok cseréje. További nemzetközi kapcsolatok kiépítésével célunk, hogy tanuljunk a nemzetközi együttműködésben nálunk tapasztaltabbaktól, megismerjük a tanárok és iskolák közötti projektek európai jó gyakorlatait.

18. INTÉZMÉNYÜNK KÖNYVTÁRÁNAK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAM ALAPDOKUMENTUMAI

- A Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium pedagógiai programja. Csongrád, 2020. augusztus 28.
- 2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rend. a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rend. a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

2. A KÖNYVTÁR ADATAI

Név: Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium Könyvtára

Létesítésének időpontja: 1920

Cím: 6640 Csongrád, Kossuth tér 1. Tel. 63/571-555

elektronikus felülete: <http://www.bjg.hu/index.php/category/konyvtar/>

Helység: földszint Fehér Ede könyvtár alapterülete: 120 m²

Helyiségeinek száma: előtér, terem, galéria

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Gimnáziumi könyvtárunk az iskola információs és tanulási központjaként kíván működni. Gyűjteményével és szolgáltatásaival támogatja és helyszínt biztosít a nevelő-oktató munkának, szervezi az intézmény egészét átfogó könyvtárpedagógiai tevékenységrendszerét. Célja valamennyi használó információs műveltségének megalapozása, fejlesztése, könyvtári attitűdjének formálása, korszerű könyvtárképük kialakítása. A célok megvalósításához szükséges korszerű forrásközpont kíván lenni, ami folyamatos olvasmány- és kulturális programajánlókval színesítene az iskola kínálatát.

4. A KÖNYVTÁR HELYZETELEMZÉSE

Könyvtárunk rendelkezik a működéshez minimálisan szükséges eszközháttérrel és korszerű könyvtári berendezéssel. A rendelkezésre álló terem galériával kiegészülve alkalmas egy tanulócsoport elhelyezésére, nyugodt körülményeket biztosítva az önálló tanulásra, olvasásra is. Az állományt rendszeresen gyarapították, így a dokumentumgyűjteménye elegendő az iskolában tanított tantárgyak ismeretanyagához, a szépirodalmi és ismeretterjesztő-, kézi- és segédkönyvek példányszáma többségében megfelelő. Az időszaki kiadványok száma minimális, jelenleg a finanszírozás hiánya miatt nincs, vagy csak nagyon minimális lehetőség van a pedagógiai szakirodalom, az ismeretközlő művek, időszaki kiadványok rendszeres gyarapítására, az elhasználdott kiadványok pótlására. A könyvtárban szakszerűen elhelyezett, hagyományos cédulakatalógusban feltárt gyűjteménye van, melyet folyamatosan alakítjuk át elektronikusan feltárt gyűjteménnyé, amit elkészülte után online elérhető katalógussá teszünk. A nem nyomtatott dokumentumok lejátszásához rendelkezünk eszközökkel. Két olvasói számítógépen kívül a napi munkához egy számítógépes munkaállomással rendelkezünk, ami

megfelelő a feldolgozó munkához. Az olvasók minőségi kiszolgálásához és a könyvtári órák megtartásához szükséges lenne 4-5 számítógép vagy laptop beszerzésére. Fénymásolásra lehetőség adott a diákoknak és a kollégáknak. A kölcsönzés a könyvtári integrált rendszerben történik. (Szirén)

Személyi állomány a jelenlegi törvényeknek megfelelő: 1 fő könyvtárostánár végzi teljes óraszámában.

5. A KÖNYVTÁR HELYE A GIMNÁZIUM ÉLETÉBEN

Iskolai könyvtárunk az iskola pedagógiai igényeinek megfelelően tanulási forrásközpontként működik. Az intézmény nevelő-oktató munkáját gyűjteményével, könyvtár pedagógiai tevékenységrendszerével hatékonyan segíti. Forrásközpontként kapcsolódunk projektekhez, témanapokhoz és a DÖK által szervezett programokhoz is. A könyvtárhasználati helyi tantervben kijelölt feladatoknak eleget teszünk. Tanórán kívüli programok szervezésével önművelésre serkentünk. A könyvtárostánár minden munkaközösséggel, munkaközösség-vezetővel kapcsolatban van. Az iskola honlapján és facebook oldalán gondoskodunk a könyvtári, iskolatörténeti vonatkozású információk hiteles megjelenéséről.

6. A KÖNYVTÁR INTÉZMÉNYEN KÍVÜLI KAPCSOLATAI

Az iskolai könyvtár könyvtári kapcsolatrendszerével hozzájárul ahhoz, hogy az iskola helyi és tágabb társadalmi kapcsolatai erősödjenek. A városi Csemegi Károly Könyvtár és Információs Központ szolgáltatásait igénybe vesszük, programjait népszerűsítjük. A Szentesi Városi Könyvtárral és a Gyermekkönyvtárral is szoros kapcsolat alakult ki, területi versenyeken, programjaikon részt veszünk. A Csongrád-Csanád megyei könyvtáros tanáraival, munkaközösségével szakmai kapcsolatot tartunk, a szentesi Horváth Mihály Gimnázium könyvtárostánarával szoros együttműködés alakult ki.

A könyvtárhoz, kultúrához és az oktatáshoz kapcsolódó programokon lehetőség szerint részt veszünk, azokat a pedagógusok és a diákok körében népszerűsítjük. Igény szerint a szervezési, kísérési feladatokat koordináljuk, ellátjuk.

II. NEVELÉSI PROGRAM

ISKOLÁNK KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI CÉLJAI

A könyvtár-pedagógia olyan területe az iskolai nevelő-oktató munkának, amely gyakorlatorientált, eszköztudásra irányuló, tantárgyközi ismeretet közvetítő pedagógia.

Ahhoz, hogy tanulóink információs műveltsége kialakuljon, megfelelő tapasztalatot kapjanak a tudásalapú társadalomban való eligazodáshoz, szükségesnek tartjuk, hogy az iskolánkban eltöltött 8, 4 év alatt elsajátítsák az információkeresés és feldolgozás, az önálló tanulás módszereit, tudatos könyvtárhasználóvá váljanak, pozitív attitűdjük alakuljon ki a könyvtárak iránt. A könyvtárunk közösségi térként működve a szabadidős, kulturális tevékenységek helyszínét biztosítja, tanulási forrásközpontként az önműveléshez szükséges képességeket formálja, információt, tudást közvetít.

1. A KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A könyvtár-pedagógiai tevékenység során a használókkal meg kell ismertetni az iskolai könyvtár rendjét, szolgáltatásait, valamint azt, hogy miként tud a megfelelő információhoz jutni, annak kritikus és szelektív kezelését. Közvetlen célja a dokumentumok és szolgáltatások sokoldalú, gyakorlatias megismertetése, a könyvtárhasználóvá nevelés. Figyelmet fordítunk a tanulási módszerek elsajátítására, az információkezelés etikus módjainak elsajátíttatására, a könyvtárhasználati módszerek beépítésére a pedagógiai gyakorlatba:

- 5-12. évfolyamokon könyvtárhasználati ismeretek oktatása a befogadó tantárgyakon keresztül
- a szaktárgyak oktatása során a szaktanárok felhasználják a könyvtárpedagógia módszereit a tanórákon (könyvtárhasználati szakórák), valamint az egyéni és csoportos foglalkozásokon

A könyvtárpedagógiai célok elérése érdekében az alábbi, tanórán kívüli tevékenységeket végezzük:

- rendezvények szervezésével a könyvtárak kultúráközvetítő szerepének tudatosítása (író-olvasó találkozók, rendhagyóirodalomórák)
- a tehetséggondozó munkában, a felzárkóztatás folyamatában figyelmet fordítunk a diákok információs műveltségének fejlesztésére
- könyvtári rendezvények szervezése
- könyvtárlátogatások, könyvtári programok szervezése tanórai tevékenységeken túl

2. KÖNYVTÁRSZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK

Az iskolai könyvtárunk könyvtári gyűjteményére alapozva hagyományos és interneten elérhető szolgáltatásokat nyújt és közvetít; modern iskolai könyvtárként próbálja alakítani az intézmény közösségének könyvtárképét, könyvtári attitűdjét.

Az iskolai könyvtárban végzett könyvtári tevékenységek mellett, hogy a könyvtár működésének szakmai feltételei, ugyanakkor pedagógiai célokat is szolgálnak, úgy mint:

- az intézmény oktató-nevelő munkáját szolgáló könyvtári gyűjteményalakítás a könyvtári rend kialakításában a könyvtárszakmai szempontok mellett a használó igényeknek, használói csoportoknak (pl. 5-8 évf., középiskola, érettségi felkészítés stb.) való megfelelés
- a szolgáltatások könyvtárpedagógiai célú alkalmazása (pl. előjegyzés, hosszabbítás, könyvtárközi kölcsönzés, rendezvények szervezése)
- a könyvtári állomány pedagógiai célú feltárása (pl. idegen nyelvi anyagok, műelemzés kötetek stb)
- online felületek működtetése attitűdformálási céllal (pl. weboldal, facebookoldal)

3. TEHETSÉGFEJLESZTÉS ÉS FELZÁRKÓZTATÁS

- **Tehetséggondozás**

Nyolcosztályos gimnáziumként kiemelt feladatunk az információs műveltségben jártas, tehetséges tanulók számára tehetséggondozást végeznünk az alábbi formában:

5-8. évfolyam – könyvtárhasználati verseny

9-12. évfolyam-területi, megyei könyvtárhasználati, könyvtári versenyekre, vetélkedőkre, pályázatokra egyéni és csoportos felkészítés

A legmotiváltabb, érdeklődő diákjaink részt vesznek a Bod Péter Könyvtárhasználati Versenyen.

Tanulásmódszertani segítséget adunk.

A tehetséggondozó tevékenységhez- mélyítés, differenciálás- a könyvtári állomány összetétele megfelelő, az iskolai állományán túlmutató dokumentumigényeket a könyvtárközi kölcsönzéssel (csongrádi és szentesi városi könyvtár) kielégítjük.

- **Felzárkóztatás**

A könyvtári információforrásokhoz való hozzáféréssel biztosítja minden tanuló számára az esélyegyenlőséget.

A felzárkóztatásra szoruló tanulók egyéni tanulásához, a

tehetséggondozó tevékenységekhez igény szerint a könyvtárban segítséget biztosítunk:

- tanulási helyszínként a tanuláshoz szükséges dokumentumok körét helyben használatlalt v. kölcsönzéssel biztosítjuk
- egyéni segítséget kapnak az önálló tanulás során
- könyvtárhasználati órákon a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodva differenciált tanulásszervezési módszereket alkalmazunk

4. OLVASÓVÁ NEVELÉS

Iskolánk az olvasóvá nevelés érdekében többféle pedagógiai tevékenységet folytat. Tanórai keretekben:

- magyar nyelv és irodalom tantárgy feladata a tanulókkal az olvasás megszerettetése, a magyar és világirodalom klasszikusainak és kortárs műveinek megismertetése élmények, művek közvetítése, igénykeltés az olvasásra
- osztályfőnöki órák keretében az élményszerző, szabadidős szépirodalmi és ismeretközlő olvasmányok megosztása, szerepének tudatosítása folyik
- könyvtárhasználati órákon a nyomtatott és elektronikus dokumentumok használatának elsajátítása során figyelmet fordítunk az olvasóvá nevelésre, a korosztálynak megfelelő szépirodalmi olvasmányok megismertetésére
- szaktárgyi órákon a szaktárgyi témához kapcsolódó szépirodalmi és ismeretközlő művek ajánlása a diákok számára

Tanórán kívül:

- olvasási vetélkedők szervezése

- irodalmi pályázatok (vers, novellaíró) szervezése
- részvétel városi, megyei olvasási vetélkedőkön, irodalmi, könyvtári pályázatokon
- író-olvasó találkozók szervezése
- könyvtárak által szervezett kiállítások látogatása
- projektek szervezése

III. A KÖNYVTÁRHASZNÁLAT HELYI TANTERVE

A könyvtárhasználati tudás a kiemelt fejlesztési területek mindegyikében elengedhetetlen, mivel minden téma megismerése hatékony és kritikai szemléletet igényel. Ezen belül is kiemelkedik a nemzeti műveltség, értékek és az egyetemes kultúra megismertetése, a demokráciára nevelés és az állampolgári kompetencia fejlesztése, aminek fontos része az információhoz való jog tudatosítása és a megszerzéséhez, megértéséhez, aktív felhasználásához szükséges tudás fejlesztése.

A könyvtárhasználat keretén belül kerül sor annak a megtanítására, hogy hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások a tanulás során. Segít az információkeresés és a tanulás folyamatának megértésében, a tanulási stratégia fejlesztésében. A könyvtárhasználat tanítása során cél, hogy a tanulók a nyomtatott és a digitális eszközök segítségével önállóan és tudatosan használjanak könyvtárakat, anyanyelvi és idegen nyelvű információforrásokat.

Fejlesztési célok, követelmények

5-8. évfolyam

Az alsó tagozaton elsajátított könyv- és könyvtárhasználati alapok felmérése után, az olvasás igényének felkeltése mellett a korosztálynak megfelelő tájékozódási ismeretek megtanítása, dokumentumismeret, az információkeresés szempontjai, az eligazodás és a szelekciós képesség kialakítása, katalógus- és kézikönyvhasználat, írás, könyv és könyvtártörténet alapjai.

9-12. évfolyam

Nagy könyvtári katalógusok és információs rendszerek használata. Eligazodás a bibliográfiákban, recenziókban, annotációkban. Irodalomjegyzékek, bibliográfiák összeállítása. Adott témát felölelő legfontosabb információs források, könyvtárak, internetes katalógusok, internetes adattárak elérhetősége, használata. Szelekció az információk között. A források alkotó felhasználására való képesség kialakítása. A könyvtári rendszer és típusok ismertetése.

A könyvtárhasználati órák

A tantervbe illesztett könyvtárhasználati órák helyszíne az iskolai könyvtár.

A könyvtárhasználati órák a magyar nyelv és irodalom, valamint az osztályfőnöki órák keretében valósulnak meg.

Kérésre a könyvtárostánár bármilyen tárgyból előkészíti a szaktanár által megtartott könyvtárhasználati órát, valamint ezek lebonyolításában segédkezik. Előzetes megbeszélés alapján a könyvtárostánár kérésre más szaktárgy óráján is a szaktárgynak megfelelő információs ismereteket előadja.

A tantárgyi versenyekben, iskolai tevékenységekben a könyvtár a maga lehetőségeivel részt vállal.

Könyvtárhasználati órák évfolyamonként, befogadó tantárgyak

A 5-6. évfolyamon a könyvtárpedagógia minimális óraszám a kerettantervben: 4 óra (könyvtárhasználat), befogadó tantárgya: magyar nyelv és irodalom.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Befogadó tantárgy	Javasolt óraszám
5. évfolyam		
Tájékozódás a könyvtárban	magyar nyelv-és irodalom	1
A könyvtár részei	magyar nyelv- és irodalom	1
6. évfolyam		
Kézikönyvhasználat	magyar nyelv-és irodalom	1
Kézikönyvhasználat-írástörténet	magyar nyelv- és irodalom	1

A 7-8. évfolyamon a könyvtárpedagógia minimális óraszám a kerettantervben: 2 óra (könyvtárhasználat), befogadó tantárgya: magyar nyelv és irodalom

Témakör neve	Befogadó tantárgy	Javasolt óraszám
7. évfolyam		
Az információkeresés módjai	magyar nyelv-és irodalom	1
8. évfolyam		
Periodikák, szövegek gyűjtése, jegyzetelési technikák	magyar nyelv-és irodalom	1

A 9-10. évfolyamon a könyvtárpedagógia minimális óraszám a kerettantervben nincs jelölve, az iskola helyi tantervében: 4 óra, befogadó tantárgya: osztályfőnöki órák

Témakör neve	Befogadó tantárgy	Javasolt óraszám
9. évfolyam		
Tájékozódás a könyvtárban, könyvtár részei	osztályfőnöki	1
Rendszerezés igénye, módjai	osztályfőnöki	1
10. évfolyam		
Bibliográfiák, adatbázisok	osztályfőnöki	1
Jegyzetelési technikák, anyaggyűjtés	osztályfőnöki	1

A 11-12. évfolyamon a könyvtárpedagógia minimális óraszám a kerettantervben: 2 óra (szótárhasználat), befogadó tantárgya: magyar nyelv és irodalom.

Témakör neve	Befogadó tantárgy	Javasolt óraszám
11. évfolyam		
Szótárhasználat, adatbázisok	magyar nyelv- és irodalom	1
12. évfolyam		
Szótárhasználat, katalógusok	magyar nyelv- és irodalom	1

5. évfolyam

Évente 2 óra magyar nyelv és irodalom keretében

A tanuló tudjon eligazodni a könyvtárban. Ismerje annak rendjét, kölcsönzés módját, az alapvető szabályokat, a házirendet. Ismerje az alapfogalmakat: szakrendi jel, szakirodalom, szépirodalom, betűrend, katalógus, Egyetemes Tizedes Osztályozás.

1 óra: tájékozódás a könyvtárban: helyismeret, a könyvtár rendje, könyvtári házirend, a szolgáltatások ismertetése

2 óra: A könyvtár részei: szépirodalom-szakirodalom, könyvtári betűrend, ETO, katalógus

6. évfolyam

Évente 2 óra magyar nyelv és irodalom keretében

Ismerje meg a tanuló a legfontosabb általános kurrens és a régebbi kézikönyveket. Tudja, melyiket mire érdemes használni, és tudjon eligazodni a használatában. Ismerje meg az ezekre vonatkozó alapfogalmakat. Az első írásformák és azok fejlődésének megismerése a betűírásig.

1-2. óra: kézikönyvhasználat: lexikonok, enciklopédiák, szótárak és egyéb adattárak ismertetése és használata, szövegek gyűjtése. Írástörténet: a képirástól a betűírásig.

7. évfolyam

Évente 1 óra magyar nyelv és irodalom keretében

A tanuló tudja megkülönböztetni a különféle információk szintjeit, és az ahhoz kapcsolódó információs forrásokat (mit, hol keresünk?) Felkészülés az információs társadalom kihívásaira, az információszerzés lehetőségeire, információk elérésére, kritikus szelekciójára és feldolgozására. A forráshasználat etikai szabályainak elsajátíttatása és a normakövetés követelményének elfogadtatása. Netikett.

1. óra: Az információkeresés módjai, információ és kommunikáció, szerzői jog

8. évfolyam

Évente 1 óra magyar nyelv és irodalom keretében

A tanuló ismerje meg a legfontosabb általános periodikákat, szövegek gyűjtése, jegyzetelési technikák, a szellemi munka technikájának

kialakítása. Egyszerű és összetett keresőkérdés megfogalmazása. Az iskolai és már típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismerése.

1. óra: A periodikák jellege, használata, tájékozódás indirekt formái

9-12. évfolyam

A középiskolai évfolyamokon a digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejlesztik az önálló adatgyűjtés módszerei, könyvtári szolgáltatások, katalógusok, bibliográfiák használata mellett az internet kínálta lehetőségek alkalmazása.

Az információkereső stratégia kialakításával és az etikai szempontokat is figyelembe vevő alkotó felhasználásával a tantárgyakhoz vagy a hétköznapi szituációkhoz kötött információt igénylő feladatokat a tanulók egyre önállóbban oldják meg.

A könyvtárhasználat tanulásának záró szakaszában cél, hogy a tanuló minél átfogóbb és modernebb könyvtárképpel rendelkezzen.

Feladat a megfelelő információk kiválasztása, rendszerezése, egyszerűbb bibliográfia, forrásjegyzék összeállítása, az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak, etikai normáinak ismerete és alkalmazása.

Feladat az önálló jegyzet és vázlatkészítés fejlesztése.

Cél az önálló kézikönyvhasználat kialakítása (pl. szótárhasználat)

9. évfolyam

Belépő osztályoknál 2 óra osztályfőnöki óra keretében (8 osztályos képzés 1 óra)

- 1. óra:** *Tájékozódás a könyvtárban: helyismeret, a könyvtár rendje, könyvtári házirend, a szolgáltatások ismertetése. A könyvtár részei: szépirodalom- szakirodalom, könyvtári betűrend*
- 2. óra:** *A rendszerezés igénye, módjai, könyvtártörténet, könyvtártípusok*
(nyolcosztályos évfolyamon 1 óra)

10. évfolyam

Évente 2 óra az osztályfőnöki órák keretében

- 1. óra:** *Hogyan tájékozódjunk az információk sokaságában? Bibliográfiák, könyvtári katalógusok, adatbázisok*
- 2. óra:** *Szövegek gyűjtése, jegyzetelési technikák, anyaggyűjtés. Ajánló- és referens bibliográfia összeállítása*

11. évfolyam

Évente 1 óra magyar nyelv és irodalom keretében

Kézikönyvhasználat, információgyűjtés, adatbázisok használata

12. évfolyam

Évente 1 óra a magyar nyelv és irodalom keretében

Rendszeres könyvtárhasználat technikájának kialakítása, ami elkerülhetetlen az élethosszig tartó tanulás képességének kialakításában.

1. **óra:** *A kötelező, valamint a választott felvételi tárgyak legfontosabb kézikönyvei, internetes adatbázisai, könyvtárai.*

Eszközök:

A törvény előírásainak megfelelő könyvtár: a szakmai követelményeknek megfelelő összetételű és feltárt, jól fejlesztett kézikönyvtárral rendelkezik. Tájékoztató táblák, szakrendi jelzések segítik a tájékozódást.

A tankönyvtár külön gyűjteményt képez, ebben az iskolában használt tankönyvek, feladatgyűjtemények, munkafüzetek és tanári kézikönyvek találhatók.

Rendelkezik folyóiratokkal, folyamatosan frissített integrált könyvtári szoftverrel (Szirén program).

Könyvtári állomány- 21.000 egységből álló gyűjtemény-folyamatos feltártsággal (Szirén)

Könyvtár terei, olvasóterme 25-30 fős csoport elhelyezését teszi lehetővé.

Olvasó számítógépek- jelenleg 2 db számítógép, projektor. a számítógépes környezetet igénylő könyvtárhasználati órák lebonyolítására két informatika terem áll rendelkezésre.

Tanulói tevékenységtípusok:

-Szaktárgyi tematikus gyűjtőmunka-egyéni és csoportos formában

-Irodalom-, illetve forrásjegyzék összeállítása megadott témához (kiselőadás, tantárgyi versenyek, ünnepélyek, kirándulások)

-Könyvtári információ feldolgozása

-Sajtófigyelés aktuális társadalmi problémákról, iskolaújság stb.

Ellenőrzés:

5-12 évfolyamon egyaránt: gyakorlati feladat megoldása az órai elmélet alapján.

Alkalmazott módszerek:

- Tanári bemutatás
- Projektek készítése, bemutatása: csoportfoglalkozás
- Tanulói kiselőadás: egyéni munka

19. TANKÖNYVTÁRI SZABÁLYZAT

Vonatkozó jogszabályok:

- 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat A térítésmentes tankönyvellátásnak a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatás 10–16. évfolyamaira történő kiterjesztéséről

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és módosításai
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről és az ezt módosító 2007. évi XCVIII. törvény és 2012. évi CXXV. törvény

A tankönyvtár az iskolai könyvtár tankönyvi állományrésze, mely tartalmazza a tanulók és tanárok számára kölcsönözhető dokumentumokat, s mint ilyen, az ingyenes tankönyvellátás alapjául is szolgál.

Tankönyvrendelési szabályzat, a tankönyvrendelés menete

Az iskolai tankönyvrendelés a közzétett „tankönyvek hivatalos jegyzéke” alapján történik. A tankönyvrendelés elkészítésének felelőse az igazgató. Kijelöli és megbízza a tankönyvrendelésben és terjesztésben összekötő szerepet betöltő alkalmazottakat, meghatározza feladataikat, díjazásukat. Irányításával az iskolai tankönyvellátás rendjéről a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével évente a nevelőtestület dönt. A tankönyvrendelés elkészítéséhez az iskola igazgatója beszerzi az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tankönyvek beszerzése a Könyvtárellátó Kiemelten Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: Könyvtárellátón) keresztül történik. A tanuló az iskolai tankönyvellátás keretében jut hozzá a tankönyvekhez a mellékletben (évenként az aktuális szabályozásnak megfelelően) leírtak szerint. Az ingyenes tankönyvellátást a törvényben megnevezett tanulói csoportok számára az iskola biztosítja.

A neveléséhez, oktatásához szükséges összes tankönyvről, munkatankönyvről, nyelvkönyvről, és az olyan tankönyvhöz kapcsolódó kiadványokról, melyek az ismeretanyag illusztrálására, illetve a tanultak gyakorlására és ellenőrzésére szolgálnak, az iskola gondoskodik: az iskola tankönyvtárából kölcsönzéssel biztosítja a tanuló számára az új vagy használt tankönyveket.

A 2020/2021-es tanévtől minden diák térítésmentesen jut hozzá a tankönyvekhez.

A normatív támogatás mindenkori összegét az Államháztartási törvény határozza meg évenként (megjelenik a Magyar Közlönyben)

Az iskola az állam által biztosított „ingyenes” tankönyveket a könyvtár tankönyvtári állományába veszi. Nem kerülnek könyvtári állományba a munkafüzetek és a munkatankönyvek (idegen nyelvű nyelvkönyvek).

Kölcsönzés szabályai

A tanuló az iskolai könyvtár tulajdonát képező tankönyveket addig használhatja, amíg az adott tárgyból a felkészítés folyik, de a tanév végén visszaadja a könyvtárba a könyveket. Kivételt képeznek azok a könyvek, amelyek több évre szólnak, vagy amelyeknek anyagát nem zárták le a tanév végével. Ez utóbbi esetben év közben kell, hogy leadásra kerüljenek a könyvek–közvetlen használatuk lezárása után. A fentiek értelmében a tankönyvek kölcsönzési ideje:

- több évfolyamon keresztül használt tankönyvek (pl. Függvénytáblázat, atlaszok) esetén: maximum 4 év
- egy évfolyamon használt tankönyv esetén: szeptember 1–június 15.

A tanárok számára munkaeszközként kiadott tankönyvek kölcsönzése is a tankönyvtárból történik. Az kiadványok átvételt aláírásukkal igazolják.

Amennyiben a tanuló vagy tanár jogviszonya megszűnik, minden kölcsönzött dokumentummal köteles elszámolni.

Nyilvántartás formái

A tartós tankönyvek regisztrálása időleges, brossúra nyilvántartásba történik.

A tankönyvek elhelyezése

a könyvtárban elkülönítetten, a tankönyvtári részlegben történik, mely egyben raktárul is szolgál. Az évközi, valamint az órai kölcsönzés innen történik.

Kártérítés

A tankönyv elvesztése, hanyag kezelése vagy szándékos rongálása esetén anyagi kártérítéssel tartozik a szülő.

Elveszett, megrongált tankönyv pótlása lehetséges ugyanolyan kiadvánnyal, ill. a tankönyv átvételekor érvényes vételárának megfelelő hányadának kifizetésével, melynek mértéke:

- az első év végén a tankönyv árának 75%-a
- a második év végén a tankönyv árának 50%-a
- a harmadik év végén a tankönyv árának 25%-a.

A tankönyvtárból való törlés, selejtezés rendszere

A tankönyvtári nyilvántartásból 3 év után minden indoklás nélkül törölhetőek a dokumentumok. Erre folyamatosan, évente kerül sor. A jegyzéken – kiegészítésként – az elhasználdott könyvek is szerepelnek. Ha a tankönyvjegyzékről lekerül egy tankönyv, szintén törlésre kerül.

Az időleges megőrzésű dokumentumok selejtezéséhez elegendő a könyvtárvezető jóváhagyása, a tartós megőrzésükhöz a fenntartóé kell. Ha a törlési javaslatra egy hónap alatt nem érkezik válasz, az jóváhagyásnak minősül.

A jogszabályban megfogalmazott legfontosabb határidőket alapul véve a tankönyvellátáshoz kapcsolódó főbb határidők, feladatok és felelősök (tankönyvfelelős=könyvtárostánár)

Határidő	Feladat	Felelős	Úrlap
03.01.	tankönyvrendelési felület előkészítéséhez a tanulói adatok (osztálynév, tagozatok, külföldi tartózkodás), pontosítása	osztályfőnökök, iskolatitkár	a következő tanévre érvényes osztálynév, tagozatokkal
04.01.	a tankönyvfelelős kiosztja a következő évi tankönyvrendeléshez szükséges táblázatokat a munkaközösség-vezetőknek, akik egyeztetnek a szaktanárokkal	tankönyvfelelős, munkaközösség-vezetők	csoportlisták, osztályok összesítő táblázata
04.15.	a munkaközösség-vezetők leadják a tankönyvrendelést	munkaközösség-vezetők	
04.20.	a tankönyvtárban raktározott tankönyvek előkészítése a tanulók részére	könyvtárostánár	csoportlisták, osztályok összesítő táblázata
04.20.	tankönyvrendelés a könyvtár számára	könyvtárostánár	
04.25.	a tankönyvrendelés lezárása, a fenntartó jóváhagyásának kérése	tankönyvfelelős	
06.15.	a tanulók és a szülők tájékoztatása arról, hogy milyen tankönyvet rendeltek számukra az iskolában	osztályfőnökök	
06.25.	a beiratkozás alapján a rendelés korrekciója, a hitoktatás és az etika tankönyveinek pontosítása, és a fenntartói jóváhagyás kérése	tankönyvfelelős hitoktatók fenntartó	
07.15.	a rendelés visszaigazolása megérkezik a Könyvtárellátótól	tankönyvfelelős	

08.01-től	tankönyvszállítás és a tankönyvek rendezése, az átadás előkészítése	tankönyvfelelős és segítői	átvételi jegyzőkönyv
09.01.	tankönyvek átadása, az átvétel igazolása	tankönyvfelelős és segítői,	osztályok és csoportok tankönyvlistája, tartós tankönyvek nyilvántartása osztályonként
09.08.	a pótrendelés leadása a tankönyvfelelősnek	munkaközösség-vezetők, osztályfőnökök	pótrendelés táblázata és listák
09.15.	a pótrendelés lezárása	tankönyvfelelős	
09.15-től	a pótrendelésben kapott könyvek kiosztása, nyilvántartása, az átvétel igazolása, esetleges évközi rendelés	tankönyvfelelős,	tartós tankönyvek nyilvántartása osztályonként

CSONGRÁDI BATSÁNYI JÁNOS GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM

KOLLÉGIUMIPEDAGÓGIAI PROGRAM

Bevezetés

2.1 Jogi alapok

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvénye egységes szerkezetbe foglalva a 1993. évi LXXIX. törvény hatályban maradó részeivel meghatározza azokat a jogi kereteket, amely lehetővé és szükségessé tesz minden oktatási és nevelési intézmény számára a pedagógiai program elkészítését.

A pedagógiai program készítésénél figyelembe vettük Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramját, az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának és a gyermeki jogok chartájának általános irányelveit.

2.2 A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ezáltal az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást. Fontos szerepe van az egész életen áttartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok nevelésére, felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésre, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára. Adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

2. Kollégiumunk helyzete, főbb jellemzői, a működés belső feltételrendszere

2.1 Helyzetelemzés

Kollégiumunk Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium intézményegységeként működik. A kollégium jelenleg nem aktív a kevés kollégista diákunk miatt. Egyedi esetekben szállásként működik.

A Kollégium Pedagógiai Programja a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjára építve készült. Merítettünk a hazai és európai nevelési értékekből és hagyományokból, különös tekintettel a humanista, nemzeti és közösségi értékekre, valamint a kulcskompetenciák fejlesztésére. A Kollégium feladata és célja, hogy

- a születéssel meghatározott környezeti különbségek enyhítésével közelítse a különböző élethelyzetekből induló gyerekek esélyeit;
- akadályozza a kultúra és a tudomány bázisát jelentő tehetségek elkallódását;
- segítse elő a társadalom mobilitásának fennmaradását, akadályozza egy végleges kettészakadás kialakulását;
- a társadalom demokratikus fejlődésének fontos utánpótlási bázisa legyen.

2.2 A kollégium pontos meghatározása

A kollégium hivatalos elnevezése:

Csongrádi Batsányi János Gimnázium és Kollégium

Cím: 6640 Csongrád, Szent György utca 1.

Típusa: az intézménnyel közös igazgatású kollégium

Telefon: 06/63 571-556

Email: bjg@bjg.hu

Beiskolázási körzet: Elsősorban Csongrád- és a környező megyék (Békés, Jász-Nagykun- Szolnok megye, Bács-Kiskun megye)

2.3 Tárgyi, dologi eszközök

2.1.1. Épületek, létesítmények

Kollégiumunk jelenlegi 103 tanuló elhelyezésére lehetőséget nyújtó új épületébe 2001. november 6-án költöztünk, mely közvetlenül a gimnázium szomszédságában áll. Korábban a Fő u. 64. ill. Templom u. 13. sz. alatti épületekbe voltak elhelyezve tanulóink.

Épületünk felszereltsége, a helyiségek kialakítása a mai kör igényeinek megfelelő. A kollégisták elhelyezése a felső két szinten történik.

Emeletenként található helyiségek:

- 9 db 4 ágyas szoba (mindkét szinten)
- 3 db 5 ágyas szoba az I. emeleten

- 2 db 5 ágyas, 1 db 6 ágyas szoba a II. emeleten
- 1 társalgó
- 1 betegszoba
- 1 mosókonyha
- 1 melegítő konyha
- 1 nevelői szoba
- 1 mosdó-tusoló helyiség
- 1 WC

A szobák beépített szekrényekkel, mosdókagylóval, heverőkkel, polcokkal, éjjeli szekrényekkel, olvasó lámpákkal, tanuló asztalokkal felszereltek.

Az épületben még tanulóink rendelkezésére áll: ebédlő, tanterem, tornaterem (az iskolával közös), konditerem, pinceklub, parkosított belső udvar. (Az ebédlőhöz tartozó konyha melegítő-konyhaként működik. Az ételt külső főzőkonyháról szállítják.)

2.1.2. pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések

A kollégiumi kötelező minimum feltételekkel rendelkezünk. A jogi előírásoknak megfelelően és korunk elvárásai szerint bővítenünk kell az eszközállományt, pótolni kell a felmerülő hiányokat és végrehajtani a szükségessé váló cseréket.

Sohasem lehetünk elégedettek, mindig bővítenünk és fejlesztenünk kell a szakkörök és egyéb foglalkozások eszköz-ellátottságát, meg kell ragadnunk minden partneri és alapítványi támogatást, pályázati lehetőséget.

A kollégium az iskolával közös igazgatású intézmény, ezért a kollégium belső feltételrendszerében fel nem sorolt eszközök is bővítik a kollégium lehetőségeit, eszközrendszerét. Napközben az iskolai, délutáni szabadkapacitásban pedig a kollégium diákjait segítik az iskola eszközei. (Nyilvántartásuk az iskolai pedagógiai programban tételesen szerepelnek.)

Kollégiumi jegyzék:

tanulónként a szobában:

- 1 db asztal és szék
- 1 db polc
- 1 db heverő és éjjeli szekrény
- 1 db szekrény
- 1 db asztali lámpa
- 1 db falilámpa

▪ **szobánként:**

- 1 db takarítóeszköz
- 1 db szemetes
- 1 db mosdó

▪ **emeletenként:**

a, mosókonyhában:

- mosógép, mosótál
- centrifuga

- szobai szárító
- vasaló állvánnyal

b, melegítő konyhában:

- mikrohullámú sütő
- elektromos tűzhely
- kenyérpirító
- vízforraló
- szendvicssütő
- mosogató, edényszárító
- élelmiszertároló szekrény
- hűtőszekrény /2 db/

c, társalgóban:

- 4 db személyi számítógép
- LCD-televízió, házimozsi rendszer, rádió, magnetofon, CD-lejátszó
- videó kazetták, CD lemezek, DVD filmek
- DVD, HIFI torony
- társasjátékok
- asztali sportjátékok
- könyvtár /szakkönyvek, szépirodalmi művek, lexikonok, szótárak, művészeti és egyéb ismeretterjesztő könyvek, kiadványok, újságok/ bővítése

d, nevelői szobában:

- számítógép, nyomtató
- megfelelő bútorzat
- dokumentumok, értékek tárolására megfelelő szekrény
- dekorációs anyagok
- foglalkozásokhoz szükséges eszközök
- diákkörök, szakkörök működéséhez szükséges eszközök
- audiovizuális eszközök
- szakkönyvek
- dokumentációhoz szükséges eszközök

2.4 Személyi feltételek:

A kollégiumban a nevelési feladatokat – törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező - főállású nevelőtanárok és egy kollégiumvezető látja el.

Nevelőtestületünk tagjainak sokirányú felkészültséget igénylő feladatot kell ellátniuk. Egy személyben vállaljuk a szülő, a szaktanár, az osztályfőnök, a betegápoló és a barát szerepét is. Mindezt olyan szinten kívánjuk ellátni, hogy közben a fiatalok fejlődését szolgáljuk:

- az intézményi nevelőtestület minden tagjával és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végezzük munkánkat
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel próbálunk a megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezni
- törekszünk a nevelési folyamatok minél hatékonyabb megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártasságot szerezni a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában
- igyekszünk egész lényünkkel (egyéniség, megjelenés, felkészültség, műveltség, életmód) követendő példaként szolgálni a kollégisták számára,

- nevelői eljárásainkban, pedagógiai kommunikációnkban az empátiát, a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezzük előtérbe
- törekszünk a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére
- a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kívánunk kialakítani
- fontosnak tartjuk a konfliktusok minél eredményesebb kezelését
- próbálunk együttműködni munkánk során a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

2.5 Tanulói összetétel

Széles korosztály számára biztosítunk megfelelő ellátást.

Az év közbeni kimaradás kismértékű, néhányan bejárók lesznek, más iskolába mennek.

2.6 A kollégium kapcsolatai

2.6.1 Irányító szervekkel

A kollégium fenntartásával, működésével kapcsolatos feladatokat Klebelsberg Központ Hódmezővásárhelyi Tankerületi Központja látja el, a kollégium munkájára vonatkozó utasításokat az összevont intézmény vezetőitől és a felügyeleti hatóság illetékes képviselőitől fogadhat el a kollégiumvezető.

Rendkívüli esetben azonnal jelenteni kell a felettes szerveknek:

- járványos megbetegedés
- súlyos működési zavarok
- tulajdonban bekövetkezett nagyobb kár
- botrányt okozó cselekvés

Az intézmény- és a kollégiumi munkaközösség-vezető vezetője kölcsönösen és rendszeresen tájékoztatják egymást a kollégiummal, a nevelőmunkával kapcsolatos eseményekről.

2.6.2 Társintézményekkel

A kollégium feladatait csak akkor tudja egyre teljesebben megvalósítani, ha a környezetében lévő más intézményekkel jó kapcsolatot alakít ki, megismerve az ott alkalmazott pedagógiai módszereket és eljárásokat. A folyamatos kapcsolatépítés, fenntartás elősegíti, hogy a kollégium céljait elérje, feladatait eredményesen megoldja.

2.6.3 Művelődési intézményekkel

A kollégium jelentős személyiségformáló hely, mely feladatait úgy tudja legteljesebben megvalósítani, ha együttműködik az adott település közművelődési intézményeivel. Minden évben fel kell mérni mindazokat a lehetőségeket, rendezvényeket, műsorokat, amelyek a kollégium céljainak megvalósítását szolgálják. A művelődési programokat, rendezvényeket meghirdetjük, a tanulók részvételét szervezni kell mindaddig, míg remélhetőleg igényükké nem válik az önálló megjelenés.

2.6.4 Szülőkkel

A kollégium nevelési-oktatási feladatait úgy tudja megoldani, ha együttműködik az iskolával, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, szakoktatókkal és a szülőkkel. Tényleges együttműködést kell megvalósítani, igényelve:

- a kölcsönös rendszeres tájékoztatást
- a kollégiumi követelmények ismeretét
- rendszeres kapcsolattartást a szülőkkel

Rendszeresen részt veszünk az iskolák által tartott szülői értekezleteket és fogadó órákon. A szülői értekezletek közötti időszakban értesítjük az érdeklődő szülőket a tanulók tanulmányi teljesítményéről, a szilenciumi tevékenységéről, iskolai és kollégiumi viselkedéséről. Telefonon bármikor érdeklődhetnek, kereshetnek bennünket. Igény és szükség esetén személyesen is rendelkezésükre állunk, hogy a gyermek érdekében konzultáljunk. Ha a gyermek viselkedésében rendkívüli változást észlelünk azonnal értesítjük a szülőt/gondviselőt.

2.6.5 Diákönkormányzattal

A diákönkormányzat célja, hogy a tanulók a kollégiumi közösség tagjaiként vegyenek részt önmaguk és társaik nevelésében, életmódjuk kialakításában, a nevelők segítségével szervezzék, irányítsák, ellenőrizzék és értékeljék a közösség életét és munkáját.

A diákönkormányzat tevékenységi területeihez tartozik:

- A közösség napi életrendjének, feladatainak teljesítéséhez szükséges keretek szervezése, a munka irányítása, ellenőrzése és értékelése.
- A közösségi és egyéni érdekek összhangjának megteremtése.
- A tanulók sokoldalú fejlődésének segítése, az elért eredmények értékelése.
- A tanulmányi munka megszervezésének segítése és aktív részvétel az ellenőrzésben, értékelésben.
- A szakmára, életpályára való felkészülés elősegítése.
- A kollégium kapcsolatrendszerének fejlesztése más iskolákkal, kollégiumokkal.
- Az iskolai és a kollégiumi nevelőtestület munkájának támogatása.

Diákönkormányzat tagjaitól elvárjuk, hogy:

- Ismerjék és gyakorolják a demokrácia alapvető szabályait.
- Önállóan végezzék az önkormányzó munkát.
- Ismerjék meg jogukat.
- A feladatokat előre tervezzék, a munkát osszák meg.
- Fejlődjön konfliktuskezelési technikájuk és vitakultúrájuk.

- Saját működéséről (a nevelőtestület véleményét kikérve) és a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- Minden olyan ügyben, amelyet a nevelőtestület a hatáskörébe utal
- A diák ügyeleti rendszer megszervezésében
- Jutalmazások, elmarasztalások ügyében

Egyetértési jogkör:

- Jogszabályokban meghatározott ügyekben, az intézményi dokumentumok megalkotásakor és módosításakor
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- Ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- A házirend elfogadásakor
- Rendkívüli megbeszélések, gyűlések, fegyelmi esetek elbírálásában
- Versenyek, társadalmi munkák megszervezésében.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat a diákokat érintő kérdésekben – véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza azok működését.

2.7 A kollégium küldetése, jövőképe

A Kollégiumban dolgozók magukénak vallják a humanista, polgári, demokratikus, nemzeti, európai közösségi értékrendet, amelyek alapját képezik megújított Pedagógiai Programunknak.

Nevelőtestületünk a hagyományoknak megfelelően a tanulói személyiség tiszteletben tartása, az értéktisztelet jegyében neveli és oktatja az ifjúságot.

Nevelési tervünk alapelvei:

- Szilárd értékrendet, az életkori sajátosságokhoz szabott konkrét társadalmi kapaszkodókat kívánunk nyújtani diákjainknak.
- Gyermekközpontúságot, teljesítményre ösztönző tanítást hirdetünk.
- Biztosítjuk tanulóink számára a sokszínű tájékozódás lehetőségét.
- Nyitottak vagyunk az új pedagógiai módszerekre.
- Közösén vállalható célokat állítunk a nevelőtestület elé, csapatmunkára építünk.

Célunk, hogy mindig jellemző legyen kollégiumunkra:

- olyan szocializációs környezet, ahol lehetőség nyílik a társadalomba való beilleszkedés szabályainak megismerésére, gyakorlására;
- olyan otthon, amely biztonságot nyújt a benne élőknek;
- olyan közösség, amely értékeli a teljesítményt, alkalmat ad a személyiség kiteljesedéséhez;
- ösztönzőleg hat, hogy a tanulók sikeres felnőttekké, a társadalom hasznos tagjaivá váljanak.

3. A kollégiumi nevelés

3.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet az alábbiak figyelembevételével:

- az Alaptörvényben biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a NAT által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;
- a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, a kollégiumi és iskolai tantestület, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- az integrált nevelés megvalósítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- az egyéni- és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti és etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

3.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik

alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladata különösen az alábbi területek fejlesztése:

3.2.1. Énkép, önismeret, szociális képességekfejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Fejleszti a szociális tájékozódás készségét, alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segíti az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség - fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia.

3.2.2. A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat – az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így mindennapi életük részévé váljon a tanulás.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony, önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

3.2.3. Felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaorientáció

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket, a tanulók egyéni szükségleteit kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése. Támogatja a tanulásban elmaradt és a sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat. Létrehozza a tehetséges tanulók megtalálására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében. A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a

diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre. A kollégium – az iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás, digitális kompetencia.

3.2.4. Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakulásának segítése

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit az egyetemes emberi civilizációról, annak legnagyobb hatású eredményeiről. Felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését. Motivál és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzelmvilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium kiteljesíti a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteltését, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulóknál az európai uniós polgár identitásának kialakulását, bemutatja az Európai Unió tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és a kollégium a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

A nemzeti és etnikai kisebbségi tanulók nevelését is ellátó kollégium kiemelt feladata az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének szokásainak ápolása és fejlesztése.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, szociális és állampolgári kompetencia, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia.

3.2.5. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot pontos megértése, szükség esetén a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyvé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá, hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális életben való tájékozódáshoz.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

3.2.6. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

A diák-önkormányzati tevékenység által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, természettudományos kompetencia.

3.3. A nevelőmunka területei kollégiumunkban

3.3.1. Gondoskodás, szocializáció

A nevelőmunka alapelveivel és céljaival összhangban szeretnénk, ha a tanulók második otthonuknak tekintenék a kollégiumot. Tudják, hogy vannak kötelességeik, a mulasztásaikat szigorúan számon kérik de élhetnek jogaikkal és teljesítményeiket is megfelelően értékelik.

A nevelők szakmai munkája a szülőket helyettesítő gondoskodással, felelősségvállalással párosul, ahol a mindennapi tevékenységet értelem és humanizmus vezérli.

Minden kollégistának biztosítjuk a megfelelő lakhatást, élelmezést, a tanuláshoz időt, nyugodt körülményeket, segítséget a tananyag elsajátításában.

Személyes problémáik megoldásában is számíthatnak megértő támogatásra.

Az először beköltöző tanulók közösségi életének, kollégiumi mindennapjaiknak megszervezése, félelmeik leküzdése, gátlásaik feloldása alapvetően fontos.

A közösség önfejlődésének szakaszait, dinamikáját alapul véve kell és lehet beavatkozni a szocializációs folyamatba.

A közösség fejlődésének viszonylagosan elkülönülő szakaszait több tényező együttesen befolyásolja:

- a közösség kialakulásának, rétegződésének dinamikája,
- a társak véleményének befolyásának alakulása,
- a közösségi aktivitás mértéke, szilárdsága,
- a karakter formálódása.

Semmiféle szocializációs folyamat, közösségalkítás nem lehetséges a közösségi magatartás elveit és formáit megfogalmazó határozott, félreérthetetlen követelményrendszer támasztása nélkül. Minden további lépésnek előfeltétele, hogy a támasztott követelményeket maguk a pedagógusok is komolyan vegyék, és értsék azok pedagógiai funkcióját. Az előbbi szempontokat próbáljuk figyelembe venni a helyi kollégiumi házirend és napirend kialakításakor.

A kollégium közössége, csoportjai a személyiség alakulásának fontos, de nem egyetlen színtere. A személyiségfejlődés fő helyszíne a család. A kollégiumi szocializációs, nevelési tevékenység fő funkcióit a következőkben látjuk:

- a világban elfoglalt helymeghatározása, értelmezése;
- a cselekvés céljainak felismerése;
- azoknak az eszközöknek a megismertetése, amelyeket a célok elérése érdekében fel lehet használni;
- a közösség viselkedési normáinak, határainak kijelölése;
- a megerősített normák szellemében való viselkedés motiválása;
- magatartási minta felállítása, amely a fent jelzett célokból, eszközökből, normákból, és motivációkból áll.

A kollégista diákok életük egyik legkritikusabb periódusában a felnőtté válás idején egész további életükre meghatározó tapasztalatokat szereznek a kollégiumi közösségben.

A szociális szerepek tanulása, magatartás- és életmódminták követése tekintetében a tanári példamutatás lehet a leginkább célravezető.

Nyilvánvaló, hogy csak olyan nevelőtestület képes a személyiség formálására, amelynek tagjai mindennapi tevékenységük során gyakorolják a demokratikus elveket, hozzászoktak az önálló cselekvés lehetőségéhez a kollégium előtt álló feladatok megoldásában. Céljaik és módszereik találkoznak az iskolavezetés, a szülők, a diákok ilyen irányú igényeivel.

Eredményesség és hatékonyság tekintetében alapvető a tantestületben uralkodó légkör és munkastílus jellege.

A szocializációs készségek kialakítása fejlesztése eredményeként (a nevelés céljaként) a legfontosabb, hogy önállóan gondolkodó és cselekvő fiatalok hagyják el az intézményt.

3.3.2. A tanulmányi munka segítése

A tanulási kultúra fejlesztése

Meghatározó jellegű a tanulási motívumok fejlesztése, melyek elősegítik, hogy a diákok számára a tanulás életprogramjuk elengedhetetlen részévé váljon, felkeltse bennük a kíváncsiságot, a megismerési, felfedezési vágyat. A csoportnevelőnek, a tanulószobára beosztott pedagógusnak, valamint a tanulóval egyénileg foglalkozó nevelőtanárnak ennek érdekében változatos módszereket kell alkalmaznia. Ezen kívül a tanév során fel kell mérnünk a tanulási stílusokat és képességeket, a rászoruló diákoknak módszertani segítséget kell nyújtanunk szervezett és egyéni foglalkozások keretében.

A kollégium feladata, hogy biztosítsa a nyugodt és zavartalan tanulás feltételeit, és lehetőséget adjon arra, hogy a tanulók elsajátíthassák a helyes tanulási módszereket.

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása

Célunk, hogy a kollégium segítse a tanulásban elmaradt gyerekeket, biztosítsa annak esélyét, hogy a tehetséges tanulók képességeiket továbbfejlesszék, tudásukat bővítsék.

Feladatunk a tanulók képességeinek felismerése, a tehetséges tanulók kiválasztása, a tanulók közötti képességbeli különbségek kezelése és ennek megfelelően a pályaorientáció segítése. Továbbá feladatunk, hogy a kudarcélménytől való szorongást megszüntessük, felfedezzük a tanulás örömet, működtessük a mindenkinben meglévő vagy mindenkiből előhozható kíváncsiságot, fejlesszük a tanulási hatékonyságot, a rendszerező-képességet, mert csak a belülről fakadó késztetés eredményez tartós tudást. Fontos tehát, hogy felkeltsük a diákok tudásvágyát, kitartását.

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

Hátrányos helyzetűnek tekintjük mindazon tanulókat, akik speciális foglalkozások nélkül az életben nem egyenlő esélyekkel indulnak.

Igyekszünk felismerni a szociális képességek tekintetében fejletlen és/vagy beilleszkedési zavarral küzdő, a kreativitás szintjén és/vagy motivációjukat tekintve fejletlen tanulót.

Figyelmet fordítunk arra, hogy felismerjük és egyéni bánásmódban részesítsük a rejtett dysgráfiás, dyslexiás, dyscalculiás tanulókat.

A hátrány felismerése, mibenlétének megállapítása mindannyiunk felelőssége. Feltétlen szükség van tehát a nevelőtestületen belüli folyamatos információáramlásra.

A tehetséggondozás

A tehetséggondozás első lépése a tehetséges tanulók felismerése. A kreatív személyiségeket általában divergens gondolkodásukról lehet felismerni, a tehetséges tanulókat motiválni kell, a kiemelkedő eredmények elérése érdekében megkülönböztetett figyelmet, programokat, egyéni fejlesztést igényelnek.

Differenciált foglalkozások

A tanulók eltérő felkészültségi szinttel, különböző ismeretanyaggal érkeznek. A tanulószobai- és csoportfoglalkozásokon belül ezért alapvető a differenciált foglalkozás. A lemaradó tanulók felzárkóztatására külön foglalkozásokat szervezünk. Kiemelt figyelmet kell fordítanunk a tehetséges gyerekek felkarolására is, különös tekintettel akkor, ha az adott tanulók hátrányos helyzetűek.

A tevékenység szinterei: szakköri óra, sportkör, egyéni és csoportos **foglalkozások, valamint** minden egyéb diákjaink részvételével kapcsolatos foglalkozás (versenyekre való felkészítés, rendezvény-előkészület, közéleti szerepvállalás, szervezőmunka stb.).

3.3.3. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Fontos célkitűzésünk, hogy pedagógiai tevékenységünk kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik diák származása, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása miatt, vagy bármely más oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön. Különös figyelemmel kísérjük tehát a kollégiumba kerülő állami gondozott, szociálisan hátrányos helyzetű, vagy egyéb okokból veszélyeztetett tanulók fejlődését. Elsődleges feladatnak tekintjük ezen tanulók kiszűrését, melynek módja lehet bemutatkozó fogalmazás íratása; az egyéni törődés során kötetlen beszélgetés kialakítása; a tanuló családjával, osztályfőnökével való beszélgetés; a veszélyeztetettségre utaló jelek megfigyelése, felismerése.

Figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett tanulók közösségi kapcsolatait, közösségbe épülését. Ügyelünk rá, hogy semmiféle hátrányos megkülönböztetés ne érhesse őket.

A gyermekvédelmi munkát meghatározó elveink:

- minden kollégista diákot előítéletek nélkül segítünk, védünk;

- tiszteletben tartjuk a diákok személyiségét, emberi méltóságát;
- a tudásunkra jutott információkat bizalmasan kezeljük, azt csak és kizárólag a diák helyzetének javítására, problémájának megoldására használjuk fel;
- senkit nem részesítünk indokolatlan előnyben.

Pedagógusaink ifjúságvédelmi feladatai

- a csoportnevelőknek szoros kapcsolatot kell tartaniuk a szülői házzal vagy a nevelőszülőkkel, illetve a nevelőintézettel, esetlegesen a tanuló lakhelye szerinti önkormányzattal;
- közre kell működniük a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében (tanulmányi eredmény romlása, családi gondok, gazdasági helyzet romlása esetén);
- kötelességük, hogy a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadják, és ezek elsajátításáról meggyőződjenek;
- a nevelőknek feladata a szülők és a gyerekek tájékoztatása a számba vehető konkrét lehetőségekről (például világosítsa fel őket az igénybe vehető szociális juttatásokról);
- a nevelőnek tájékoztatnia kell a tanulót és szüleit arról is, hogy a gyermek vagy fiatal érdekében milyen intézkedéseket tart szükségesnek.

A szociális hátrányok ellensúlyozása

A kollégiumba kerülő tanulók közül többen szociálisan hátrányos helyzetűek, csonka családban élnek, munkanélküli szülők gyermekei, vagy a létminimum alatt élő családokból kerülnek ki. Kötelességünk, hogy segítsük ezekben a tanulóknak társadalmi beilleszkedését és gondoskodjunk alapellátottságukról. Ennek érdekében a következőket kell tennünk:

- az iskolánkba járó tanulók közül a rászorulóknak kedvezményes térítés ellenében, az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel koordinálva biztosítunk étkezési lehetőséget;
- az iskola ifjúságvédelmi felelőse segélyezésre tesz javaslatot az illetékes önkormányzatnál;
- felhívjuk a diákok figyelmét a törvények adta lehetőségekre és jogokra (ingyenes tankönyv, étkezési támogatás, egyéb juttatások).

Betegségek, szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának megfelelően szervezett foglalkozásokat tartunk, és kiemelten foglalkozunk az életmód-életvitel témakörrel.

Támogatjuk pedagógusaink ilyen irányú továbbképzését.

Kötetlen beszélgetéseket folytatunk a tanulókkal a bizalom erősítése érdekében.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy az érintett tanulókat bevonjuk a szakkörök munkájába, a közös tevékenységekbe, így integráljuk őket a kollégiumi közösségbe.

Filmvetítések keretében lehetőséget nyújtunk speciális, a témával foglalkozó film megtekintésére, megbeszélésére.

Előadásokat hívunk kollégiumi és/vagy csoportszintű előadásokra, drogellenes programokat szervezünk.

Szükség esetén az iskolaorvos, a védőnő, esetleg más szakemberek segítségét kérjük.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési és/vagy magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás során különösen fontos, hogy kiderítsük milyen okok állnak viselkedésük háttérében, és ennek megfelelően segítsük őket nehézségeik leküzdésében.

Különös figyelmet kell fordítanunk a visszahúzódó, csendes diákokra az egyéni foglalkozások és a csoportos tevékenységek során egyaránt, mert problémáik sokszor rejtve maradnak, éppen visszahúzódó magatartásuk miatt. Nem engedhetjük, hogy bármely gyerek perifériára kerüljön, ezért erősíteni kell a csoportban is a toleranciát, a felelősségérzetet, az egymásra figyelés érzését. A nevelő indirekt módon, személyes példamutatásával nyújt mintát a befogadó magatartásra. Az egyéni fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások és a közös tevékenységek során egyre jobban integrálódhatnak a beilleszkedési zavarokkal küzdő diákjaink is a közösségi szintekbe. Ezért a kollégiumban különösen fontos, hogy olyan változatos tevékenykedési kört biztosítsunk, amelyben minden kollégista diák talál érdeklődésének megfelelő, ingerekben gazdag környezetet teremtsünk számukra.

3.3.4. Egészség- és személyiségfejlesztés

A kollégium egyik fontos célkitűzése tanulóink egészségének megőrzése, javítása. Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek bővítését, az anatómiai és élettani ismeretek elmélyítését, saját szervezetünk működésének megismerését, megértését. Ezen ismeretek elősegítik a prevenció munkát.

Pozitív életvezetési modellek megismertetésével kívánjuk felhívni a diákok figyelmét az egészséges életvitelre. A nevelők pozitív mintaadásával próbáljuk csökkenteni a deviáns viselkedés kialakulásának kockázatát, egyben módot adva az egészséges élet modelljének megismerésére.

Fontosnak tartjuk az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítását a tanulók számára.

Központi kérdés a tűz- és balesetvédelmi, az elsősegély-nyújtási ismeretek bővítése; az egészséges táplálkozás megismerése, a rendszeres tisztálkodás és a beteg vagy sérült embertársaink iránti segítőkész magatartás kialakítása; a káros szokások kialakulásának megelőzése.

Az egészségfejlesztés főbb területei

- a legalapvetőbb higiénias szokások rögzítése
- testi, lelki, mentálhigiénés egészség védelme
- az egészséges táplálkozás
- az aktív testmozgás
- a dohányzás visszaszorítása
- az alkohol- és drog-prevenció
- az AIDS prevenció
- az egészséges életritmus kialakítása

Az egészségfejlesztés fő célcsoportjai és szintjei

Kollégiumunkban az egészségfejlesztés alapvető célcsoportja a kollégiumi lakók közössége, azon belül az egyes tanulócsoporthoz és természetesen egyéni foglalkozások keretében a személyes problémákra keresünk megoldásokat. Ezt a munkát a nevelőtestületen kívül az intézmény minden dolgozója igyekszik segíteni, de a tanulók szüleinek közreműködése nélkül sikerünk csak részleges lehet.

Szakemberek meghívásával, előadások szervezésével, konzultációk biztosításával is próbáljuk céljainkat megvalósítani.

Orvos, védőnő, egészségügyi szűrővizsgálatok

Minden hétköznap rendel a kollégiumban az iskolaorvos egy-egy órát.

Rendszeresen ellátjuk a kollégiumot a legalapvetőbb gyógyszerekkel és kötszerekkel.

A szűrővizsgálatok során nyomon követjük a testi fejlődést (testsúly, testmagasság, vérnyomás), hangsúlyt fektetünk az érzékszervi elváltozások vizsgálatára (látás-, hallásvizsgálat).

A szűrővizsgálatok több fázisból épülnek fel, céljuk a különböző egészségügyi problémák felderítése, esélyteremtés az egészséges életvitelre.

Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Fontos a megfelelő életritmus, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása. A tanulók rendelkezzenek olyan ismeretekkel, gyakorlati képességekkel, melyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Feladatunk biztosítani, hogy a kollégium legyen minden részletében kulturált közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat. Ez egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket, műveltségüket. A kollégium kulturális és sportélete is hozzájárul, hogy a fiatalok helyes életmódmintát válasszanak maguknak.

A fentiek érdekében kollégiumunk a következő lépéseket tette, illetve teszi a jövőben:

- Megfelelő napirend kialakításával és betartatásával neveljük diákjainkat a napi életritmus kialakítására. A rendszerességre nevelést kiemelten fontosnak tartjuk.
- Megköveteljük a hálósobák rendjét és tisztaságát, folyamatosan ellenőrizve, segítve és ösztönözve diákjainkat a megfelelő szint elérésére, a legszűkebb környezetükért való felelősségük kialakítása érdekében.
- Különös figyelmet fordítunk a közös helyiségek rendjének és tisztaságának biztosítására, így a tágabb környezetért való felelősség kialakítására. Ugyanezt a célt szolgálja a folyosók és egyéb közös helyiségek díszítése, szépítése.
- Felhívjuk figyelmüket a napi tisztálkodás, a személyes higiéné, ruházatuk és ágyneműjük tisztántartásának fontosságára, melynek minden feltétele biztosított kollégiumunkban.
- A csoportnevelőknek figyelniük kell arra, hogy a diákok megfelelően, rendszeresen táplálkoznak-e, fel kell hívniuk a tanulók figyelmét ennek fontosságára. Diákjainknak lehetőségük van főzésre, konyha- és hűtőszekrény-használatra. Szoktatni kell diákjainkat az étkezések kulturált lebonyolítására.
- Az Alapprogram által előírt foglalkozások megszervezésén kívül az iskolavédőnőjét, szükség esetén az iskolaorvost is felkérjük tanácsadó foglalkozás megtartására.
- A tanítási órák után legalább egy óra szabadidőt biztosítunk diákjaink számára, mikor igényeik szerint mozoghatnak, pihenhetnek, felfrissülhetnek a tanulószobai foglalkozások kezdete előtt, majd ugyanígy, a foglalkozások végeztével.
- Diákjaink pihenéshez való jogát a napirend szerinti p takarodó szigorú betartatásával biztosítjuk.

A személyiség fejlesztése

A személyiségfejlesztés fontos része az önismeret fejlesztése. Nagyobb teret kell adnunk annak, hogy a tanulók értékelni tudják önmagukat, viselkedésüket, teljesítményüket. Törekedniük kell mind a testi, mind a lelki egészségük fenntartására. Meg kell ismertetni tanulóinkkal saját testüket, szervezetüket, pszichikumukat, a testi és lelki betegségeket,

megelőzésüket, az egészség megőrzését, az egészséges életmódot. Ehhez a csoportnevelői foglalkozásokon túl szakemberek segítségét is igénybe vesszük.

3.3.5. A környezeti nevelés

A kollégiumban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a környezettel való harmonikus együttélésre.

Feladatunk megmutatni a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit.

Képessé kell tennünk tanítványainkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok esetleges kezelésére.

Ösztönözzük a tanulókat a szűkebb és tágabb környezetük védelmére, és hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől.

Meg kell értetnünk, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét.

3.3.6. Hagyományőrzés és ápolás

A csoportoktól függetlenül kollégiumunkban számos közösség alakul és működik, a diákok különböző érdeklődési köre szerint, önkéntes szerveződés alapján. Ilyenek például a hagyományos szakkörök, sportkörök, baráti körök, szobaközösségek.

Kollégiumi hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának célja, hogy diákjaink érzelmileg is kötődjenek kollégiumunkhoz. A hagyományok őrzése egy sajátos arculatot biztosít a kollégiumnak, és segít megkülönböztetni intézményünket a többi kollégiumtól. Színesíti a diákéletet, tovább bővíti a foglalkozási lehetőségeket, a szabadidő egészséges és kulturált eltöltését, fejleszti az együttműködési készséget.

Kulturális és sport hagyományaink:

- évnyitó közgyűlés /Diákönkormányzat, nevelők/
- ismerkedési est
- kilencedikesek bemutatkozó estje
- aradi vértanúk napja /csoportonként/
- október 23. /csoportonként/
- közös név-, és születésnapok az első félévben ünneplőknek klubest, ajándékozás /csoportonként/
- Ki mit tud? Kollégiumi kulturális verseny /Diákönkormányzat/
- Mikulás nap
- Karácsony
- Kollégiumi Kupa /röplabda, kosárlabda/ /Diákönkormányzat/
- Farsangi jelmezes felvonulás, vetélkedő
- önkormányzati tisztújítás /Diákönkormányzat/
- közös név- és születésnap a második félévben ünneplőknek, klubest, ajándékozás /csoportonként/
- Március 15. /csoportonként/

- A város kollégiumai között minden évben megrendezett vetélkedő
- Költészet napja, versmondó verseny /Diákönkormányzat/
- közös készülődés Húsvétra, tojásfestés, ajándékkészítés, „Nyuszi-buli”
- ballagás, búcsúztató a kollégiumban
- Záró közgyűlés: eredmények, események értékelése /Diákönkormányzat, nevelők/

Változatos és differenciált rendezvénytervünk alapján a kollégiumunk számtalan lehetőséget biztosít, az ünnepi közgyűléstől az ünnepélyen, a beszélgetésen, előadásokon, klubesteken át, a közös értékelésen való eredmény szerinti megemlékezésig, amely külön ösztönző erővel hat a diákokra.

Kollégiumi életünk szervezésében, lebonyolításában fontos szerepet kap a kollégiumi Diákönkormányzat.

4. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete

A kollégium a Pedagógiai Program alapján éves tanulói foglalkozási tervet készít, melynek elkészítéséhez minden tanév első hetében felmérést készítünk arról, hogy tanulóink milyen kötelezően- és szabadon választható foglalkozásokon kívánnak a tanév során részt venni.

4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

4.1.1. Tanulást segítő foglalkozások

A tanulószobai foglalkozás a napi felkészülést szolgáló tevékenység, közvetlen tanári irányítással, mely meghatározott időkeretben és nyugodt felkészülést biztosító tárgyi környezetben, csoportos illetve egyéni foglalkozás keretében zajlik. A tanulószobai foglalkozáson való részvétel minden kollégista diák számára kötelező, kivéve a kiemelkedő tanulmányi eredményt elért, önálló tanulásra képes tanulóinkat.

Kollégiumunkban a tanulószobai és az egyéni fejlesztést megvalósító foglalkozási idő összesen heti 14 óra, azonban a különböző képességű diákoknak más-más idő szükséges a tananyag megfelelő elsajátításához. Ezt figyelembe véve a fenti órakeret egyéni elbírálás alapján csökkenthető vagy növelhető.

A kollégiumba bekerült diákok különböző alapismeretekkel rendelkeznek, hiszen az iskolák változó színvonalon oktatnak. A beérkező diákok tudásszintjét felmérve lehetőség szerint differenciáltan kell a szilenciumokat megszervezni.

Segíteni kell a diákokat a helyes időbeosztás kialakításában a hatékony tanulás érdekében.

A tanulószobai munka során fokozottan kell figyelni a gyengén teljesítő diákokra. A lemaradt tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, szervezett keretben, tanári tervezéssel folyik. Érdemes kihasználni a közösségben rejlő segítői módokat is.

A szilenciumi munka segítése és ellenőrzése frontálisan, kiscsoportos formában, valamint egyénileg történhet.

A hatékony szilenciumi munkát biztosító módszerek:

- a foglalkozások pontos és következetes kezdése,
- szilenciumi fegyelem biztosítása;
- a tanulmányi eredmények nyilvántartása;

- a képességekhez viszonyított tanulmányi munka és fegyelem rendszeres értékelése.

A szilenciumi foglalkozások megszervezésénél az iskolaépületben nyugodt tanulási feltételeket tudunk biztosítani, a kollégiumi épületben található tanteremben az esti órákban is lehetőség van a tanulásra. Naponta 3 tanórát tartunk, délután 16.00–18.30-ig, illetve azok részére, akiknek több időre van szükségük vagy a délutáni tanórákon igazolt más elfoglaltság miatt nem tudtak részt venni 19.15-20.00-ig. Nevelői mérlegelés alapján a vacsora utáni időszakban a teherbíró képesség és szükségesség figyelembevételével a szilenciumot el lehet rendelni. A csoportvezető nevelők elbírálása szerint a tanulmányi eredményeket figyelembe véve szobai tanulás lehetősége is biztosított.

Tanulóinknak szükség esetén felzárkóztató foglalkozásokat is tartunk, szervezünk.

A napi kötelező tanulószobai tanulás alól felmentést adunk tanulmányi előmenetel, nevelői mérlegelés, indokolt egyéni kérelem esetén.

4.1.2. A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások

A csoportfoglalkozásokat heti egy alkalommal általában a csoportvezető nevelő tartja. Minden nevelő éves munkatervben rögzíti a csoportjával megvalósítani kívánt feladatokat a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának figyelembevételével.

Azokon a csoportfoglalkozásokon, melyek nem az Alapprogram témaköreit dolgozzák fel, elsősorban a tanulócsoporthoz életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik. A foglalkozásokat fel kell használni arra, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a szociális viselkedés alapvető szabályait, a szociális értékrendet. A tanulók egészségének védelme érdekében több alkalommal is helyet kell kapnia a káros szenvedélyek megelőzéséről való beszélgetésnek.

A személyes törődést biztosító foglalkozások keretében lehetőséget kell biztosítani a tanulók számára, hogy egyéni problémáikat feltárják, és ezek megoldására tanácsot kapjanak.

A 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet 2. § (2) bekezdésében meghatározott kollégiumi csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

1. Tanulás
2. Énkép, önismeret, pályaorientáció
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra
4. Környezettudatosság
5. Testi és lelki egészség
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés.
Gazdasági nevelés
7. Hon- és népismeret

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	9. évfolyam.	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14 évfolyam
Tanulás	4	3	3	1	1
Énkép, önismeret, pályaorientáció	3	3	4	3	2

Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	3	3	2	4	5
Környezettudatosság	2	2	2	2	3
Testi és lelki egészség	4	4	4	4	4
Felkészülés a felnőtt szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés	3	3	3	3	2
Hon- és népismeret	3	4	4	3	3
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12-13-14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (órára) e rendelet kötelezővé teszi, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a tanulók. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

Csoportfoglalkozások tartalma:

A csoportfoglalkozások jellemzője, hogy egy-egy alkalommal meghatározott információmennyiséget kell feldolgozni. A résztvevőknek személyes tapasztalatuk vagy élményük keletkezik a foglalkozás során. A csoportfoglalkozást vezető feladata az, hogy a foglalkozások teljes folyamatát végig gondolva előkészítse azt. Minden egyes foglalkozásnak meghatározott forgatókönyve van. A forgatókönyvet a csoportvezető a csoport igényeinek megfelelően megváltoztathatja, viszont minden csoportfoglalkozásra a feladatok gyakorlati lebonyolításához az eszközöket elő kell készítenie.

A csoportfoglalkozás kötött felépítésű, a foglalkozás általában 5 elemet tartalmaz:

- Hangulatteremtés – mint módszer azt jelenti, hogy elválasztjuk a hagyományos ismeretátadástól ezt a foglalkozási formát. (pl. játékkal, fejtörővel kezdjük a foglalkozást)
- Célkitűzés – fontos, hogy tudatosuljon a résztvevőkben, ma mit kell tenniük önmagukért. (Ezt általában rövid közlési formában oldjuk meg.)
- Ismeretfeldolgozás – meghatározott tartalmú strukturált előadások, tanulói referátumok, beszélgetések, gyakorlatok segítségével dolgozza fel a csoport a témát.
- Személyes mérleg – egyéni megnyilatkozásokat várunk, kérdésekre válaszokat gyűjtünk, amiben a résztvevők megfogalmazzák, mit kaptak, mit nyertek a foglalkozás révén.
- A következő foglalkozások előkészítése – az ismeretfeldolgozás szakaszban sokszor építünk a résztvevők önálló munkájára, amit a két foglalkozás között kell elkészíteniük.

Csoportfoglalkozások szervezési rendje

A heti egy alkalommal tartott csoportfoglalkozásokat minden nevelő éves munkatervben rögzíti. A csoportfoglalkozások időpontja állandó.

A kollégisták csoportba sorolásának nincsenek a tanulási képességektől, teljesítménytől függő szempontjai.

A csoportok kialakítása évfolyamonként, szakmánként történik, de nem minden esetben ragaszkodunk ehhez a szemponthoz, így vannak vegyes évfolyamú csoportjaink. A csoportokat tanévenként a beiskolázástól függően alakítjuk, vezérelvként ügyelve arra, hogy a tanulók minden évben lehetőleg ugyanahhoz a nevelőtanárhoz kerüljenek.

A csoportfoglalkozás keretében a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek értékelése is történik. E foglalkozások során lehetőség nyílik a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek elsajátítására, a szociális viselkedés alapvető szabályainak és értékrendjének megismerésére. Az erkölccsel, illemmel kapcsolatos témák, kérdéskörök évenkénti beosztásban és egymásra építve tartalmazzák az etikai beszélgetések témáit.

Az együttélés, a társas kapcsolatok etikai követelményeinek közvetítésén túl foglalkozunk a tanulási és a munkaerőképzés kialakításával, a munka megbecsülésének, a tulajdon védelmének kérdéseivel is.

4.1.3. A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások

A kollégium diákjai kötelezően és szabadon is választhatnak a kollégium által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozást. Az egy kötelezően választott szakkörön, foglalkozáson heti rendszerességgel meg kell jelenniük, de más foglalkozásokon is részt vehetnek a foglalkozást tartó nevelő engedélyével.

A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások szervezésekor meghatározó szerepet kap a tanév elején felmért tanulói igény, a nevelőtestület összetétele, képzettsége, a rendelkezésre álló tárgyi feltételek, az egészséges életmódra nevelés, a sportkörüli foglalkozás és környezetünk megismerése és védelme. (pl. kézműves szakkör, labdajátékok, aerobic, testépítés, film-klub, újságírás, vizuális kultúra és festészet, stb.)

4.2. Egyéb, a kollégium által biztosított foglalkozások

A kollégiumi nevelés fontos feladata a világban való tájékozódás segítése a természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, az információs kultúra fejlesztésével, művészeti élmények befogadására való lehetőségek nyújtásával. Ennek érdekében Internetes hozzáférést biztosítunk a tanulóknak, rendszeres színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk, belső házi könyvtárat működtetünk a kollégista diákok számára. Az Alapprogramban előírt foglalkozásokon kívül a diákok érdeklődésének, igényének megfelelő előadásokat, túrákat is szervezünk.

4.3. Kollégiumi élet szervezése

A kollégiumban gondoskodunk az iskolai, kollégiumi foglalkozáson részt nem vevő tanulók folyamatos pedagógiai felügyeletéről.

A kollégium munkarendje alkalmazkodik a társintézmények iskolai munkarendjéhez. A kollégium sajátosságaiból adódóan napi 24 órás munkaidőben működik. A kollégium élet- és munkarendjét kollégiumi szintű keretszabályozással, keretprogramokkal a tanulócsoporthoz sajátosságainak megfelelően a nevelőtestület készíti és fogadja el. A tanulók munkarendjének kialakításánál az iskolai tanulmányokhoz szükséges feltételek biztosítása és a pozitív szokásrendszer kialakítása az irányadó.

A tanítási idő kivételével a fiatalok a kollégiumban tartózkodnak. Alapvető feladatunk, hogy részükre változatos, egyéniségfejlesztő tevékenységeket szervezzünk. A tevékenységi formák között minden kollégista találja meg a számára kedvező elfoglaltságot. Céljaink elérése érdekében ingergazdag környezetet kell teremtenünk számukra

5. Diákönkormányzat

A diákönkormányzatban a kollégium minden tanulója választó és választható. A kollégium vezetése és a diákönkormányzat elsősorban a diákönkormányzatot segítő tanár útján tájékoztatja a nevelőket és a diákokat az aktuális kérdésekről.

A kollégiumi diákönkormányzat élén a közgyűlés által választott diákvezetőség áll. A diákönkormányzat működéséhez a kollégium helyiséget biztosít.

A diák-önkormányzati tevékenység fő terepe a demokratizmus tanulásának, a demokratikus érdekérvényesítő technikák alkalmazásának.

5.1 A diákönkormányzat célja, feladatai:

- eredményes működésével tanítson állampolgári szerepre, adjon lehetőséget állampolgári ismeretek gyakorlására;
- legyen a tanulók valóságos öntevékenységen alapuló szervezete, érdekeik érvényesítésének a terepe;
- neveljen egymásért, a közösségért végzett tevékenységre;
- véleményalkotás a diákokat érintő kérdésekben;
- javaslattételekkel éljen a diákokat érintő valamennyi kérdésben;
- évente legalább egy alkalommal összehívja a diákönkormányzat vezetőségválasztó közgyűlését;
- legyen a demokratikus értékrend, az európai gondolkodás kialakításának színtere;
- szükség esetén segítők (pedagógust, szülőt, jogászt) kérjen fel munkájának támogatására.

5.2 A diákönkormányzat jogköreinek értelmezése:

Döntési jogkör:

A diák-önkormányzati szerv önállóan, a saját belső működési szabályzatában meghatározott módon és az abban rögzített feltételek betartásával határoz a jogkörébe utalt kérdésekben, természetesen a vonatkozó más törvényi, jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Dönt:

- 17 a diákönkormányzat működési rendjéről;
- 27 a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról;
- 37 hatáskörének gyakorlásához maga alakítja ki elképzeléseit;
- 47 csoportok közötti feladatelosztásról, ünnepi események formai és tartalmi kereteiről, hagyományok ápolásáról, fejlesztéséről.

A diákönkormányzat döntési hatáskörébe tartozó kérdésekben véleményezési joga van a nevelőtestületnek, de ezt a véleményt nem kötelező elfogadni.

Egyetértési jogkör:

A diák-önkormányzat hatáskörébe tartozó témákban egyetértése nélkül nem hozható döntés, vétőjoga van. Tehát nem a diákönkormányzat vagy valamely szerve hozza meg a döntést, hanem az igazgató, kollégiumvezető, nevelőtestület vagy más hatáskörrel rendelkező szerv vagy személy. A diákönkormányzat hatáskörébe tartozó ügyekben egyetértése nélkül

hozott döntés szabálysértő. Ha a kollégium nem kéri a diákönkormányzat egyetértését, akkor ezt a diákönkormányzat kezdeményezze.

5.3 A diákönkormányzat felépítése és működése:

Kollégiumunkban minden év január 15. és március 15. között Diák önkormányzati választásokra kerül sor, évfolyamonként 2-2 főt delegálnak. (Addig a 9-esek megfigyelőként részt vesznek az önkormányzat munkájában.)

Szervezeti és Működési Szabályzat alapján működnek, amelyet minden tanévben a kollégiumi nevelőtestület véleményezési jogával élve megtekint, és amelyre a diákönkormányzat aktuális vezetősége tesz javaslatot és a diákönkormányzat tagjai fogadnak el. Céljaikat is ebben fogalmazzák meg. Élhetnek saját – törvényesen előírt – döntési, egyetértési, véleményezési és javaslattevő jogkörükkel.

- a diákönkormányzatnak tagja lehet alanyi jogon a kollégium bármely tanulója, valamint képviselőik útján a kollégium valamennyi csoportja, közössége és diákköre (csoportosan);
- a diákönkormányzat megújítását minden évben el kell végezni
- a diákönkormányzat vezetőjének feladata, hogy a tisztújító közgyűlést összehívja
- a tisztújító közgyűlésen megválasztott tisztségviselők feladataikat a választást követő első tanítási naptól gyakorolják a következő tisztújító közgyűlésig.

A diákönkormányzat vezetősége:

- a csoportok maguk választják meg vezetőjüket, akik automatikusan tagjai a diákönkormányzatnak (DÖK);
- a DÖK vezetőségének tagjai titkos szavazással választják meg a diákönkormányzat elnökét és tisztségviselőit;
- a DÖK munkáját a diákok által felkért, az iskolában dolgozó pedagógus is segítheti;
- a DÖK a feladatok ellátásához szükséges időközönként ülésezik, tevékenységéről és végzett munkájáról értékelést készít;
- amennyiben a kollégium vezetése kéri, a diákönkormányzat végzett munkájáról írásban vagy szóban tájékoztatást ad;
- a diákönkormányzat évente egyszer tartja rendes (tisztújító) közgyűlését, tagjainak kérésére azonban évente többször is összehívható, de az már „rendkívüli” közgyűlés címszóval;
- a DÖK éves munkarend alapján végzi tevékenységét, ettől egyedi kezdeményezés alapján eltérhet;
- a DÖK ülésein akkor hozható érvényes döntés, ha a szavazati jogú tagok fele jelen van.

A diákönkormányzat gazdálkodása:

- a diákönkormányzat éves működését az iskolától a működéshez rendelkezésre bocsátott, illetve pályázati vagy más úton elnyert eseti anyagi eszközök felhasználásával biztosítja;
- a diákönkormányzat éves költségvetését a DÖK vezetősége terjeszti elő és az évi rendes diákönkormányzati közgyűlés hagyja jóvá;
- a diákönkormányzat feladatainak ellátásához díjmenetesen használja a kollégium helységeit, berendezéseit, de ezzel nem korlátozhatja a működésüket.

6. A szülő, a tanuló, az iskolai és a kollégiumipedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az érintett iskolák és a kollégium tanári közössége, a szülők és a tanulók szervezetei között az elmúlt évek hagyományai alapján munkakapcsolat alakult ki. A kapcsolatokat törvényi előírások, az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata és a Házi rend szabályozza.

Az együttműködés alapvetően a nevelési-oktatási információcserén alapszik. Meghatározzák a tanulók személyiségfejlesztésének, szociális veszélyeztetettségének, életkori sajátosságainak kérdésköréből adódó problémák. A tehetséges és különleges képességű tanulók támogatása ugyanolyan fontosságú feladat, mint a beilleszkedési problémákkal küzdők, vagy a tanulási kudarcoknak kitett tanulók segítése. Az együttműködés során közösen kell törekedni az oktatási- nevelési célokban megfogalmazott normák elfogadtatására, a kulturált viselkedés kialakítására, a deviáns magatartás megelőzésére. Biztosítani kell a szülői szervezettrésztvételét a kollégium nevelési programjában.

Az együttműködésben résztvevő szervezetek formái

- Tanári szervezetek: tantestület, munkaközösségek,
- Iskolaszék
- Szülői szervezet
- Diák szervezetek (kollégiumi, intézményi diákönkormányzat)

Az iskola és a szülők közötti együttműködés legfontosabb területei

- oktatási - nevelési programok és dokumentumok megbeszélése, véleményezése során;
- fegyelmi eljárások esetén

Együttműködési keretek az iskola és a kollégium között:

- az osztályfőnökök és a csoportvezető nevelők közötti folyamatos kapcsolat;
- a nevelési feladatok egyeztetése érdekében időszakosan az intézmény-vezetés, a kollégiumvezető és esetleg a nevelőtanárok megbeszélése

Együttműködési keretek a kollégium és a szülők között:

- az iskolával közösen tartott szülői értekezletek, fogadó órák,
- rendszeres kapcsolattartás a csoportvezető és a szülői ház között, indokolt esetben családlátogatás.

A szülő, a tanuló, az iskolai és a kollégiumi pedagógus együttműködésének fejlesztési irányait a törvényi változások, a minőségirányítási program és a piaci igényekhez alkalmazkodó szakképzés együttesen motiválja.

7. A kollégium ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségirányítási rendszere

A minőségirányítás olyan tudatos, szervezett és folyamatos tevékenység, amely a kollégium partnerközpontú céljainak és napi működésének közelítését szolgálja. A minőségirányítási rendszer folyamatleírása az intézményi minőségirányítási program része.

7.1. Minőségirányítás a kollégiumban

7.1.1. A minőségirányítási rendszer feladatai

- Az intézmény tevékenységével kapcsolatos információk rögzítése, rendszerezése.
- Szakemberek számára az átláthatóság biztosítása.
- A meghatározott gyakorisággal elvégzett mérések eredményeinek összehasonlítása, a folyamatok megerősítése és a korrekciója.
- Önellenzés, önértékelés.
- E folyamat optimalizálása, a minőségszemlélet kialakítása.

A részletes helyi megvalósítás algoritmusát középiskolánk minőségirányítási rendszerének dokumentumai tartalmazzák.

7.1.2. A minőségirányítási tevékenység

A minőségirányítási tevékenység hosszú távú és folyamatos munkát jelent, amely a minőségirányítás adta kereteken belül rugalmasan folyik. Egy-egy munkafolyamat vagy szakmai probléma megoldására szerveződő munkacsoportokban történik. A csoport tagjai a felmerült problémákat közösen oldják meg, megoldási javaslatokat dolgoznak ki, közreműködnek a javaslatok bevezetésében és értékelik a bevezetett javítások hatékonyságát.

7.2. Az értékelés

7.2.1. Az értékelés alapelvei

Az értékelésnek a Pedagógiai Programban elfogadott szempontok alapján, mindenki által ismert rendszer szerint kell történnie. Fontos, hogy mindenki ismerje az értékelés szempontjait, és tisztában legyen a vele szemben támasztott követelményekkel. Az értékelésnek személyre szólónak és ösztönzőnek, rendszeresnek, tény- és tárgyszerűnek kell lennie. Nem lehet megtorló, fegyelmező jellegű: a pozitívumokat kiemelőnek, a javítási területeket megnevezőnek kell lennie. Fontos, hogy rámutasson a hiányosságokra és segítse a továbblépést, valamint a követelmények és elvárások pontos ismeretében, alapján történjen.

7.2.2. Az értékelés formái, alkalmi

Az értékelés a kollégium nevelési folyamatában közvetlenül részt vevők számára kétirányú: egyfelől a véleményüket kérjük a kollégiumról, másrészt értékeljük a folyamatban elvégzett munkájukat. A pedagógusi munkát, valamint a diákok tanulmányi és közösségi munkáját félévente vizsgáljuk, míg a kollégiummal kapcsolatban álló partnerek elégedettségét a minőségellenőrzési munkacsoport irányításával mérjük.

7.2.3. A kollégiumi munka értékelésének területei

Értékelt terület	Értékelő személy
a pedagógiai program időarányos megvalósulása	munkaközösség-vezető
éves tanulói foglalkozási terv megvalósulása	munkaközösség-vezető

tanulmányi munka, szilenciumokon, kötelező foglalkozásokon való részvétel, hiányzások, közösségi munka, magatartás, szorgalom	foglalkozásvezető, csoportnevelő, munkaközösség-vezető
kiemelkedő tanulmányi, művészeti és sporteredmények, a kötelező foglalkozásokon való munka, kollégiumi és/vagy csoportrendezvények	foglalkozásvezető, csoportnevelő, munkaközösség-vezető
munkaközösség-vezető munkája	igazgató
a pedagógus dolgozók munkája	igazgató
a nem pedagógus dolgozók munkája	igazgató
a kollégiumi munka körülményei	igazgató, munkaközösség-vezető, kollégiumi nevelők
diákmozgalom	igazgató diákmozgalmat segítő tanár, csoportnevelők, munkaközösség-vezető
diákmozgalmat segítő tanár	igazgató munkaközösség-vezető, DÖK

7.2.4. A tanulók munkájának értékelése

A tanulói munka értékelésére fokozottan érvényes, hogy a diákok által ismert rendszer szerint kell történnie. Fontos, hogy a diákok tisztaban legyenek az értékelés szempontjaival és tisztaban legyenek a velük szemben támasztott követelményekkel.

A követelményeket minden tanár köteles betartani. Az egységes követelményrendszer megfogalmazása és megtartása a nevelőtestület és a kollégiumvezetés feladata.

Az értékelés területei

Csoportfoglalkozásokon, kötelező foglalkozásokon való részvétel, a tanulók tanulmányi teljesítménye, előrehaladása, fegyelem, szorgalom, rendszeret, tisztaság, a kollégiumi és az általános emberi rendszabályok, értékek tiszteletben tartása, közösségi munkavégzés, versenyeken való részvétel, eredmények.

Az értékelés formái, alkalmai

Szóbeli értékelés

A napi munka során adott cselekedetekhez kapcsolódóan, diákokkal folytatott helyzetfeltáró beszélgetések során, szülői értekezleteken, fogadóórán, havonta a naplók egyeztetése után, a félévi és év végi eredmények megszületésekor, a tantestület előtti értékelés, az egész diákközösség előtti értékelés, közös együttlétek (kirándulás, kulturális program, házi versenyek, vetélkedők) értékelése, felkérésre vagy önként végzett feladatok értékelése.

A közösségért végzett munka, a tisztaság és a tanulmányi eredmények értékelésébe bevonjuk a tanulókat, így fejlesztve erkölcsi ítélőképességüket és önkontrolljukat.

Szöveges értékelés

- kiemelkedő teljesítményű, illetve problémás tanulóknál levélben vagy az ellenőrző könyvön keresztül a szülő értesítése
- külső, illetve az iskolavezetés felkérésre készített vélemények, minősítések, összegzések, statisztikák
- partneriskolákkal való kapcsolattartás

Számszerű értékelés

A számszerűsítő értékelés érthetőbbé teszi a nehezen megragadható tendenciákat. Általuk így hatékonyabban alakítható ki a diákokban az önkontroll, az önértékelés képessége, a realitásérzék.

Alkalmazzuk: a tanulmányi helyzet alakulására, az osztályzatok összegzésére, átlagszámításra, szobatisztaság és rend mérésére.

A csoportnevelő tanár havonta egyeztet a napló és az ellenőrző jegyeit és a diákkal együtt áttekinti az adott időszak teljesítményét.

Diagnosztizáló mérések

Év elején, főként a kilencedikes, év közben pedig az újonnan érkezett tanulók esetében fontos, hogy a kollégium diagnosztikus értékelést végezzen. Az alapvető írási, olvasási, szövegértési és összegző képesség, az alapvető számolási képesség, tanulási stílus vizsgálata.

Záradék

A Pedagógiai Program hatálybalépésének időpontja: 2024. szeptember 1.
Megtekinthető: igazgatói iroda, iskola honlapja (<http://web.bjg.hu>)

Legitimáció

A pedagógiai program felülvizsgálata – ha a jogszabályok másképp nem rendelkeznek –
kétévente történik.

A pedagógiai program módosítását az igazgató előterjesztése után a nevelőtestület a 2025. július
3-án tartott értekezletén elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői az
alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A Szülői Tanács és a Diákönkormányzat a pedagógiai program módosítása során véleményezési
jogát a jogszabályokban meghatározottak szerint gyakorolta, ennek tényét aláírásukkal
tanúsítják.

.....
Tyukászné Oláh Anita
Szülői Tanács képviselője

.....
Kása Petra
Diákönkormányzat
képviselője

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Csongrád, 2025. július 3.

.....
Cseri Gábor János
igazgató

.....
Miklós Anikó
tankerületi igazgató

P.H.

1. számú melléklet

A négy évfolyamos gimnáziumi osztályokba való felvételi eljárásrendje

Érvényes: 2019/20. tanévtől jelentkezők esetén

A felvételi eljárás rendjét és módját leíró rendelkezések

A középfokú felvételi eljárást meghatározó jogszabályi helyek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

31. § (2) bekezdése;

47. § (1)-(2) bekezdése;

50 - 51. §;

79. § (6) és (7) bekezdése;

92. § (9)-(10) bekezdése.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

7. § (1) és (3) bekezdései;

22. § (5) bekezdése;

23. § (3), (4), (6), (7), (9) és (10) bekezdései

1. A felvételi eljárásokkal kapcsolatos fontosabb határidők

A felvételi kérelmeket és fontosabb határidőket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet alapján kell benyújtani és elbírálni.

2. Jelentkezés a felvételi eljárásra

A középfokú iskolai felvételi kérelmet az Oktatási Hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

3. Döntés a felvételi kérelmekről

Intézményünk a felvételi kérelmekről a négy évfolyamos gimnáziumokba való jelentkezés esetén **az általános iskolai tanulmányi eredmények** és a központilag kiadott egységes feladatlapokkal megszervezett **írásbeli vizsga** (a továbbiakban: központi írásbeli vizsga) eredménye alapján dönt.

Intézményünkben szóbeli felvételi vizsga nincs.

Tanulmányi eredmények alatt kizárólag a középfokú iskolába felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit kell érteni. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

Általános tudnivalók a központi írásbeli vizsgákról

• Általános információk a feladatlapokról

A központi felvételi vizsgán részt vevő diákoknak mind a magyar nyelvi, mind a matematika írásbeli vizsgákon 45 perc alatt tíz feladatból álló feladatsort kell megoldaniuk, ezzel tárgyaként 50-50 pontot szerezhetnek.

A dolgozat megírásakor a rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát kék vagy fekete színű tintával kell elkészíteni. A feladatlapokat készítő – gyakorló

pedagógusokból álló – bizottságok a Nemzeti alaptanterv alapján állítják össze a feladatsorokat.

Munkájukban alapelv, hogy nem részesítik előnyben egyik jelenleg forgalomban lévő tankönyvcsalád anyagát sem. Azzal is számolnak, hogy az egyes iskolákban tananyag feldolgozása nem egyforma ütemű, ezért a feladatlapok elsősorban az adott évfolyamot megelőző évfolyamok tematikus anyagára építenek. Az írásbeli felvételi vizsga elsődleges célja az eredményes középiskolai tanuláshoz szükséges alapvető készségek és képességek, kompetenciák felmérése, ezért egyik feladatlap sem hagyományos tantárgyi teszt. A konkrét ismeretek, a tanulási folyamatban megismert, begyakorolt eljárások alkalmazása mellett egyes feladatok újszerű összefüggésekben, szokatlan módon is teret nyitnak a tanultak mozgósításának, az ötletes alkalmazás képességének, a kreativitásnak. A feladatlapok összeállításának szempontjai, a feladattípusok belső arányai a korábbi évekhez képest alapvetően nem változnak, így a Hivatal honlapján (www.oktatas.hu) megtalálható korábbi feladatsorok továbbra is segítik a felkészülést.

- **A magyar nyelvi feladatlapokról**

A tízből kilenc feladat egy-egy részkérdéshez, részképességhez kapcsolódik. Megoldásukhoz a tanulóknak a korábbi években elsajátított nyelvi, kommunikációs és helyesírási ismeretekkel kell rendelkezniük, valamint bizonyosságot kell tenniük az életkoruknak megfelelő szövegértési, szövegalkotási, gondolkodási képességekről és íráskészségről.

A feladatok tehát a korábbi évfolyamokon tanultak alkalmazását kívánják meg, s elsősorban nem a nyelvtani ismeretanyag reprodukálását mérik, hanem az anyanyelvi készségek működésének színvonalát és az alapvető gondolkodási műveletekben való biztonság fokát (pl. felismerés, rendezés, tömörítés, következtetés, véleményalkotás). A feladatok szépirodalmi, ismeretterjesztő és köznap szövegekhez egyaránt kapcsolódhatnak.

Az összetettebb tízedik feladat önálló szövegalkotást kíván a tanulóktól: adott témáról, adott műfajban kerek, egész, lezárt szöveget kell fogalmazniuk. A fogalmazásnak a téma megtartása és a terjedelmi kíváncsalom mellett (ez évfolyamonként eltérő) az alapvető nyelvhelyességi, szerkesztési, helyesírási és stílusbeli követelményeknek is meg kell felelnie.

További információk, feladatlapok az alábbi linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kozepfoku/felveteli/eljaras/altalanos/tajekoztatas/temakorok_magyar_9

- **A matematika feladatlapokról**

A matematika feladatlapok nem kizárólag a tantárgyban tanultakat mérik, hanem ehhez kapcsolódóan a tanulók gondolkodásának jellemzőit is. Az ismeretek alapeszközként szolgálnak a feladatok megértéséhez, a problémák megoldásához. Bizonyos feladatok megoldásának folyamatában a vizsgázónak többféle kompetenciát is mozgósítania kell.

A feladatmegoldás sikerességében a tantárgyi ismeretek mellett fontos szerepet kaphat a feladatmegoldó készség, a problémaérzékenység, a kreativitás, a logikai biztonság, a szabálykövetés, a koncentráló képesség, a figyelem összpontosítása.

További információk, feladatlapok az alábbi linken találhatóak:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kozepfoku/felveteli/eljaras/altalanos/tajekoztatas/temakorok_matek_9

4. A felvételi pontok számítása minden osztály esetén az alábbi főbb elv alapján történik

Felvételi eljárás összetevője	Maximális pontszám:	Összesen szerezhető felvételi pontok százaléka
1. Általános iskolai TANULMÁNYI	50p	50%

PONTOK (7. év végi és a 8. félévi osztályzatok), azon belül			
	7.év végi osztályzat	8. félévi osztályzat	
	25p	25p	
Összesen:	50p		
2. KÖZPONTI ÍRÁSBELI VIZSGÁN SZERZETT PONTOK, azon belül	50p (előírva min. 50%!)		50%
	Vizsgafeladatlapon elért pontszám	Felvételi pontszám	
magyar nyelv	50p	tagozattól függ	(központi írásbeli x %-a)
matematika	50p	tagozattól függ	(központi írásbeli x %-a)
Összesen:	100p	50p	
Összes felvételi pontszám:	100p		100%

Az egyes osztályok esetén a tanulmányi pontok és a központi vizsgán szerzett pontok az alábbi módon vesszük figyelembe a felvételi pontok kiszámításánál:

4.1. négy évfolyamos **reál** gimnáziumi osztály esetén

4.1.1. **matematika (gazdasági specializáció)** tagozatos osztály esetén

négy évfolyamos reál matematika (gazdasági specializáció) tagozatos			
Felvételi eljárás összetevője	Maximális pontszám:		Összesen szerezhető felvételi pontok százaléka
1. Általános iskolai TANULMÁNYI PONTOK (7. év végi és a 8. félévi osztályzatok), azon belül			
	7.év végi osztályzat	8. félévi osztályzat	
magyar nyelv	5p	5p	
irodalom	5p	5p	
matematika (2* súlyozva)	2*5p=10p	2*5p=10p	
történelem	5p	5p	
idegen nyelv	5p	5p	
fizika (2* súlyozva)	2*5p = 10p	2*5p = 10p	
kémia	5p	5p	
biológia	5p	5p	
földrajz	5p	5p	
digitális kultúra-	5p	5p	

Részpontszám:	60p	60p	
Felvételi pontszám: 0,42 * részpontszám egész számra kerekített értéke	0,42 = 25p	0,42 = 25p	
Összesen:	50p		50%
2. KÖZPONTI ÍRÁSBELI VIZSGÁN SZERZETT PONTOK, azon belül			
	Vizsgafeladatlapon elért pontszám	Felvételi pontszám	
magyar nyelv	50p	0,4*50p= 20p	(központi írásbeli 40 %-a)
matematika	50p	0,6*50p =30p	(központi írásbeli 60 %-a)
Összesen:	100p	50p	50%
Összes felvételi pontszám:	100p		100%

4.1.2. biológia – kémia (fenntarthatóság) tagozatos osztály esetén

négy évfolyamos reál biológia - kémia (fenntarthatóság) tagozatos			
Felvételi eljárás összetevője	Maximális pontszám:		Összesen szerezhető felvételi pontok százaléka
1. Általános iskolai TANULMÁNYI PONTOK (7. év végi és a 8. félévi osztályzatok), azon belül			
	7.év végi osztályzat	8. félévi osztályzat	
magyar nyelv	5p	5p	
irodalom	5p	5p	
matematika	5p	5p	
történelem	5p	5p	
idegen nyelv	5p	5p	
fizika	5p	5p	
kémia (2* súlyozva)	2*5p = 10p	2*5p = 10p	
biológia (2* súlyozva)	2*5p = 10p	2*5p = 10p	
földrajz	5p	5p	
digitális kultúra	5p	5p	
Részpontszám:	60p	60p	
Felvételi pontszám: 0,42 * részpontszám egész számra kerekített értéke	0,42 = 25p	0,42 = 25p	
Összesen:	50p		50%
2. KÖZPONTI ÍRÁSBELI VIZSGÁN			

SZERZETT PONTOK, azon belül			
	Vizsgafeladatlapon elért pontszám	Felvételi pontszám	
magyar nyelv	50p	$0,4 \cdot 50p = 20p$	(központi írásbeli 40 %-a)
matematika	50p	$0,6 \cdot 50p = 30p$	(központi írásbeli 60 %-a)
Összesen:	100p	50p	50%
Összes felvételi pontszám:	100p		100%

4.2. négy évfolyamos humán-nyelvi gimnáziumi osztály esetén

négy évfolyamos humán-nyelvi gimnáziumi osztály			
Felvételi eljárás összetevője	Maximális pontszám:		Összesen szerezhető felvételi pontok százaléka
1. Általános iskolai TANULMÁNYI PONTOK (7. év végi és a 8. félévi osztályzatok), azon belül			
	7.év végi osztályzat	8. félévi osztályzat	
magyar nyelv (2* súlyozva)	$2 \cdot 5p = 10p$	$2 \cdot 5p = 10p$	
irodalom (2* súlyozva)	$2 \cdot 5p = 10p$	$2 \cdot 5p = 10p$	
matematika	5p	5p	
történelem (2* súlyozva)	$2 \cdot 5p = 10p$	$2 \cdot 5p = 10p$	
idegen nyelv (2* súlyozva)	$2 \cdot 5p = 10p$	$2 \cdot 5p = 10p$	
fizika	5p	5p	
kémia	5p	5p	
biológia	5p	5p	
földrajz	5p	5p	
digitális kultúra-	5p	5p	
Részpontszám:	70p	70p	
Felvételi pontszám: $0,36 \cdot \text{részpontszám}$ egész számra kerekített értéke	$0,36 = 25p$	$0,36 = 25p$	
Összesen:	50p		50%
2. KÖZPONTI ÍRÁSBELI VIZSGÁN SZERZETT PONTOK, azon belül			
	Vizsgafeladatlapon elért pontszám	Felvételi pontszám	

magyar nyelv	50p	$0,6 \cdot 50p = 30p$	(központi írásbeli 60 %-a)
matematika	50p	$0,4 \cdot 50p = 20p$	(központi írásbeli 40 %-a)
Összesen:	100p	50p	50%
Összes felvételi pontszám:	100p		100%

2. számú melléklet

A 8 évfolyamos gimnáziumi osztályba való felvételi eljárásrendje

1. A vizsga rendjét és módját leíró rendelkezések

A középfokú felvételi eljárást meghatározó jogszabályi helyek A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

- 31. § (2) bekezdése;
- 47. § (1)-(2) bekezdése;
- 50 - 51. §;
- 79. § (6) és (7) bekezdése;
- 92. § (9)-(10) bekezdése.

A tanév rendjéről szóló EMMI rendelet 2. számú melléklete

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

- 7. § (1) és (3) bekezdései;
- 22. § (5) bekezdése;
- 23. § (3), (4), (6), (7), (9) és (10) bekezdései

- Határidők összefoglalója – 2. sz. melléklet

- A vizsga felépítése, leírása:

	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Szervező intézmény:	Oktatási Hivatal	CSBJG
Követelmény	A rendeletben előírt NAT általános iskolai követelményei	A NAT általános iskola 1.-3. osztály vagy 1.-4. osztály (4. osztálynak még nincs vége!!!) Azonosnak kellene lennie az írásbeli követelményeivel! Fontos: itt nem tantárgyi ismeretek kerülnek ellenőrzésre, hanem a felvételizők korának megfelelő általános műveltségéről tájékozódunk.
Időpontja:	az Oktatási Hivatal által meghatározott időben	Pótló szóbeli vizsga azoknak, akik az előző

	Pótló központi írásbeli felvételi vizsgák azoknak, akik az előző írásbelin alapos ok miatt nem tudtak részt venni.	szóbeli vizsgán alapos ok miatt nem tudtak részt venni.
Időtartama:		20 perc játékos foglalkozást követően 5-6 perc egyéni elbeszélgetés
Helye:	CSBJG, Csongrád, Kossuth tér 1.	CSBJG, Csongrád, Kossuth tér 1.
Értékelése:	A felvételi összpontszám 75%-a	A felvételi összpontszám 25%-a
Értesítés:	A központi írásbeli felvételi vizsgát szervező intézmények a Hivatal által meghatározott módon értesítik az írásbeli eredményéről a tanulókat (rendelet szerint) és a szóbeli vizsga pontos helyéről.	a szervező intézmény értesíti a szóbeli vizsga pontos idejéről a tanulókat.
	A felvételt hirdető közép fokú iskolák megküldik a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőknek és az általános iskoláknak.	

A szóbeli bizottság tagjai:

Igazgató, illetve általa kijelölt bizottsági tagok

A szóbeli elbeszélgetés témái: a tanuló összesen 6 humán és 6 természettudományos általános műveltséget tükröző kérdésből (és hozzá kapcsolódó képből) húz 1 humánt és 1 természettudományost, s az általa választott témáról beszél, illetve beszélget a vizsgabizottsággal.

Az értékelést a vizsgabizottság végzi.

Az értékelés során az összpontszám maximum 25 %-a

adható. A 25 % (vagy pont) összetétele:

<i>Értékelt terület (kompetencia)</i>	<i>Adható % (vagy pont)</i>
aktivitás	5 %
kreativitás	5 %
általános tájékozottság (általános műveltség)	5 %
kommunikációs képesség	5 %
nyelvhelyesség	5 %
Összesen:	25 %

- A felvételi vizsga utáni rangsor megállapítása:
az írásbeli és a szóbeli vizsgán elért pontszámok összege alapján történik.